DEBRECZÉN

ELSZÁNOLVA

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XV. ÉVFOLYAM, 136. SZÁM. Debrecen, 1938 junius 19 vasárnap ÁRA 24 FILLÉR.

A háztulajdon és a szociális politika

Tagadhatatlan, hogy vitéz Imrédy Béla kormánya a szociális kérdések megoldását tette kormányzati progjamja tengelyévé. Ő volt az, aki külön nyomatékosan hangoztatta a családvédelem fontosságát.

Ha ilyen kedvező szelek fujdogálnak a kisemberek felé, ha a kormányzat komolyan készül tételes intézkedésekre a családvédelem és a szociális berendezkedések és újítások terén, akkor igen csak aktuális felvetni bizonyos gondolatokat melyekkel szerény véleményünk szerint hatásosan lehet szolgálni mindkét célt.

A szociális gondoskodást mi **két irányúnak** képzeljük el. Felemelni az elesetteket és megtartani kellő életszinvonalukon azokat, akik magukról és családjukról úgy ahogy gondoskodtak és szerény keresethez, kis vagyonkához jutottak.

Ezúttal az utóbbi kategória dolgával óhajtanánk foglalkozni. Ez is van olyan fontos, mint az előbbi. Ha bármely okból visszasodródik a proletár, a nincstelen sorsba az, aki valamikor jobb napokat látott, ha nem tudja eltartani családját, ha nem tudja megtartani kis hajlékát az, aki kedvezőbb gazdasági helyzetben kis házingatlanhoz jutott, bizony az valahogy még elkeserítőbb helyzetet teremt, mint amilyenben van az, aki, sajnos, nem tudott egyáltalán kiemelkedni a nincstelenségből.

Már pedig a kis háztulajdon nagyon sok esetben válságba került. Külsőségi kis házak tulajdonosai panaszolják, hogy nem tudnak megbirkózni a közterhekkel, ezek folyton szaporodnak és éppen a napokban több esetben árverést tüzött ki a hatóság adóhátralék miatt kis ingatlanaikra. Távol áll tőlünk az, hogy az adóhatóságok eljárását bírálat tárgyává tennők. Törvényes rendelkezések kötik őket és nekik úgy kell eljárni ahogy a számukra elő van írva. Az adót be kell hajtani, ha kivetésre került.

Nem is itt kell megfogni a kérdést, hanem ott, hogy **változtatást kell sürgetni az adózás terén a kis háztulajdonnal kapcsolatban.**

Okos írást kaptunk egyik olvasónktól. Azt fejtegeti, hogy a háború előtti időkben még az egyszerű két kézi munkás ember is, ha szorgalmas volt, ha megbecsülte a garast, szerzett magának kis családi hajlékot. Az adóját játszva fizette, hiszen egy évre kivetett adó elenyészően csekély összegre rugott. Azonban **az utóbbi évtizedben a közteher egy ilyen kis ház után is négy, ötszörösére emelkedett.** Közben csak átmeneti munkanélküliség vagy keresetcsökkenés, mindjárt megakadt az a kisember, felgyülemlik az adóhátraléka és többé nem tudott vele megbirkózni. El kell adnia, sok esetben elkótyavetyélni egy egész élet keservesen kiverekedett eredményét és visszasüllyed a proletár sorba.

Hasonló a helyzet a kisiparos társadalomban. Az iparosnak a megszerzett kis ház a nyugdíja. — Öregségére abból vél magának megélhetést és fedelet biztosítani. A mai házadórendszer azonban elviszi a jövedelem nagy hányadát, sőt ha burkolási járulékkal is terhelték, szinte az egészet. A »nyugdíjalapot« képező ház nem hoz számára semmit, sőt kicsúszik a a fedél.

Ezek az esetek arra intenek, hogy **a háztulajdon adóztatásánál szintén érvényesíteni kell a szociális szempontokat, a családvédelem gondolatát.** Egy csapásra megoldható a kérdés, **ha a családi házakra mérsékeltebb adóterhet raknak, ha a nagy családú kis háztulajdonosok adóját annyival csökkenti arányosan, amilyen nagyszámú a családjuk.**

Reményi Schneller Lajos pénzügyminiszter a képviselőházban kijelentette, hogy maga is elismeri, hogy a háztulajdon túl van adóztatva, kilátásba is helyezett megfelelő reformot. A **segítést a kis családi házaknál kell kezdeni.** Itt sürgős közbelépésre van szükség, mert a nagy közteher a kisembereknek a rétegét sujtja legjobban.

A Debreceni háztulajdonosok Egyesülete ma közgyülést tart. — Azt halljuk, hogy személyi kérdések tolulnak itt is előtérben. Hát erre semmi szükség nincs. **Sokkal inkább egységes állásfoglalásra van szükség, sokkal inkább egységes munkára a háztulajdon megmentése érdekében.** Foglalkozzon inkább az egyesület közgyűlése azokkal a panaszokkal, amelyek a kis családi házak tulajdonosainak ajkáról feltörnek és forduljon a kormányzathoz megfelelő javaslattal. Az időpont kedvező, mert a megértés és a segítés szelleme kezd kibontakozni. Ha most nyomatékosan sürgetik a szociális politika érvényesülését a kis háztulajdon megadóztatásában, az eredmény aligha fog elmaradni.

A haza atyja

Imrédy miniszterelnök lelkes rádiószózata a kormányzó 70. születésnapja alkalmából

Budapest, június 18. *Imrédy Béla* miniszterelnök szombaton este 8 órakor a rádió hullámain át köszöntötte Magyarország kormányzóját 70. születésnapja alkalmából. A köszöntő ünnepi hangverseny keretében hangzott el, amelyet *Dohnányi Ernő* vezényelt. Vitéz *Somogyváry Gyula* bevezető szavai után Mosonyi Mihály ünnepi zenéje hangzott el, majd Dohnányi Ernő: Rurália Hungarikájának két tétele után került sor *Imrédy Béla* miniszterelnök rádióköszöntőjére. A miniszterelnök háromnegyed 8 órakor érkezett a rádióépületébe felesége, *Rákóczy Imre* miniszteri tanácsos, a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetője és *Madarasi Pál* személyi titkára kíséretében. A rádiótársaság részéről *Hável Béla* vezérigazgató és *Wünscher Frigyes* kormányfőtanácsos, az MTI részéről pedig *Zimmer Ferenc* kormányfőtanácsos, főszerkesztők fogadták. A miniszterelnök azonnal a nagy studióba ment és előkészítette iratait. A rádiótársaság és az MTI vezetői, valamint a miniszterelnök kísérete a studió üvegablakánál helyezkedett el, hogy onnan hallgassák végig a köszöntőt. Innen hallgatta a miniszterelnököt Dohnányi Ernő, az ünnepi hangverseny karnagya és felesége is. Pontosan 8 órakor kezdte meg a miniszterelnök rádiószózatát, amely 12 percig tartott.

A rádiószózat

— Kedves Testvéreim! *Az első magyar embert köszöntöm*, az ország Főméltóságú Kormányzóját, aki ezen a napon töltötte be életének 70. esztendejét. Köszönti velem együtt a nagy magyar családnak, nemzetnek apraja-nagyja azt a férfiút, aki közel húsz éve viseli erős vállain *a »Páter Patriae«, a haza atyjának nehéz gondjait és felelősségét.* Tisztelettel hajoltunk meg az ő legmagasabb kívánsága előtt, hogy az ország, amidőn e napon emlékezik, mellőzzön díszt és külsőségeket. Szíve mélyén azonban ünnepe van minden magyarnak és az egész nagy magyar család e pillanatban az emberi elme e csodálatos találmánya segítségével hallja és lélekben együtt mondja a köszöntést, amely az ország fővárosából száll most az est csendjében alvó magyar földek felett a kenderesi ősi fészek felé. A nemzet örök küzdelmében a világháborút átélt magyar nemzedéknek óriásiak a feladatai. Előbb a romokat kellett eltakarítani, majd egy új, szebb, gazdagabb hajléknak a felépítésbe fogott bele. A munka sürget, rohan a világ és a rohanásban a magyarnak nem szabad elmaradnia. *Feszüljenek hát az idegek és az izmok, forogjon szakadatlanul minden kerék, égjen a munka láza minden magyar lélekben.*

— De néha mégis jó ünnepet tartanunk, szükségünk van pihenőre, szükségünk van ünnepre. Az ünnep számvetést is jelent, visszapillantást a multra. S ezen a mai ünnepen nem kell félni a számvetéstől. Két évtizedre se kell visszaszállnia az emlékezetnek. A viharokban is gazdag magyar történelem lapjain alig találni párját annak a megpróbáltatásnak, amely a nemzetre zúdult, amikor az elvesztett világháború rombadöntötte a boldogabb nemzedékek nagy magyar álomvárait és a vérveszteségtől félig ájult csonka nép egy idegen bódulat gőzében tévelygett e földön. A legjobbak lelkében Vörösmarty szörnyű víziói, a nemzet sírjának rémképei kísértettek, de *most már tudjuk, hogy a magyarok istene nem akart minket elvészíteni, a nemzet életösztöne feltámadt és mint annyiszor már a történelem során, megteremtette a vezért, megadta a szilárd pontot, amely körül testet ölthet a magyar akarás és megszülethetett a magyar akarásnak új eszköze: a nemzeti hadsereg.*

— *Csoda történt lent Szegeden: semmiből élet lett.* Felcsillant a kristály, amely köré ki tudott jegecesedni az új magyar élet; felcsillant a kristály, amelynek sugártörésében a magyar színek hamisítatlan tisztaságukban jelentek meg, mert ne felejtsük el, magyar testvéreim, hogy ez a színtiszta

magyarság az a mágnes, amely valamennyiünket vonz, összefog és egységbe kovácsol. Feltűntek Szegeden Horthy Miklós katonái és megváltozott egyszeriben a magyar glóbusznak a képe. Most egyszerre hittel telt el minden lélek, hittel, bizalommal és reménykedéssel s mindéz, mert egy központi forrásból áradni, bugyogni kezdett a nemzet minden fia felé a jövőbe, a feltámadásba vetett erős, törhetetlen s a maga gondviselésadta erejében bízó hit. S ezt a hit azóta is árad szerte, a kormányzói szék magasságából élteti, táplálja és fel-felrázza azt a mi hevülni, lelkesedni, de hamar elkeseredni is tudó fajtánkat.

— Nézzünk más képet: *maroknyi kalandor s egy félrevezetett töredék magához ragadja a hatalmat s a nagy többség ájultan hever előtte.* De jött pár bátor férfi, élén *a magyar hadsereget újjáteremtő fővezérrel* s az elsüggedt szívekben új lángolásnak indult *a magyar férfi erény, a bátorság és önfeláldozó hazaszeretet.* Az első katonanótával, amely a felszabadításra induló nemzeti hadsereg katonáinak ajkán kigyult, *új értelmet kapott az élet, új célok tárultak fel, glédába álltak ismét az egyéni sorsok, hogy együtt menetelj enek a közös célok felé.* Óh, hogyne voltak e nagy megújulásnak is ábrándkergetői, erőkkel számot nem vető kalandos lelkesedői, de a vezért nemcsak hittel áldotta meg az ég, hanem bölcsességgel is és adottságok bölcs mérlegelésével, biztos kézzel szabott irányt és emelt korlátot ott, ahol azt a nemzet érdeke megkívánta. Széthúzás tépte a nemzetet, mint már annyiszor az évezredes történelem sötét lapjain. *S íme, alig egy-két esztendő alatt kiépült a nemzet erőit egységbefoglaló rendszer, új fényt kapott az ősi magyar alkotmány s egy nagy magyar szívnek a kormányzói székből áradó szeretete előtt elhallgatott a gyűlölködés.*

— Tekintély és szabadság az emberi lét két pólusa. *Boldog az a nemzet, boldog az a kor, amely e két pólust úgy tudja egymáshoz állítani, egymáshoz arányítani, hogy a feszültségből ne romboló villámlások törjenek elő, hanem életet adó áramlás induljon meg.* A magyar államvezetésnek művészete éppen abban áll, hogy történelme folyamán oly gyakran meg tudta teremteni ezt az egészséges, éltető áramlást. A nemzeti megújhodás óta a tekintély és a szabadság egyensúlyát egy csodás találkozás biztosítja és erősíti egyre: a szabadságot szerető tekintély és a tekintélyt szeretve tisztelő szabad nép találkozása. Mert bírálhatjuk, ostorozhatjuk a mi magyar fajtánkat, de egyet ne felejtsünk el: *ez a nép, amennyire szereti a szabadságot, annyira tiszteli, annyira vágyik az erő és tekintély után. Erős kéz, igen, ilyen erős kéz tartja immár 18 esztendeje kezében a kormányt s én azt hiszem, nemcsak ez a nemzet, de az egész világ kezd tudatára ébredni, hogy ennek a nemzetnek hajója, amióta ez az erős kéz van a kormányon, nyíl-egyenesen halad a maga útján.*

— Óh, voltak e közel két évtized alatt is csillagtalan éjszakák és sűrű ködök, de a hajó mégis eligazodást talált, mert az ő magyar lelkiismeretének csalhatatlan iránytüjét követte. *Ott áll most is kormányrúdjánál töretlen, friss erőben, hittel, messzenéző bizalommal; ott áll a legmagasabb polcon, amelyet nem keresett, de amelyre elhívták és mivel elhivatott, tudta, hogy ez kötelesség és vállalta. S azóta példát ad és példájával elkötelez mindnyájunkat, hogy higyjünk e nemzetben, bizzunk jövőjében és tegyük meg mindenben, mindenhol kötelességünket s maga mondotta országlása tizedik évfordulóján, hogy mit vár el minden jóérzésű magyar embertől:*

— »*Hitet a nemzet életerejében, harcot a kétkedés ellen, bizakodást a csüggedéssel, szembeszállást minden lekicsinyléssel szemben. A haza iránti odaadó kötelességteljesítést, az önzés leküzdését, amikor a haza áldozatot kíván, az egyéni és osztályérdekek félretételét, amidőn a nemzet egyetemes javát kell szolgálni, összefogást a széthúzással, összetartást a pártoskodással szemben.*«

— S amikor ünnepi ajándékul ezt a hűséges szent ígéretet ajánljuk fel neki, hogy ezeket a mindig időszerű szavait szívünkbe vésték, megfogadjuk és követjük, *arra kérjük a Teremtőt, áldja meg a mi Főméltóságú Kormányzó Urunkat és az ő szeretteit mind a két kezével és engedje meg, hogy az ő bátor, bölcs és biztonságos országvezető erejének csorbítatlan birtokában még sok-sok évig álljon felettünk és haladjon előttünk, mint a magyar fajta államvezető és államfenntartó géniuszának gondviselésszerű küldötte.*

A miniszterelnök hangja igen jól érvényesült a rádióban; nyugodt előadása, kellemes, mély organuma és jól tagolt magyaros hangsúlyozása elsőrendű rádióelőadóvá teszik. Az üdvözlés elhangzása után fényképfelvételek készültek, majd a miniszterelnök társaságával végighallgatta az ünnepi hangverseny hátralevő részét és fél 9 óra után elhagyta a magyar rádió épületét.

A futball világbajnokság
döntő merkőzését
délután 5.50 perckor,
~rádión hallgathatja~
az
„Angol Királynő"
kávéházban.
Berendezést szállitotta Szendrő, Batthyány u. 22.

A kormányzó hadparancsa: József főherceg tulajdona a második honvéd gyalogezred

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Honvédségi Közlöny junius 18-i száma a kormányzó következő hadparancsát közli:

HADPARANCS

Mélyen átérezve annak a különös érdemdus tevékenységnek jelentőségét, amelyet József királyi herceg tábornagy ur őfensége a világháboru alatt hazánk érdekében kifejtett, Magyarország hálájának kifejezéséül a m. kir. „József Nádor" 2. honvédgyalogezredet József királyi herceg tábornagy ur őfenségének magas tulajdonába ezennel átadom. Horthy s. k., Rátz s. k.

A kormányzó 70. születésnapjának megünneplése Debrecenben

Ünnepélyes istentiszteletek.

A kormányzó 70. születésnapjáról hódolattal emlékezett meg Debrecen. Valamennyi hitflekezet templomában ünnepélyes intentisztelet volt.

MAKLÁRY PÜSPÖK BESZÉDE

A Nagytemplomban ünnepélyes istentiszteletet tartottak szombaton délelőtt 9 órakor a Kormányzó születésnapja alkalmából. A templomot megtöltötték az előkelőségek, hatalmas katonatiszti küldöttség, Fáy István főispán, Kölcsey Sándor polgármester és Rásó István alispán vezetésével a városi és megyei tisztikarok, az egyetemi tanács, a rendőrség tisztjei és a társadalom sok kiválósága jelent meg.

Közének után *Makláry* Károly pünpök Bibliát olvasott, majd buzgó imát mondott a Kormányzóért:

—Sok szenvedéssel megpróbált bús néped vagyunk Uram — hangzott az ima — erőtlen fűszál, mit durva láb megtipor. A természetben minden megujulhat, csak egy élet nem, csak egy élet nem támad fel többé, ha egyszer meghalni engedtük: a nemzet élete. Az egyszer összeomlott és életerejéről lemondott nemzetnek nincs többé feltámadása. A nemzet, ha magát túlélte és megcsapta a halál szele, ráborul örökre a haragos végzet sötét átka és elveszett minden időkre.

— A nemzet, *melynek fiai örökké egymást tépik, marják, szélsőséges világnézetek és gyülölködő pártoskodások ádáz harcában egymást szaggatják, saját magában neveli elmulásának legszörnyűbb végzetét és saját kezével ássa sírját.*

— A mi szegény, vívódó, árva országunk is a pusztúlás s elmúlás sírjához érkezett el, amikor szabadító szent akaratod, Uram, elküldte nagy ébresztő gyanánt egyik legjobb fiát, a Novarra hősét, a legszebb magyar nemzeti erények legragyogóbb képviselőjét, a mi dicsőséges Kormányzónkat. Parancsszavára riadtan menekültek a nemzet sírásó sötét, sötét hatalmak. *Személyében nemzeti missziót nyertünk, megtanultuk, hogy a lelkiismereti szabadság zászlóvivői,* az Isten és a magunk országának lélekben és igazságban, rendben és szabadságban hűséges és igaz őrzői kell hogy legyünk. Áldd meg Istenünk Kormányzónkat hosszú, boldog élettel, tartsd meg Őt nekünk, országunknak. Nekünk pedig adj erőt, hogy ezekben a viharvert időkben nemzeti hivatásunk teljes megértésével munkáljuk mindannyian a jobb jövőt váró országunkat.

A nagyhatású beszéd után megáldotta a gyülekezetet és az istentisztelet közénekkel véget ért.

*

A Szent Anna uccai templomban dr *Lindenberger János* apostoli kormányzó pontifikált ünnepélyes szentmisét.

A görög katolikus templomban *Papp Gyula* szentszéki tanácsos, paróchus mutatott be ünnepélyes nagymisét.

Az evangélikus templomban *Pass László* esperes tartott istentiszteletet.

Ugy a statusquo, mint az orthodox izraelita templomban szintén ünnepélyes istentiszteletet tartottak. A Deák Ferenc uccai izr. templomban dr *Weisz Pál* főrabbi mondott hálaadó imát és beszédet.

A honvédség ünnepe

A honvédség Debrecenben is nagy lelkesedéssel ünnepelte a kormányzó születésnapját. *A honvédség tisztjei a különböző templomokban istentiszteleten vettek részt.* Délben az Arany Bika Boeskay termében a törzstisztikar ünnepi ebédre gyült össze, melyen az egyházi és polgári előkelőségek is hivatalosak voltak. Ebéd közben eberswaldi *Siegler Géza* altábornagy mondott magasszárnyalású beszédet, méltatva a kormányzó ragyogó katonai erényeit. Háromszoros éljen-kiáltás kísérte szavait.

A vitézek ünnepe

Szombaton este a Vitézi Székházban a Vitézek Kapitányának, **vitéz nagybányai Horthy Miklós** kormányzónak 70-ik születésnapján ünnepséget rendeztek a vitézek nagyszámu részvétele mellett.

A székház nagyterme zsufolásig megtelt a vitézi társadalom kiválóságaival, akik között ott láttuk: vitéz **Tookos** Gyula székkapitányt, vitéz **Lépes** Győző ezredest, vitéz **Vida** Gyula ezredest, vitéz **Both** Gyula ezredest, vitéz **Ádám** Gyula ezredest, vitéz **Pápay** Lajos alezredest, vitéz dr **Kovách** Elemér táblabirót, vitéz **Szegedy** Gyula vállalati igazgatót, vitéz dr **Kiss** József tb. tanácsnokot, vitéz dr **Ambrus** József egyetemi magántanárt, vitéz dr **Dávid** Géza kereskedőt, vitéz dr **Borzsovay** Jenő kormányfőta-

Cipőt!!
Könnyü
Divatos és
Tartós
nyári-cipőt
Benyáts-tól

Vígszínház

Strauss örökszép melódiái a legötletesebb filmoperettben:

A denevér

Főszereplők: *Lida Baarowa, Hans Alexander, Hans Moser* stb.

Előadások: vasárnap 3, 5, 7, 9, hétfőn 5, 7 és 9

KERÉKPÁR SOLTÉSZ Kálvin-tér 2
legkisebb részlet
legnagyobb választék
leghosszabb kihitelezés
legjobb minőség

nácsost, vitéz dr Szily Tibor főorvost, vitéz Bosskó Mihály rendőrfőfelügyelőt és a vitézi társadalom igen sok kitünőségét családtagjaikkal együtt.

Horthy kormányzó arcképe alatt vitéz Tookos Gyula tábornok tartott ünnepi beszédet. Beszédében méltatta a nap jelentőségét és filozófia mélységekben járó beszédében kiemelte a Novarra hősének érdemeit, **akit a sors különös kegyelme Magyarország kormanyzói székébe emelt.**

Gyönyörüen felépitett izzó magyar beszédét nagy tapssal köszönték meg. Ezután társasvacsora volt.

A pápa, királyok, államfők üdvözölték a kormányzót születésnapja alkalmából

A kormányzó pénteken délután elutazott Budapestről. Hetvenedik születésnapját **teljes visszavonultságban, Kenderesen** tölti családja körében. Ott hallgatta este a rádión Imrédy Béla miniszterelnök ünnepi beszédét.

Szombaton délelőtt gépkocsi gépkocsit követett Budapesten a királyi palota udvarán. Sorban érkeztek a diplomácia testület tagjai, a külföldi és belföldi előkelőségek, hogy beirják nevüket a földszinti nagycsarnokban kitett ivekre és ezzel juttassák kifejezésre szerencsekivánataikat. Táviratok, levelek és feliratok tömegesen érkeztek mind a kenderesi kastélyba, mind a kabinetirodába. **Az elsők között érkezett a pápa őszentsége latinnyelvü, igen meleghangu távirata, majd sorra következett Viktor Emánuel király és császár, Gusztáv svéd király, Zog albán király, Hitler kancellár, a török és finn köztársasági elnökök, Mussolini miniszterelnök, Pacelli államtitkár. Ferdinánd volt bolgár király, József főhercegek, és Auguszta főhercegasszony, Ferenc bajor herceg, lord Rothermere** stb. stb. táviratai.

Megható az a sok egyszerü levél és levelezőlap, amelyben iparosok, polgárok, földmüvesek fejezték ki kersetlen szavakkal szivből jövő szerencsekivánataikat.

Volt debreceni tanulótársai táviratilag üdvözölték Horthy kormányzót

Magyarország kormányzójának, vitéz Nagybányai Horthy Miklósnak 70 éves születésnapján azok a volt tanulótársai, akik együtt jártak vele a debreceni kollégiumban 60 esztendővel ezelőtt, most meleghangú táviratban üdvözölték. A meleg szivből jövő megemlékezés egyike volt bizonyára a legkedvesebbeknek, amelyek Horthy kormányzóhoz ez alkalomból eljutottak. Az a hosszú, egy emberöltőt kitevő távolság, melybe ez a megemlékezés viszanyulik, amikor a játékos gyermekkorból a változó küzdelmekben és ragyogó dicsőségben gazdag élet hét évtizedét elérte, Magyarország történetében is új világot jelent.

A Debrecen város közéletében hoszú évtizedek óta előkelő szerepet vivő négy férfiú, akik az üdvözlő feliratot aláírták: *Tóth* Aurél ny. kúriai bíró, *Sesztina-Nagybákay* Jenő, az OMKE elnöke, *Szent-Györgyi* Lajos ny. altábornagy és *Boldisár* Kálmán Debrecen sz. kir. város ny. főjegyzője.

A kormányzóhoz juttatott üdvözlő táviratnak szövege a következőképen hangzik:

Főméltóságú
vitéz nagybányai Horthy Miklós urnak,
Magyarország kormányzójának
KENDERES.

Főméltóságú Kormányzó Ur!

Az egész magyar nemzet által nemzeti ünnepként megült napon Főméltóságú urunknak hetvenéves születése napján azok a hajdani debreceni gyakorlóiskolás diákok, akik már mindannyian hétévtizedes életkorba léptünk, de még most is fiatalos szivünk nemes érzelmével küldjük hódoló üdvözletünket Főméltóságod fennkölt családi körébe, azon mélyen érzett őszinte kívánságunkkal, hogy a Magyarok Istene sokat szenvedett magyar nemzetünk szivbeli örömére és örök dicsőségére még esztendők hosszú során át éltesse és tartsa meg Főméltóságtokat.

Hódolatteljes tisztelettel
és
ragaszkodó szeretettel

dr. inánesi Tóth Aurél ny. kúriai bíró,
Sesztina-Nagybákay Jenő az OMKE elnöke,
vitéz Szent-Györgyi Lajos ny. altábornagy,
dr. Boldisár Kálmán Debrecen sz. kir. város ny. főjegyzője.

Hotel Auguszt Abbázia MAGYAR SZÁLLODA. - Központi fekvés Elsőrangu magyar konyha. - Olcsó árak.
Felvilágositást nyujt magyarul fenti szálloda.

Hajduszoboszlói gyógyfürdő ma már európai hirű.
Fedett gyógymedencék, ivócsarnok, inhalatórium, strandfürdő. — Váratlanul eredményes fürdő — ivó — belégző kúrák. — A fürdőt Hajdúszoboszló 73 és 78°-os sós, — jódos, — brómos — hidrokarbonátos hévvizei táplálják. 3.000 liter forróvíz percenként. — Magyar és németnyelvű ismertetővel készséggel szolgál a fürdő Igazgatósága.

Veszedelmes tűz egyik Máv szertárban

Karbid- és olajhordók voltak a helyiségben s felrobbanás veszélye fenyegetett

Tegnap délután veszedelmes tűz ütött ki a MÁV osztálymérnökség mellett levő vonalszertár egyik helyiségében. Az összegyüjtött olajos rongyok az eddigi megállapitás szerint öngyulladás következtében lángralobbantak. Egyik láda, mely tele volt festékanyagokkal, eg yhalom festékes rongy és egy pole percek alatt a lángok martaléka lett. A helyiségben egy hordóban karbid állt, míg a pincében öt hordó olaj volt elhelyezve. Szerencsére a tüzet eloltották, mire a lángok ide értek volna és sikerült a robbanás veszélyétől megmenteni a környező MÁV épületeket. A tüzet a Ronesik főparanesnok vezetésével kivonuló tűzoltók egyórai munka után lokalizálták.

Német jegyzék Prágában

Párizs, június 18. A prágai német követ délután 2 órakor jegyzéket nyujtott át a csch külügyminiszteriumba amiatt, hogy a csch repülőgépek Láhmnál átrepültek a német határt. Az incidens ügyében inditott vizsgálat eddig nem járt eredménnyel ezért a csch hatóságok a német birodalom képviselőjétől kiegészitő felvilágositásokat kértek, elsősorban a repülőgépek számáról és az átrepülés pontos idejéről. Mihelyst megérkezik a német hatóságok válasza, a vizsgálatot ujból megkezdik.

A rendőr agyonlőtte támadóját

Budapest, junius 18. Szombaton este a Városligetben a Földtani Intézet irányában Nagy Anna 18 éves leány hazafelé tartott, amikor egy 34 év körüli férfi elállta az utját. **A leány szájára tapasztotta kezét**, átnyalábolta, a bokrok felé vonszolta. A fiatal leány sikoltozni kezdett, mire **a közelben szolgálatot teljesitő rendőr segitségére sietett.** Az ismeretlen férfira vetette magát, kiszabaditotta a lányt s a férfit meg akarta bilinceselni. A férfi elrohant, a rendőr utána vetette magát. A támadó menekülés közben hirtelen megfordult és **zsebkésével a rendőr felé sujtott. A rendőr kirántott kardjával védekezett és amikor a vakmerő férfi rávetette magát a rendőrre, kicsavarta kezéből a kardot, a rendőr ekkor a támadóra lőtt.** A lövés **sziven találta az ismeretlen férfit**, aki azonnal meghalt. Rendőrbizottság szállt ki, hogy megállapitsák a támadó személyazonosságát.

Csodásan szép arcbőrt biztosit
világszerte ismert
nagyenyedi
Kovács krém
Már rövid idő múlva eltünnek az arc szépséghibái, a bőr csodálatosan szép, üde, hamvas lesz.
Egy próba meggyőzi Önt is!
Éjjeli használatra kék csomagolásban (zsíros). Nappali használatra sárga csomagolásban (száraz).
Figyeljen a védjegyre.

A debreceni sebész-kongresszus második napja

A Magyar Sebésztársaság Debrecenben ülésező 24. nagygyülése szombaton tartotta meg tisztújító közgyülését. Az egyhangú választás eredménye: elnök: dr Elischer Ernő (Budapest), titkár: vitéz dr Novák Ernő (Budapest), jegyző: dr Hofhauser János (Budapest), igazgatótanácstagok: dr Czeyda Pommersheim Ferenc (Budapest), dr Hedry Miklós (Szeged). A közgyülés után a társaság folytatta tudományos ülését, majd tárgyalta a második vitakérdést: Drainage és Tamponage. *Went István* professzor és *Czirer László* egyetemi magántanár referátumaihoz *Hüttl Tivadr, Vidakovich Kamilló, Ádám Lajos, Gerensich Antal, Milkó Vilmos, Kubányi Endre, Mező Béla, Hauber László, Matolcsy Tamás, Palik Frigyes, Sebestyén Gyula* és mások is szóltak hozzá. A társaság az ülés befejezése után Nyíregyháza város meghívására Nyíregyházára utazott, megtekintette a várost és a kórházat és este a Sóstófürdőben a késő órákig volt együtt kellemes hangulatban.

Vasárnap a Déri-múzeum megtekintése után társas kirándulás a Hortobágyra, ebéd a hortobágyi csárdában s ezzel be is fejeződik a gazdag és változatos program.

AMATŐR ALBUMOK
óriási választékban és olcsón kaphatók a „MÉLIUSZ“ könyvkereskedésben.

Társadalmi estély Fáy főispán bucsuztatására

Tegnap este a társadalom vezetői búcsúztatták a távozó *Fáy István* főispánt, kinek tiszteletére az Arany Bikában vacsorát rendeztek. A debreceni társadalom vezetői közül számosan jelentek meg a vacsorán, később a Debrecenben tartózkodó *Bornemisza* miniszter is résztvett a búcsúestélyen.

Fáy főispán nejével együtt vett búcsút a debreceni társadalom tagjaitól.

A debreceni kézmüves-iparosság a Tikáv-on

Irta: *Galamb Ferenc ipartestületi elnök, a TIKÁV igazgatóságának tagja.*

Egyéves szünet után a debreceni kereskedelmi és iparkamara szeptember 3—11-ike között újból megrendezi a kamara rendezésében már IV-ik Tiszántúli Ipari Kiállítás és Árúmintavásárt.

Debrecen város idegenforgalma és közélete szempontjából általában véve is igen nagy jelentősége van a kiállításnak. Munkát ad, felfrissíti a város kereskedelmi forgalmát, lélektani szempontból az alkotó munka mindenekelőtt való fontosságra tereli a figyelmet, nagyszerű propaganda lehetőséget ad, módot nyujt arra, hogy az ipar a termelés legújabb eredményeiről beszámoljon, lehetőséget ad arra, hogy a debreceni kereskedelem és ipar bebizonyítsa azt, hogy Debrecenben a közönség mindent megvásárolhat, amire szüksége van.

A kézművesiparosság szempontjából a folyó évi kiállításnak ezen túlmenő jelentőséget ad az a körülmény, hogy a kereskedelmi és iparkamara vezetősége igen helyes elgondolással a TIKÁV keretében iparos és mesterversenyt rendez.

Az iparos és mesterverseny útján lehetőség nyilik arra is, hogy a fogyasztó közönség figyelmét hatásos propagandával irányítsuk a kézművesipari termelők nagy jelentőségére s a kézműipari termelés minőségbeli előnyeire. A kézművesiparos szűkebb viszonyai nem teszik lehetővé azt, hogy termelését a propaganda ismert eszközeivel gyakran reklámozhassa. A kiállításon mód nyilik arra, hogy *rövid 8 nap alatt igen nagy tömegek előtt bemutathassa a kézművesiparosság azt hogy mit tud?!*

Az iparos és mesterverseny remekmunkák elkészítését, de egyben *általános használatnak örvendő cikkek elkészítését kívánja meg.* A verseny nemcsak erkölcsi szempontból fontos, hanem azért is, mert szükségképen továbbfejleszti az iparostudást és szakképzettséget.

A lehető legkisebb anyagi áldozattal ezen az iparos és mesterversenyen mindenki résztvehet. A folyó évben Debrecenben lesz az iparos kongresszus, a debreceni iparos nap, melyen az Iparügyi Miniszter Ur Önagyméltósága is megjelenik, továbbá az Iparoskör által rendezendő Csokonai dalosünnep is, amelyre már eddig is 1200 résztvevő jelentkezett. Itt lesz ezenkívül a húsiparosok kongresszusa is, tehát *a debreceni kézművesiparosságnak erkölcsi kötelessége is az, saját jól felfogott érdekein kivül, hogy tudásának teljes és fénylő vértezetében jelenjék meg az idesereglő vendégek előtt.*

Szeretettel és tisztelettel hivom fel Nagy Debrecen kézművesiparosságát arra, hogy jelentkezzék akár az iparkamaránál, akár az ipartestületnél mentől nagyobb számban az iparos és mesterversenyre s mindkét helyen részletes útbaigazítással szolgálnak bárkinek arra, hogy az iparos és mesterversenyen való részvételnek mik az előfeltételei?!

Biztos vagyok abban, hogy a nemes versenyben a debreceni iparosok méltóan kiveszik részüket!

Balatonalmádiban

az ORTE üdülőházban elsőrendü penzió kapható elő- és utószezonban 4.——5.50 P-ig, főszezonban 4.80—7.— P-ig.

Nyáron, hőségben az

AUTO-SYPHON

megfizethetetlen

Kapható: BERGER-nél

Debrecen, Piac utca 58.

A város és megye tisztikara bucsut vett Fáy István főispántól

Amikor annyi divatos jelszó van, a vármegye őrizze meg az ősi tradiciót, becsületes, puritán szellem hassa át, mondta Fáy István főispán

Tegnap délelőtt búcsúztak el Fáy István főispántól Hajdúmegye és Debrecen város vezető tisztviselői. A megyei tisztikart *Rásó* István alispán vezette és többek között ezeket mondta:

— Megyénk főispánjai közül méltóságod volt az első főispán, aki szakított azzal a szokássá vált téves felfogással, hogy a vármegye mellékes, az országra és így a főispánra nézve is az a fontos, hogy mi történik Debrecenben. Ezért mi hálásak vagyunk, ezért szerettük meg méltóságodat. Ne vegye tőlünk senki zokon, hogy amikor főispán és megye megszerette egymást, amikor egység, egyetértés, bizalom következtében üdvös, együttes munka kezdődött volna, akkor egy tollvonással elszakad ez a kedves kötelék, a szeretett munkatárs egy másik törvényhatóság élére áll.

— De kénytelenek vagyunk megnyugodni a felsőbb rendelkezésben. Most búcsúzunk a szeretett vezértől — fejezte be Rásó István szavait — és Isten áldását kérjük méltóságodra, tartson meg bennünket jó emlékezetében, a méltóságos aszonynak pedig kegyeskedjék tolmácsolni hálás köszönetünket mindazért, amit érettünk tett.

Fáy István főispán válaszolt a baráti szavakra:

— Elfogódott lélekkel köszönöm meg a megtisztelő szavakat és a baráti hangot, amely kicsendült az alispán úr beszédéből. Ugy látszik, tényleg az a sorsom, hogy amikor valahol megszerettem és engem megszoktak, vehetem a vándorbotot és mehetek tovább. Emlékeim Hajdúmegyével szemben a legkellemesebb és legszebb lesz.

— Arra kérlet titeket, hogy ma, amikor annyi divatos jelszó van, az ősi vármegyében, amely mindig megőrízte és megtartotta az ősi tradiciót, amely sohasem állt materializációs alapon, mindig meghozta áldozatát, a magasabb közérdeket nézte, — ti maradjatok meg az ideális alapon, a becsületes, puritán szellem hassa át mindig ezt a megyét.

— Tudom, hogy Hajdúmegyének nagy lehetőségei vannak, ez a megye most fejlődik, szép, biztató jövő áll előtte. Büszke vagyok az alispán úr megállapítására, hogy a megye nem volt mostohagyermekem, tudom, hogy nem lesz az utódomnak sem. A segítséget, amit én kaptam tőletek, kérem az utódom részére is, akiről tudom, hogy ugyanabban a szellemben óhajtja vezetni a megyét.

Végül felesége nevében is megköszönte a szivélyes búcsúszavakat, mindenkivel kezet szorított s elbúcsúzott volt munkatársaitól.

A városi tisztikar vezetőit dr. *Kölcsey* Sándor polgármester vezette Fáy István főispán elé és többek között ezeket mondotta:

— Méltóságod a köztisztviselő nehéz, felelősségteljes és hálátlan pályáján emelkedett díszes tisztségébe és előttünk ez volt az egyik ok, hogy méltóságod részéről mindenkor megbecsülést, őszinte, baráti támogatást érez**tünk munkánkban**. Kérjük, hogy a város közönségét és az öreg városházát tartsa meg jóemlékezetében. Igérjük, hogy ugyanazzal a változatlan tisztelettel, nagyrabecsüléssel és szeretettel gondolunk méltóságod itteni működésére.

Fáy István főispán szeretettel válaszolt:

— Ha idegen gyanánt jöttem is Debrecenbe, az volt az érzésem, hogy mint az idegenből átültetett fa, az ősi debreceni talaj befogadott és gyökeret verhettem. Amíg itt voltam, magam atyai barátoknak tekintettem és a város tisztviselői karát egy nagy családnak. A közpályán mindig több az áldozat, mint az előny és kevesebb a jog, mint a kötelesség, több a hétköznapi szürke munkanap, de vannak azért napfényes ünnepnapok is. Mindig felejthetetlen, kedves emlékem lesz, amikor látom, hogy az a tisztviselői kar, amelynek annyiszor élveztem böles tanácsait sokszor nehéz ügyekben, eljön és azon a hangon szól hozzám, amelyen én közeledtem feléje és amely hang hiszem, mindig őszinte volt. Köszönöm a munkátokat, segítségeteket. Azt kérem, hogy utódommal szemben is legyetek éppen olyan baráti érzéssel, közeledjetek hozzá azzal a baráti szeretettel, mert ő is ugyanazzal a szeretettel óhajtja vezetni a város közügyeit.

A főispán elbúcsúzott a tisztviselőktől majd viszavonult Lám Dezső h. főkapitánnyal — aki vitéz Boskó Mihály főfelügyelővel együtt szintén búcsút vett a főispántól.

Debrecen városának 168 millió pengő értékü vagyona van

Számok és adatok a zárszámadásból

Debrecen város hátartásának gazdálkodásáról a most közgyűlés elé kerülő zárószámadás ad képet.

A mult évben a város 50.000 pengőt fordított légvédelmi célokra. Fogyasztási adóból 512.000 pengőt, kereseti adóból 630.00 és fogalmi adóból 170 ezer P vett be a város. A tüdőbetegség leküzdésére 10.00 pengőt fordítottak, a mentőállomás fenntartása pedig 42.000 pengőbe került.

A városi fürdő bevételei 110.000 pengőt tettek ki, a gyógytényezőkből közel 24.000, a népfürdőben 24.000 P volt a bevétel.

A köztemető bevételei emelkedtek, több mint 9000 pengővel nagyobb a bevétel, mint remélték. Összesen 85.000 P a köztemető bevétele, a kiadás ezzel szemben 134.000 P. Az apaállatok tartása 64.000 pengőbe került.

Iskolai célokra a város fél millió pengőt áldozott. A színház támogatása közel 50.000 pengőbe került. Kulturális intézetek és egyesületek 72.000 P segélyt kaptak, az egyházak pedig 14.000 P támogatásban részesültek. Szegénysegélyezésre 118.00 a szegényházra 59.000 pengőt költött a város. Feltűnően kevés a hajléktalanok menhelyének kiadása. Egész évre 676 P. Anya és csecsemővédelemre mindössze 29.000 pengőt költöttek.

A piaci helypénzekből 142.000 pengőt, 1500 pengővel többet vett be a város, mint remélték, a vassátrakból 10.000, összesen tehát 152.000 P a piaci helypénzbevétel, ezzel szemben a város úgyszólván semmit sem költ a piacterek fenntartására, hacsak nem számítjuk az alkalmazottak illetményét, amely 27.000 pengőt tesz ki. 2196 pengőt takarít meg a város a piacterek fenntartásánál az alkalmazottak illetményéből, mert Ferenczi József nyugdíjazása folytán kisebb fizetési alkalmazott került a helyére. Persze ez a 27.000 pengő nagyobb részben a helypénzszedők fizetése. Mindenesetre ilyen óriási bevétel mellett gondoskodnia kellene a városnak a piacok megfelelő szinvonalon tartásáról és elhelyezéséről, elsősorban kellő létszámú ellenőrző személyzetről.

A parkok öntözése 25.000 pengőbe került.

Gyalogútak építésére és fenntartására 174.000 pengőt költött a város. Az uccák locsolása 15.000 P, az uccák és terek világítása 143.000 pengőbe **került. A város bérbeadott ingatlanai** 800.000 pengős bevétellel és 460.000 pengős kiadással zárult, a szikgáti gazdaságnál 86.000 P bevétellel, 65.000 pengős kiadás áll szemben. A városi kertészet 106.000 P bevételt és mint egy 80.000 P kiadást mutat. Az erdőgazdaság összes bevétele 1,000.000 pengő, kiadása pedig 760.000 P.

A ménesre ráfizet a város, mert az 50.000 P bevétellel szemben 67.000 P kiadás áll, hasonló a helyzet a törzsgulyánál, ahol 17.000 P a bevétel és 39.000 P a kiadás.

A világítási vállalattól 300.000 P, a nyomdából 5000 P, a vásárpénztártól 2800 P, a benzinkútaktól 2500 P jövedelme volt a városnak.

A bérbeadott ingatlanokból a város jövedelme csökkent, a bérházakból növekedett, az erdőgazdaságból mintegy 80.000 pengővel emelkedett a bevétel.

Debrecen városának összesen 168 millió pengő értékü vagyona van és pedig a jövedelmező vagyon 132,000.000 P, nem jövedelmező 36,000.000 P, a tiszta vagyon pedig 131,000.000 pengőt tesz ki. Törlesztéses kölcsönök 24,000.000 pengőt, függőkölcsönök 7,000.00 pengőt tesznek ki.

A Debreceni Kereskedő Társulat

(alakult 1695-ben)

fenntartja a következő kereskedelmi szakiskolákat:

1. **Kereskedelmi Akadémiai Tanfolyam középiskolában érettségizettek számára** (a budapestivel egyenrangú) Ferenc József út 8. Beiratkozás: junius 15, 17, 18, 20, délelőtt 9—12-ig.
2. **Négyévfolyamú Fiú Felső Kereskedelmi Iskola** Ferenc József út 8. Beiratkozás: junius 15, 17, 18, 20, délelőtt 9—12-ig.
3. **Négyévfolyamú Női Felső Kereskedelmi Iskola** Kálvin tér 2. Beiratkozás: junius 17, 18, 20, délelőtt 9—12-ig.

A magyar mérnökök debreceni vándorgyülése junius 28 és 29-én

A Magyar Mérnök és Építész Egylet a Városi Mérnökök Országos Szövetségével karöltve június 28. és 29-én tartja vándorgyülését Debrecenben. Ez alkalomból a MMÉE debreceni osztályának elnöksége, mint a vándorgyülés rendezője, felhívással fordul a debreceni mérnökökhöz, hogy a legmagyarabb városhoz illő vendégszeretettel fogadják az ország minden részéből érkező kartársakat. A vendégek egy nagyobb csoportja június 27-én este autóbuszon kb. 7 óra 45 perckor érkezik Berettyóújfalu felől Debrecenbe. A vendégeket a Mikepércsi úton fogadják s utánna vacsora az Angol Királynőben. Június 29-én reggel istentisztelet, majd a vándorgyülés. Társas étkezések és hortobágyi kirándulás teszik változatossá a programot.

Huszezer embert várnak a jövő vasárnapi debreceni nagygyülésre, melyen Imrédy Béla miniszterelnök nagy beszédet mond

A kormány csaknem valamennyi tagja és közel száz képviselő kiséri Debrecenbe a miniszterelnököt — Gyülés után hivatalos bankett helyett népies ebéd a Nagyerdőn

Jövő vasárnap hatalmas megmozdulás színhelye lesz Debrecen. Mint ismeretes, június 26-án vasárnapra tüzte ki a Nemzeti Egység Országos Pártja a Debrecenben megrendezendő gazdagyülés időpontját. **Tekintettel arra, hogy az egész Tiszántúlról meghivták nemcsak a párt tagjait, hanem a különféle szervezeteket és egyesületeket, a gyülést a stadionban tartják meg,** melynek befogadó képessége 16.000—18.000 ember, de ezuttal még a gyepszőnyegre is padokat helyeznek el azzal a céllal, hogy **ezuttal még 30.000 embert is kényelmesen elhelyezhessenek.** Eddig mintegy 20.000 résztvevőt jelentettek be vidékről. **Nagyobb számban képviseltetik magukat a szomszédos vármegyék, Szabolcsból, Biharból, sőt Szolnok megyéből is többezren jönnek, részint vonaton, részint szekereken. A MÁV. ez alkalomra filléres, illetve olcsó menetdíjú vonatokat állit be az egész Tiszántúlról.**

A vonatok a reggeli órákban érkeznek Debrecenbe, a gyülés **vidéki résztvevői zászlók alatt vonulnak fel mindjárt a Stadionba.** A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége is alaposan kiveszi részét és a vidéki MANSz fiókok **magyarruhás küldöttségeket menesztenek a debreceni gyülésre. Akik szekereken jönnek, egyenesen a Nagyerdőre mennek, ahol szekértábornak megfelelő helyet jelölnek ki számukra.** A vidéki 20.000 jelentkezőhöz kell számitani Debrecenből is és közvetlen környékről 6—8000, sőt talán 10.000 embert is, úgy hogy a gyülés közönségének száma az előzetes feltevések szerint 25—30 ezerre fog menni.

A tribünök előtt helyezik el a szónoki emelvényt és a beszédeket megafonok közvetítik a Stadion minden részébe. **A gyülésre semmiféle belépődij, sem igazolás nem szükséges, a beérkezés sorrendjében kiki helyet foglalhat,** legfeljebb a nagyobbszámú küldöttségeknek tartanak fenn helyet.

Imrédy miniszterelnök és nagyszámú kísérete vasárnap délelőtt háromnegyed 10 órakor sinautóval érkezik Debrecenbe. Tulajdonképen két sinautó hozza a vendégeket. A miniszterelnököt a kormány csaknem valamennyi tagja és a nemzeti egység párti képviselők közül mintegy 80—100-an kisérik el. Bejönnek ez alkalommal a szomszéd törvényhatóságok főispánjai, polgármesteri és a kormánypárt vidéki vezetői.

A pályaudvaron rövid fogadtatás lesz, majd a miniszterelnök és a miniszterek **két ötösfogaton és városi fogatokon hajtatnak a Stadionhoz.** A gyülésen Tasnády Nagy András országos elnök elnököl, beszélnek **Lázár** Andor Debrecen képviselője, ezt követőleg vitéz **Imrédy** Béla minszterelnök mondja el nagy beszédét, melyben **fontos kijelentéseket tesz és vázolni fogja a kormány legközelebbi programját,** főleg gazdasági vonatkozásokban.

Felszólal a gyülésen **Sztranyavszky** Sándor földmüvelésügyi miniszter, **Megay Meissner** országgyülési képviselő, valamint több más képviselő, valamint több más képviselő, míg a vidéki kiküldöttek két-háromperces felszólalásokban adnak kifejezést együttérzésüknek.

A gyülés után nem lesz szokásos hivatalos bankett a miniszterelnök tiszteletére. **A miniszterelnök az ebédet a nép körében kívánja elkölteni. A patlagi út jobboldalán, az erdőben nagy térségen terítenek, ennek a térnek a közepén lesz egy nagyobb fenntartott asztal a miniszterelnök és kísérete számára.** A vidékiek tarisznyából ebédelnek, de gondoskodás történik, hogy meleg étel is legyen kapható, főleg vizről és más italokról gondoskodnak, vízcsapokat szerelnek fel több helyen.

A szabadban történő ebéd után a vidékiek valószínüleg egy ideig még kint maradnak az erdőn és szürkületkor indulnak hazafelé, az esti órákban térnek vissza a különvonatok is. A miniszterelnök estefelé bejön a városba, megtekinti a nevezetes látnivalókat és este utazik vissza a fővárosba kíséretével együtt.

Nőikerékpárok
nagy választékban
Soltész — Kálvin-tér 2.

Nem a tifuszoltás következtében halt meg Illés János kerekestelepi lakos

Valószinüleg régi asztmája és szivbetegsége okozta halálát

Illés János gázgyári alkalmazott, Pöltenberg ucca 4. szám alatti lakos párnapos betegeskedés után június 15-én hajnalban a Horthy kórházban meghalt.

Illés János halálának az adott különös hátteret, hogy június 8-án oltották be a paratifusz ellen védekező oltások során. Másnap, június 9-én Illés János rosszul lett s nem ment munkába. Június 14-én pedig beszállították a Horthy kórház belgyógyászati osztályára, ahol másnap hajnalban meghalt. A tragikus haláleset nyomán olyan hirek terjedtek el, hogy azt a tifuszoltás következtében fellépő lázas állapot okozta. Bár ez az első pillanatban is lehetetlennek tünt fel, a hatóságok mégis megindították a vizsgálatot, melynek következtében beigazolódott, hogy a halálesetet egyáltalán nem a paratifuszoltás okozta.

Illés János, mint azt *Kulcsár* gázmester — akinek keze alá munkájában be volt osztva — is elmondotta, már hosszabb idő óta asztmában és szivgyengeségben szenvedett. A kórházban is szivbetegségéről kezelték s ennek következtében halt el hirtelen. Halálának tehát semmi köze a tifuszoltáshoz, mint ezt az elrendelt boncolás is igazolni fogja.

Megnyilt
a fővárosi nivóju és felszerelésü
PANNONIA SERVICE
a Pannónia garageban
DEBRECEN, Ferenc József-ut 42. sz.
FIAT körzeti képviselet.
Mobiloil—Mobilgrease Kenési-szolgálat

Az amerikai kormány elismerése Magyarország fizetésteljesitéséért

Az amerikai sajtó a magyar kormány részéről történt befizetéssel kapcsolatban kiemeli Hull külügyminiszternek a sajtóértekezleten tett ama kijelentését, hogy az amerikai kormány nagy megelégedéssel vette tudomásul Magyarország fizetésteljesítését.

Kommentálják, hogy a Magyarország nem várta be az amerikai kongresszus határozatát a háború utáni adósságok rendezésére vonatkozó ajánlatáról, hanem ezt megelőzve már most megkezdte a fizetésteljesítést, amiért Hull külügyminiszter élénk elismerését fejezte ki. A nagy amerikai lapok vezércikkben foglalkoznak az eseménnyel s ezzel kapcsolatban melegen méltatják Imrédy Béla személyét.

Iparok forgalma

Uj iparok: Klein Mór cukorka, gyümölcs, déligyümölcskereskedés, Teszler Irén szatócs, Kovács Dániel bazáráru, levelezőlap, déligyümölcs, csokoládé kereskedés, vitéz Kiss Ferenc útépitési vállalkozó, Nagy Miklósné virág, koszorú, gyümölcs, déligyümölcs, zöldség, baromfi, tojás kereskedés, Andirkó Józsefné szatócs, Katz Jenő kézmű és divatáru kereskedés nagyban és kicsiben, Farkas Gyuláné sz. Ille Erzsébet élő és művirágkereskedés, özv. Rácz Józsefné sz. Komádi Julianna gyümölcs, zöldségfélék és baromfi kereskedés, Gombosi Zoltán személy- és teherautók, motorkerékp[illegible]ammi, műszaki cikkek, zsák, zsineg stb. adásvételének közvetítése, Farkas Izsákné sz. Deutsch Irén férfi kalap, sapka és rövidáru kereskedés, Balogh Gábor mázoló és fényező, Fehér István kisebb ács, Klein Regina benzin és olaj termékek kereskedése.

Megszünt iparok: Varga Gábor férfi és női fodrász, özv. Fogarasi Istvánné ostor, ostornyél készítés.

Bármikor megkezdhető egyéni átalányutazások expresshajón, vagy vonaton

Várnába

a Fekete-tenger legszebb fürdőhelyére 2 és 3 hetes nyaralás összköltsége

198.-P-től 304.-P-ig

Részletes felvilágositással szolgál: Bulgaria Tours, Budapest, Rákóczi út 26. — Jelentkezést elfogad: Minden budapesti utazási iroda.

A kormányzó beszédet mond a Szent István ünnepen

Jövő szombaton, június 25-én délelőtt 11 órakor az országház kupolacsarnokában ünnepélyes ülést tart a Szent István emlékév országos bizottsága.

Az ülés történelmi fénnyel zajlik majd le *Horthy Miklós* kormányzó jelenlétében. Ünnepi, nagy eseménye lesz ennek az ülésnek a kormányzó beszéde.

Az államfői szózat elhangzása után *Imrédy Béla* miniszterelnök emlékbeszédet mond Szent István királyról, majd pedig *Hóman Bálint* tárcanélküli miniszter, mint a végrehajtó bizottság elnöke, beszámol a megtörtént előkészületekről és ismerteti a Szent István emlékév programját.

Kornis Gyula, a képviselőház elnöke rekeszti be ezután az ülést, amely a Szózat hangjaival ér véget.

A Független Kisgazdapárt debreceni konferenciája

A Független Kisgazda, Földmunkás és Iparos Párt *ma délelőtt 10 órai kezdettel az Arany Bika dísztermében konferenciát tart.* A konferencián Kovács Béla, Losonczy Géza, dr Szentiványi Lajos, Szabó Pál író és Nagy Ferenc az előadók. Déli egy óra és fél 3 óra között sünet, délután folytatják az előadásokat.

Hodzsa a jövő héten tárgyal a magyarokkal

Prága, június 18. (Cseh TI.) A jövő hétre tűzték ki Hodzsa miniszterelnök tárgyalásait a magyar és lengyel kisebbségek képviselőivel, akiket erről már hivatalosan értesítettek. A tárgyalások az eddigi ütemben folynak tovább. Valószínű, hogy a kormány kisebbségi törvényjavaslatát már júliusban a törvényhozás elé terjesztheti.

A Magyarország — Olaszország világbajnoki labdarugó döntő mérkőzést nagy jelentőségére és a páratlan érdeklődésre tekintettel, teljesen közvetíti a rádió. Tehát úgy az első, mint a második félidő közvetítésre kerül. *A közvetítés 16 óra 55 perckor kezdődik.*

Az Apollóban

Ma, vasárnap d. u. 3, 5, 7, 9 órakor utoljára
BUSTER KEATON ragyogó burleszkje:
„Buster a siralomházban"
és Csathó Kálmán mulatságos vigjátéka:
„Te csak pipálj Ladányi"
Filmszereplő:
RÓZSAHEGYI KÁLMÁN

Mikecz igazságügyminiszter előadást tartott Berlinben

Frank birodalmi miniszter érdekes kijelentései.

Berlin, junius 18. A német jogakadémia ünnepi ülésén Mikecz Ödön igazságügyminiszter megjelent. Frank birodalmi miniszter üdvözölte, hangoztatván, hogy ez a látogatás éppen Horthy kormányzó 70. születésnapjára esik, arra a napra, melynek ünneplésében az egész német nép olyan teljes sziv résztvesz, mint a baráti magyar nemzet.

Ezután Mikecz Ödön igazságügyminisztr tartotta meg nagy tetszéssel kisért előadását „Magyarország legujabb alkotmány- és büntetőjogi fejlődéséről". Az előadás nagy figyelmet keltett.

— Magyarországnak — mondotta a miniszter — nincs irott alkotmánya. A magyar alkotmány nem külön erre a célra készült törvény, hanem hatalmas tölgyfához hasonlóan századok viharaiban fejlődött és alakult ki, mélyen gyökerezik a magyar nép sajátos életviszonyaiban és minden időben ebből a forrásból táplálkozott. A magyarok mindig igyekeztek szervesen kifejleszteni alkotmányukat és államjogukat.

Frank birodalmi miniszter tartott aztán előadást, többek között ezeket mondván:

— Örvendetes dolog, hogy azok az alapelvek, amelyeknek alapján a magyar törvényhozás az utóbbi években fejlődött, nagymértékben azonosak azokkal az alapelvekkel, amlyek a nemzeti szocialista birodalmi kormányt törvényhozói tevékenységében irányitják. **Mi sem áll távolabb a nemzeti szocializmustól, mint az, hogy politikája alkotó részének tekintse szellemi kincseink kivitelét.** Éppen ebből a szempontból is örvendetes számunkra, hogy Mikecz Ödön igazságügyminiszter előadásából megismerhettük a magyar szellemiség magabiztosságát.

Bornemisza iparügyi miniszter Debrecenben

25 éves érettségi találkozón vett részt

Tegnap délután érkezett meg a Piarista gimnázium 25 éves érettségi találkozójára Bornemisza Géza miniszter. A pályaudvaron a volt osztálytársak nagy számban jelentek meg. Ott láttuk többek közt vitéz dr Tóth János táblabirót, dr Gájássy Jánost s dr Vittkó József őszhaju piarista tanárt, mint volt tanárát és osztályfőnökét, dr Demény Géza kereskedelmi iskolai tanárt és több más előkelőséget. Ott volt dr Bátori József igazgató és dr Bátky Miklós házfőnök vezetésével a piarista gimnázium tanári kara és az ifjuság teljes létszámmal és külön feketeruhás, sastollas diszszázad. Azonkivül hatalmas közönség jelent meg, hogy üdvözölhesse a piarista gimnázium volt diákját, Bornemisza minisztert.

A vonat megérkezésekor nagy éljenzés fogadta a leszálló Bornemisza minisztert s a vele együtt érkező vitéz dr Ricsoy-Uhlarik Bélát, Békés vm. főispánját. Abonyi Gyula állomásfőnök tisztelgése után a miniszter és a főispán a megjelent volt osztálytársakat üdvözölték meleg, kedves szeretettel, majd vitéz dr Tóth János táblabiró a volt osztálytársak üdvözletét tolmácsolta.

Dr Bátori József igazgató a gimnázium tanári kara és a diákszövetség nevében keresetlen szavakkal köszöntötte a minisztert. Az ifjuság nevében Szabó Árpád mondott üdvözlő szavakat. Ezután a miniszter és a főispán autóba szálltak s Bátori igazgató és dr Bátky Miklós házfőnök kíséretében a Piarista rendházba mentek.

Ete az Angol Királynő „fehér-termében" gyültek össze a 25 évvel ezelőtt végzett piarista diákok, élükön **Bornemisza Géza** iparügyi miniszterrel. A megjelent volt osztálytársak között ott láttuk dr vitéz Ricsóy Uhlarik Bélát, Békésmegye főispánját, vitéz Boczkó Béla főmérnököt, a városi szeszgyár igazgatóját nejével, Csont Gyula nagyváradi irgalmas rendfőnöki titkárt, vitéz Deák Lajos MÁV fűtőházi főnököt nejével, dr Gályási János ügyvédet, dr Gottenhuber Henr kivárosi aljegyzőt nejével, vitéz dr Hetey Zoltán táblabirót, dr Kiss Ernő veszprémi vármegyei tb. főszolgabirót dr Koller József tb aljegyzőt nejével, Kovács László gáborjáni községi főjegyzőt, Szeverényi Szaniszló MÁV titkárt nejével, dr Toronyai Géza postatitkárt, dr v. Tóth János táblabirót dr Vargha Endre István budapesti pénzügyi titkárt, Kálmán Ferenc malomcégvezetőt, valamint a megjelent vendégek sorában dr **Báthori József** igazgatót, dr **Bátky** József házfőnököt, Vittkó József és Leszczinszky Kornél volt tanárokat, Demény Géza tanár főtitkárt, a Piarista Diákszövetség részéről, dr Nánássy Imre ügyvéd országgyülési képviselőt, dr Böget József orvost.

A megjelentek kitünő hangulatban, számos régi kedves diákemléket felelevenítve töltötték az estét. Bornemisza Géza miniszter kedves közvetlenséggel hozta fel a régi diáktréfákat. Dr vitéz Tóth János táblabiró, az egykori önképzőköri elnök volt az első felszólaló, aki pohárköszöntőjében üdvözölte a megjelenteket. Hálával emlékezett meg a piarista tanárokról, akiknek munkája eredményezte, hogy egy közülük a miniszteri székbe került.

Dr **Báthori József** igazgató válaszában kijelentette, hogy nem tud elfogodottság nélkül válaszolni azokra a szavakra, melyekkel vitéz dr Tóth János a piarista tanárokat üdvözölte. Meggyőződése, hogy a piarista szellem az, mely Magyarországnak hasznos polgárokat nevelt a 25 évvel ezelőtt végzett diákokból s erre a piarista szellemre ürítette poharát.

Több felszólalás hangzott el még s a megjelentek végig kitünő hangulatban szórakoztak Rácz Imre zenekarának muzsikája mellett, szebbnél-szebb magyar nótákat dalolva, a régi diákélet színes emlékeit elbeszélve.

Ma reggel az évzáró Te Deumon, majd a 25 éves találkozón megjelentek megkoszoruzzák a hősök emlékmüvét. 10 órakor a gimnázium tanácstermében a Piarista Diákszövetség közgyülésén fog résztvenni a miniszter.

Hungária filmszinház

MA, VASARNAP délután 3, 6, 9-kor folytatólagosan
HÉTFŐN délután 6 és 9-től folytatólagosan
GRETA GARBO, CHARLES BOYER, JEANETTE Mac DONALD, és NELSON EDDY főszereplésével

1. „Walewska grófnő"
és
2. „A pajkos hercegnő"

Feltétlenü. nézze meg!

Zeneszerző növendékek szerzői estje a Zene iskolában

Tegnap tartott a városi zeneiskola zeneszerző főtanszakos növendékeivel szerzői estet. A városi zeneiskola ezidei nagyon nivós növendékhangverseny sorozatából a tegnapi szerzői est ktségtelenül kiemelkedett érdekességénél fogva.

A zeneszerzés főtanszak **Szabó Emil** tanár kitünő vezetése alatt évről-évre mindjobban kifejlődik, a növendék létszám is emelkedik. Összehasonlitva az elmult tanév fiatal zeneszerzőinek produkcióit, a tegnapi hangversennyel egy határozott fejlődés észlelhető.

Örömmel hallottuk a debreceni fiatal szerzők zenei kibontakozását és megizmosodását. A növendékek kompozicióiból megállapithattuk, hogy ők azon a helyes uton haladnak, amely jelenti a modern zenekulturát, mélyen belegyökerezve a magyar földbe.

Bámulatos volt az, hogy a zeneszerzés előkészitő osztály növendékei is már aránylag érett müveket mutattak be. Kiemelkedett az előkészitősök közül az egész fiatal **Zempléni** Kornél, aki a népi dallamokból összeállitott fantáziájával bebizonyitotta hogy már is szépen harmonizál és élénk képzelete a jövőre szép reményt nyujt.

Jól sikerült **Nagy** Ilonka zongorára irt népdal fantáziája érdekes harmoniáival. **Gábor** József zongorára irt rapszódiával és három hegedüre irt variációval.. Mindkét müvében egészséges, ösztönös muzsikalitást árult el.

Kálmán György zongora passacagliájában — ebben a formailag is nehéz müfajban — sok biztatót halottunk. Az akadémiai osztályu növendékek közül elsősorban kell megemlitenünk **Ujfalussy** Józsefet, aki az előadott zongora bagatelljeivel és fugájával szép és biztos tudása, épitő készsége, ötletes harmoniáival párosult gazdag invenciója folytán reményteljesen tekinthet zenei jövője elé.

Szendy Tihamér énekhangra irt két népballadával szerepelt. Jól megfogott, a megfelelő hangulatot kifejező feldolgozásával határozot haladást mutatott.

Muraközy Tibor a fiatal szerzők között markáns egyéniséget mutat. Zongora-triójában érdekes utakon halad, egyes részleteiben szép hangulatokat keltett. Határozottan polifon gondolkozásu, mely majd zenekari kompozíciókban fog különösen érvényesülni.

A fiatal komponisták müveit részben a szerzők, részben **Papp** Julia, **Mátrai** Olga, **Nagy** Ilonka, **Judkovits** Rózsi, **Szathmáry** Endre, **Agárdy Lajos, Berkovits** Tibor és **Szücs** Mihály adták elő sok elkesedéssel és megértéssel.

A nagyszámu közönség szeretettel fogadta az előadott müveket és melegen ünnepelte a fiatal szerzőket. A legmelegebben gratulálhatunk **Szabó Emil** tanárnak az elért pompás eredményért.

Országos lovasmérkőzések a Stadionban.

A budapesti Nemzeti Lovarda junius 29-én (szerdán), julius 2-án (szombaton) és julius 3-án (vasárnap) a Stadionban

országos lovasmérkőzéseket

rendez, melyen a legkiválóbb úrlovasnők és úrlovasok vesznek részt, különböző nehéz díjugratásban, vadászugratásban és magasugratásokban.

Kezdete délután 2 órakor és estig tart.

Belépődíjak:

Állóhely: 40 fillér, II. rendű ülőhely 1pengő, I. rendű ülőhely 1.40 pengő, korzó és tribünülés 2 pengő, korzó és tribünpáholyülés 3 P. — KATONAZENE.

A lovasmérkőzéssel kapcsolatban az őrkényi magyar spanyol lovasiskola, mely sokévi munka után először tavasszal mutatkozott be Budapesten és amely a 200 éves bécsi spanyol iskola után egész Európában az egyetlen, kizárólag Debrecenben is bemutatót tart a lovasmérkőzés szünetében. Erre külön belépőjegy nincs. A lovasmérkőzés jegyei érvényesek.

A MÁV igazgatósága a lovasmérkőzésekkel kapcsolatban június 26-tól, — július 6-ig bármely állomásról Debrecenbe és vissza 50%-os kedvezményes utazásra szóló igazolványt engedélyezett, mely az IBUSZ irodáiban kapható.

Hetven percig marad Debrecenben a Szent Jobb

Az Aranyvonat július 3-án este érkezik ide

Hírt adtunk már arról, hogy a Szent Jobbal az országot járó Aranyvonat július 3-án a Debrecen—Nyíregyháza útvonalra indul. Mint értesülünk, az Aranyvonat július 3-án, vasárnap este 7—8 óra tájban fut be a debreceni pályaudvarra és *hetven percig marad itt.*

A Szent Jobbot ide is *Mészáros János* érseki helytartó kíséri több egyházi előkelőséggel. *Tizenhatfőnyi alabárdos díszőrség áll a Szent Jobb körül.*

Az ereklyét a vonat beérkezése után az előzetes tervek szerint *a Petőfi téren felállítandó díszemelvényre viszik.* Ugyanott oltárt állítanak fel és rövid ájtatosság lesz, melyen megjelennek a katonai előkelőségek és díszszázad is. Azután a katolikus hívők járulnak a Szent Jobbhoz. Az ereklyét a díszszekrényen viszik ki a vonatból és ugyanúgy viszik vissza a vonatra, mely aztán továbbviszi Nyíregyházára. A végleges program a jövő héten fog kialakulni.

A magyar tüzérség nagy légvédelmi gyakorlata

A tervszerű légvédelem minta példáját nyujtotta az országos légvédelmi parancsnokság nagy légi lőgyakorlatával. A gyakorlat teljes mértékben meggyőzhetett mindenkit a tökéletes légvédelmi berendezkedések csaknem százszázalékos biztonságáról. Akik ennek a kétnapos gyakorlatnak tanui voltak, megállapíthatták, hogy tökéletes polgári szervekkel kiegészített, *jól felszerelt katonai légvédelemmel el lehet hárítani a szörnyű pusztítást.*

Legelőször Sopron, a légoltalom egyik mintavárosa került sorra. Munkába lépett a korszerű légelhárító tüzérség. Nagyszerű szervezés biztosítja ebben a városban a légoltalom teljes sikerét. *A szirénajel felbúgásától öt percre mindenki az óvóhelyeken, teljes biztonságot nyujtó pincékben van.* Csodálatos gépágyúk, melyek automatikusan működnek, várják felkészülten a légi támadást.

Megjelenik az »ellenséges« repülő. Másfél kilométeres vékony drótkötélen maga után húz egy ötven méter hosszú selyemzsákot. *Ez a cél. Nyomjelző lövedékek repülnek a levegőbe csodálatos biztonsággal találva a célhoz.*

Ezután a század legnagyobb műszeresodája: *a lőelemzőképző készülék vonta magára a figyelmet.* Kiszámítja a közeledő ellenséges gép távolságát, lerajzolja útját, irányát és milliméter pontosan megjelöli a célt. Hétméteres ágyúszörnyek meredeznek a levegőbe. *A légvédelmi ágyú percenként 120 lövést ad le.*

Az egész légoltalmi gyakorlat megnyugtató eredménnyel járt. Olyan kezekben van légvédelmünk, hogy aggodalomra nincsen ok, ha a polgári lakosság is teljes mértékben segítségére siet a légvédelem hivatalos szerveinek.

Kerékpárok

leghosszabb részletre

Keszlernél Széchenyi u. 1.

STEYR, CSODA, Turán, Omega, Best, stb. raktáron

Református és katolikus istentisztelet lesz a főispáni installáció napján

Lossonczy István főispán kívánságára az installáció napján reggel nyolc órakor a református Nagytemplomban, féltíz órakor pedig a katolikus templomban istentisztelet lesz. A főispán mind a két templomban megjelenik az istentiszteleten. Az új főispán ezzel is dokumentálni akarja, hogy debreceni munkásságát a felekezeti békesség jegyében kezdi meg.

Kézimunkakiállítás a ref. polgári iskolában

Igen értékes és legnagyobb érdeklődést kiérdemlő kiállításban szemlélteti a kollégiumi ref. polgári iskola a tanulók kézimunkáit. Ma amikor oly nagy jelentősége van a házi ipar és általában az ipari pálya felé való közeledésnek, akkor ez a kiállítás a maga pompás anyagával, ötletes, színes kézimunkáival nem csak tanítás és nevelés szempontjából képvisel nagy értéket, de értéket jelent nemzetgazdasági téren is. Az intézet vezetőségének helyes megérzése igazolja azt a tényt, hogy az iparra már a középiskolák alsóbb osztályaiban kell előkészíteni, illetve helyes irányba terelni a tanulót. Ne csak a vélellen, vagy a más pályán való elbukás vezessen az ipari pályára. Ez a kiállítás élő példa: az a gyerek, aki egy parasztszekeret szerkezetileg és formájában is oly pazarul meg tud csinálni, mint amilyet itt láttunk, az kerékgyártó legyen, mert ezen a pályán 100 százalékot fog tudni nyujtani és biztos megélhetése lesz becsületes munkája után, különsen akkor, ha négy középiskolának az általános ismereteit viszi alapul mesterségébe.

A kiállítás pazar anyaga, a játékos kedvű fúrás, faragás, festés mellett magán hordja a komoly, tervszerű munka bélyegét. Néprajzi figurák, s magyar ékrovásos tárgyak, különböző tájak és vidékek jellegzetes népművészeti tárgyai, gyakorlati, használati tárgyak százai ejtik bámulatba a szemlélőt. De különösen szépek a magyaros motivumu miniatűr menyasszonyi ládák és a székely kopjafa faragású sakkfigurák. (f. a.)

Nyaraljunk a Tátrában

66% vasúti kedvezmény. Pengőfizetés.

összes Tátrai fürdők vezérképviselete:

Budapest, V., Vigadó u. 4. (Futura palota.)

Telefon: 183-520 és 188-322.

Fényes esküvő

Fényes és előkelő esküvő folyt le tegnap délután a Nagytemplomban. Benyáts Emil gyáros és nagykereskedő és neje, Kubai Margit fia, *Benyáts Tibor* tartotta esküvőjét szerencsi Szük Ödön m. kir. postaigazgató leányával, *Szük Máriával.*

A hatalmas közönség zsúfolásig megtöltötte a templom hajóját, sőt kívül is százakra menő tömeg állott. Az orgona búgó hangjai mellett vonult be a templomba a díszes nésznép, melynek soraiban vitéz *Nagy Pál* altábornagy, több tiszt és polgári előkelőségek voltak.

Az úrasztala előtt állottak fel Rácz Éva Egmann Frigyes karján és Révész Kató Kovács Zsolt karján, mellettük a fiatal pár: *Szük Mária, a bájos a menyasszony és Benyáts Tibor.*

A menyasszony tanuja dr *Rácz Gyula* pénzügyigazgató, a vőlegényé dr *Révész Menyhért* orvos volt.

Az esketési szertartást dr *Farkas Pál* lelkipásztor végezte. Gondolatokban gazdag, gyönyörű beszédet intézett az ifjú párhoz, majd buzgó imát mondott boldogságukért.

Az esküvő után rengeteg ember szorongott a templom előtt, az egész kocsiutat is ellepték, mindenki látni akarta a szép menyasszonyt s a násznépet. Az autók hosszú sora állt elő s vitte az új párt és a násznépet az Arany Bikába, ahol magyaros ízléssel terített asztalok várták a vendégeket vacsorára.

SZINHÁZ

Kardoss Géza szintársulata diszelőadást rendezett a kormányzó születésnapján

Az egri színházban, ahol most Kardoss Géza szintársulata játszik, ünnepélyes keretek között hódoltak Magyarország kormányzójának, Horthy Miklósnak hetvenedik születésnapja alkalmából.

A magyar szónak, a magyar kultúrának rendíthetetlen harcosai, a magyar színészek mélységes hódolatukat megkapóan szép ünnepélyben fejezték ki a kormányzó születésenapja alkalmából. A függöny felgördülése után az Érseki Tanítóképző Énekkara énekelte a Himnuszt. Dr. vitéz Somlay Mihály tanár mondott izzó hazafiságú beszedet, majd Bende László színművész szavalta el vitéz Somogyváry Gyula ünnepi költeményét „1868 június 18" címen. Ezután kezdetét vette a „Tüzek az éjszakában" irredenta dráma előadása, melynek sugó-szerepében Kardoss Géza ismételte meg felejthetetlen előadását. Az egri közönség melegen ünnepelte a társulatot, szereplőket az ünnepi est alkalmával.

Vitéz Bánky Róbert Kamaraszinháza junius 28-án kezdi debreceni vendégjátékait

Vitéz Bánky Róbert »Magyar Komédia« Kamaraszínháza az idén is ellátogat Debrecenbe. Ez a kitünő erőkből álló, nagyszerű művészegyüttes már évek óta kedvence a debreceni közönségnek s a finom, irodalmi, kamaradarabok barátai évről-évre várják a Bánky társulat szereplését.

Az idén június 28-án, kedden este nyit Debrecenben Bánky Róbert színháza, Dario Nicodemi bűbájos humorú darabjával, a Tökmag-gal, melyben Gálfy Marika, Orbán Viola, vitéz Bánky, Szegedi Edit, Szántó Ernő, Bakos Gyula és Ihász jászák a főszerepeket. Több estén fellép Debrecenben a társulat állandó vendége Könyves Tóth Erzsi, a Nemzeti Színház művésznője is. De a társulat többi tagja, Zilahy Pál, Homokay, Bánky Elemér, Szegedi Edit, Szántó Ernő, Orbán Viola, egytől-egyig régi, kedves ismerőse a debreceni közönségnek.

A színrekerülő darabok sorából kiemelkedik a Baskircsev Mária, Szibéria, A szerelem nem olyan egyszerű, Ezüstlakodalom, Virágzó asszony, Hódítás, Becstelenek, Meddig fogsz szeretni, Botrány a Savoyban, Játék a kastélyban, dr. Kerekes Mária, Szegény leányt nem lehet elvenni, Vadkacsa stb. előadása.

Bánky Elemér igazgatóhelyettes a titkárokkal már Debrecenbe érkezett és megkezdték a bérletek gyűjtését. A színház bérletei cca 30 százalékkal a olcsóbbak a napi színházi helyáraknál.

Ma tiszántuli földbérlő-szövetkezeti nagygyülés Debrecenben

A Debreceni Földbérlő Egyesület a földbérlők haszonbérleti szövetkezeti mozgalmának előbbrevitele céljából Debrecenben június hó 19-én délelőtt 10 órakor Hajdú vármegye székházának közgyűlési termében tiszántúli földbérlő szövetkezeti nagygyűlést tart, melyre az egyesület összes tagjait, valamint a Tiszántúl földbérlőit mély tisztelettel meghívja *az elnökség.* (o)

Saját készítményü ernyőket legolcsóbban az
Ernyő szalonban
vehet. Javítás, áthuzás
Piac-utca 77. Linoleummal szemben

A debreceni reformátusok különkelyhes urvacsora akciója

Hírt adtunk arról, hogy a kistemplomi egyházrész széleskörű mozgalmat indított meg a különkelyhes úrvacsorázás rendszeresítése érdekében. Ennek első lépéseként elhatározta, hogy a hívek áldozatkészségéből egy *150 kehelyből álló készletet fog beszerezni.*

E felhívásnak nem is remélt szép eredménye lett már az első napokban, amennyiben számosan megjelentek a Révész tér 2. szám alatti lelkészi hivatalban és bejelentették a mozgalomhoz való hozzájárulásukat.

E gyűjtési akciónak volt azonban egy olyan mozzanata is, amely e lap hasábjain is külön megemlékezésre számít. Jóllehet a felhívás először csupán egyes egyénekhez és családokhoz szólt, a debreceni m. kir. pénzügyigazgatóság tisztviselői »egy családként« állottak össze és a *Fodor Rezső* pénzügyigazgató által megindított gyűjtés keretében *húsz darab ezüstkehely beszerzési árát gyűjtötték össze a református vallású tisztviselők.*

Ugy érezzük, hogy e szép cselekedet mindenképpen a nagy nyilvánosság elé kívánkozik. Éles fényt vet egy olyan intézményre, amelynek tagjai a szorosan vett hivatali teendőkön kívül is a legtökéletesebb harmóniában találkozna egymással. Minden elismerés megilleti Fodor Rezső pénzügyigazgatót is, aki igazi nemes lélekről tett bizonyságot, amikor e mozgalom élére állt és dícséret illeti azt a tisztviselői gárdát is, amely e tettével egyúttal beírta nevét a debreceni egyház történetébe is.

Muzeumbarátok Köre közgyülése

Kedvezményeket és ajándékokat nyujt az újjászervezett Múzeumbarátok Köre tagjainak

A Debreceni Múzeumbarátok Köre most tartotta meg ez évi tisztujító közgyülését, amely egyuttal a Kör ujjászervezését jelentette.

Ami a szervezeti újjáalakulást illeti, a közgyülés a megbizott ügyvezető alelnök évi jelentésének és a pénztáros zárószámadásának tudomásulvétele és elfogadása után az igazgatói választmány javaslatára elnökül egyhangú lelkesedéssel *Nagybákay Sesztina* Jenőt, ügyvezető alelnökül *dr. Sőregi* Jánost, pénztárosnak *Vásárhelyi* Armandot, titkárnak *dr. Lükő* Gábort, ellenőrnek özv. *Könyves Tóth* Mihálynét választotta meg. A számvizsgálóbizottság tagjai lettek *Bodnár* Géza, *Markovits* Ignác és *Kárpáti* Elemér.

A közgyülés részletesen elkészítette az 1938. és 1939. évi költségvetést és munkatervet. Miután a Körnek 1938 január 1-én 4022 P vagyona volt és minden remény megvan arra, hogy a tagok létszáma gyarapodni fog, 1938-ra előirányzott képvásárlásra 600 pengőt, régészeti ásatás megsegítésére 100 pengőt, 2 előadás tartására 100 pengőt, műtárgyak vásárlására illetve restaurálására 200 pengőt és propaganda nyomtatványok költségeire 50 pengőt.

A Kör restauráltatta a Boross Jenő USA ezredes által a Déri Múzeumnak ajándékozott Van Dyck-képet.

Nagy érdeklődéssel tárgyalta a közgyülés és egyhangú lelkesedéssel elfogadta dr. *Sőregi* ügyvezető alelnöknek a Kör újjászervezésére vonatkozó indítványát, mely figyelembe vette a nehéz gazdasági viszonyokat és azt, hogy a müvelt közönség anyagi áldozatával szemben megfelelő ellenszolgáltatást is kell adni.

Szinte páratlannak mondhatók azok a kedvezmények és ajándékok, melyekben minden olyan tag fog részesülni, aki 3 évre kötelezi magát évi 2—2 pengő tagdíj befizetésére. Ez igazán szerény tagdíj ellenében belépő tag ingyen kapja: A Déri Múzeum illusztrált évkönyvét, ingyen kapja a Múzeumbarátok Köre kiadványait, a Kör tagja díjas nyitásokon is ingyen látogathatja a Déri Múzeumot, ingyen nézheti meg a Thaly Kálmán-emlékmúzeumot, ingyen látogathatja az esteli Ecce homo nyitásokat, ingyen hallgathatja a Déri Múzeum, vagy Múzeumbarátok Köre által rendezett előadásokat, ingyen látogathatja a Déri Múzeum vagy Múzeumbarátok Köre által rendezett kiállításokat, ingyen nézheti meg a Hortobágyi Múzeumot, tisztviselőnek, a múzeumi Közművelődési Könyvtár, beíratkozásnál csak akkor engedi el ezután a 4 P biztosítékot, ha a Múzeumbarátok Köre tagjai közé lép, a múzeumi kutatószoba igénybevételénél a Kör tagjai előnyben részesülnek, hátag által összehozott legalább 8—10 tagú vendégsereget a múzeum egyik tisztviselője előzetes bejelentésre személyesen kalauzolja végig a Déri Múzeumon, a Kör tagjainak a múzeum tisztviselői a Déri Múzeum hatalmas raktárhelyiségeit is kívánatra bármikor megmutatják.

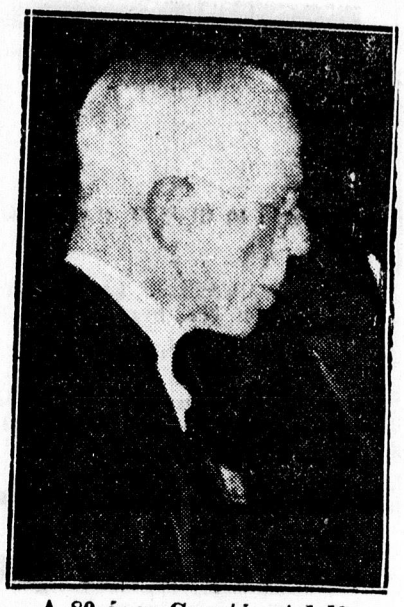
A beíratkozott tagok részére természetesen névre szóló tagsági igazolványt fognak nyomatni.

Bizonyos, hogy ritkaság számba megy az az áldozatkészség és ügybuzgalom, mellyel a Múzeumbarátok Köre és a Déri Múzeum vezetősége akarja a Kör életét és működését felujítani. Tagságra való elöjegyzéseket már most elfogad a Kör vezetősége a Déri Múzeum hivatali helyiségében d. e. 9—1-ig és d. u. 4—6-ig.

Évzáró hangverseny

R. Jakabfi Magda áll. kép. okl. zenetanár tanítványainak szombati évzáró hangversenyén a multhoz hasonlóan nagyszámú érdeklődő jelent meg, hogy fültanuja legyen annak a fejlődésnek, amelyen a kis növendékek legutóbbi nyilvános szereplésük óta átmentek. Várakozásukban az érdeklődők nem csalódtak. R. Jakabfi Magda éles szemmel látja meg a tehetség csiráit és bölcs mértékkel választja meg a növendékek vizsgadarabjait a képességek szerint. Jakabfi Magda pedagógiai érzékét dícséri minden egyes szereplő eleven, színes előadása és fejlődő technikai készsége. Nem lehet tudni idővel kiből mi válik, de az bizonyos, hogy R. Jakabfi Magda keze alól egy zeneértő — és szerető generáció fog kikerülni. Az egybegyült hallgatóság sokat tapsolt a kiváló tanárnőnek és a közremüködőknek, kiknek néysora: Takács György, Adler Vera, Majzler Magda, Müller Magda, Keiner Edith, Fürst Juci, Füzes Erzsébet, Lindenfeld Anni, Kende Éva, Székely Éva, Balog Kató, Orbán Tamás, Reich Judit és Herbss Gizi.

—*n.* —*s.*

A 80 éves Gusztáv Adolf svéd király.

Minden eddiginél nagyobbszabásuak lesznek a Szegedi Szabadtéri Játékok

A Szegedi Dóm-téren már most megkezdődtek a szabadtéri játékok előkészületei. Az előadások sorozata július 23-án kezdődik és három héten keresztül tart egészen augusztus 15-ig. Ez alatt az idő alatt az egész ország területéről félárú utazási kedvezményt engedélyeztek, az egyes előadásokra filléres vonatokat indít az államvasút, külföldiek részére pedig teljes vizummentességet engedélyeztek.

Az előadások ünnepi sorozatát az idén is Az ember tragédiája indítja el Kiss Ferenc, Lehotay Árpád és Tőkés Annával főszerepekben. A Debrecenben először szabadtéri előadáson szerepelt Hári János lesz eseménye az ünnepi játékoknak. Puccini Turandotját Gina Cigna világhírű olasz énekesnő szereplésével s ugyancsak fellép a művésznő Verdi Rekviemjének előadásán, valamint a Kodály hangversenyen. A Bizanc és Ujházi György István király népe színművének előadása teszik teljessé a szabadtéri játékok műsorát.

METEOR MOZI MŰSORA
Vasárnap: 3—5—7—9 órakor:
Egy előadásban:
»ÖRDÖG BÁBUJA«
Megelőzi:
»Buster a minta tengerész«.

A
„DEBRECZEN"
vasárnaponkint
egész nap
kapható
a Nagyállomás
Ibusz pavillonjában

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELI SZOLGÁLATA, június 12—19-ig: KIGYÓ, Piac ucca 31., telefon: 30-95. — MAGYAR KORONA Péterfia ucca 10 telefon: 16-06. — CSILLAG, Árpád-tér 1. sz., telefon 29-32. — SAS, Hatvan ucca 70., telefon: 11-39. — SZENTHÁROMSÁG, Homokkert, Szabó Kálmán ucca 14., telefon: 17-09. szám.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

„Dolgoztass, hogy dolgozhass"!

URADALMI FAJBOROK, DRÉHER SÖRÖK CIGÁNYCENE

A BAGOLYVÁRBAN Hid ucca 14 telefon 19—31

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a református templomokban.** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor Kiss Antal Jenő, délután 5 órakor Csutoros Sándor. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor Csánki Gábor, délelőtt 11 órakor Molnár Béla, délután 6 órakor Csánki Gábor. — Ispotály templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár Dezső. — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor dr Farkas Ignác, délután 5 órakor Papp Géza. — Árpád téri templomban délelőtt 10 órakor Márki Kálmán, délután 3 órakor Nagy Sándor. — Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Kovács József. — Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Mezei Béla, délután 3 órakor Orosz János. — Csapókerti templomban délelőtt 10 órakor Tömöri Lajos, délután 3 órakor Zimányi József. — Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Erdei Mihály, délután 5 órakor Erdei Mihály. Nyulasi állami elemi iskolában delelőtt 10 órakor Kulcsár István. — Tégláskerti állami iskolában délelőtt 10 órakor Sulyok Kálmán th. — Gyermekmenhelyen délelőtt 10 órakor Sipiss Imre. — Egyeken délután 3 órakor Siposs Imre. — Tanyai istentiszteletek: Pallagon délelőtt 9 órakor: vitéz Szabó Endre. — Hortobágyon délelőtt 9 órakor Halász András. — Ondódon Kádár dülőben délelőtt 10 órakor Rápolty Árpád. — Pacon délelőtt 10 órakor Papp Géza. — Mézeshegyen délután 2 órakor Papp Géza. Olajütőben délután 5 órakor Mezey B. Téglavetőben délután 3 órakor Kovács Árpád.

— **Vasárnapi miserend a Szent Anna uccai templomban és kápolnákban.** Rendes miserend reggel 6 7 8 9 órakor. Fél 10 órakor nagymise, melyet tart Láng Pál pápai kamarás. Szentbeszédet mond ugyanő. A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és félegy órakor. A kertségekben: Nyilastelepen és a Homokkertben nem lesz mise. — Augusztában Horváth István piarista tanár. Csapókertben Kummergruber Emil. — Hajdúsámsonban Novák Gyula. — Józsán dr Szabó János.

— **Az evangelikus templomban** vasárnap délelőtt 10 órakor és este 5 órakor gyülekezeti istentisztelet lesz Prédikál: Böjtös Sándor.

— **Istentiszteletek a görög katolikus templomban:** Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet. — Délelőtt 8 órakor diákmise. — Kilenc órakor katonamise. — 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja. — Féltizenkét órakor zászlóavatás az iskola emeleti nagytermében. Háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. — Délután félnégy órakor rózsafüzér ájtatosság. — Délután 4 órakor vecsernye, utána szentségimádás. — Hat órakor szentbeszéd és ájtatosság a Sámsoni úti iskolában. — Folyó hó 24-én, pénteken, Ker. János születése ünnepén, vasárnapi miserend.

— **Illetőségi ügyek.** Májusban 490 állampolgársági és illetőségi ügy érkezett be a városhoz. Községi kötelékben 28 egyént vettek fel, négy visszahonosított esküt tett.

Nyári cikkeink bámulatos olcsó árai.

Divatáru

Mosó voál	jó minőség, szép mintákban	0·68
Dirndl	szép színekben, garantált színtartó	0·88
Strand creton	pazar szép mintákban	0·98
Köpenyre	divat szövésű vistra anyag	1·65
Piké	színes beszövött csíkozással	1·68
Imprimé	crepe de chine vagy schantung vászon	1·98
Len vászon	ujdonság pastell színekben	1·98
Fahéncs imprimé	legujabb divat mintákban	2·58

Fürdő cikkek

Fürdőtrikó	női és férfi prima makkó fonalból 3·30	2·60
Gyapju dressz	női és férfi divat fasonban és színekben 6·90	6·50
Fürdőnadrág	tiszta gyapju vagy makó fonalból	1·98
Gyermek dressz	szép színekben, jó minőség 2·10	1·90
Gyermek napozó	piros és kók színben	0·65
Fürdőcipő	friss gumiból sarokkal 3·90, sarok nélkül	1·68
Strand táska	csíkos lenvászonból	0·98
Fürdőköpeny	prima színes frottirból	12·50

Különfélék

Cloth paplan	mindkét oldalán használható 12·80 10·80	9·80
Selyem paplan	műselyem felsővel, fehér vattával 21·50 18·50	16·80
Selyem paplan	egész prima műselyem huzattal és töltéssel	19·80
Cserkész takaró	jó minőség, sötét színben 4·20 3·30	2·70
Flanell takaró	bársonyos minőség, kockás és virágos 5·20 4·40	3·58
Piké takaró	komplett méret, szines bordürrel	8·50
Kerti abrosz	szines szintartó beszövött mintával 2·80 2·60	2·28
Gyümölcs szalvéta	szines vagy fehér rojtos 0·28 0·25	0·10

CSILLAG TESTVÉREK
Piac- és Simonffy-utca sarok

— **A Déri Muzeum** ma vasárnap 9—1-ig nyitva. Belépődíj nincs. A Füvészkert u. 2. sz. iskolaépületben elhelyezett Thaly-szoba kívánatra az igazgatóság engedélyével megtekinthető. Belépődíj 20 fillér. A muzeum Közművelődési könyvtára vasárnap zárva.

— **Hadigondozás.** A mult hónapban 12 hadigondozási ügyet tárgyaltak, 130 hadigondozási igazolványt adtak ki.

x **Pikó gobelinfestő kézimunka szaküzlete, csak Szent Anna ucca 10.** szám alatt. A raktáron lebő gobelinképek, kelim és perzsalapok olcsó elárusítását Szőnyegjavítás felelősséggel.

NYARALJUNK Csehszlovákiában

a világhírű gyógyfürdők és magaslati gyógyhelyek hazájában

olcsó árak, 50·66 2/3 % vasuti kedvezmény

»8 NAPOS KARPATI TURA« és »3 NAP PRAGÁBAN« jegyfüzetek, olcsó utazás, olcsó visum, olcsó csekkátutalások, zavartalan valutakiutalás. Mindennemű felvilágosítással szolgál: szállodák, penziók, vizum, valutaigénylés, utazási kedvezmények tárgyában a hivatalos megbízott:

„CIFI" Csehszlovák Idegen- és Fürdőforgalmi Információs Iroda kft. Budapest, V., József nádor-tér 8. Telefon: 18-20-62

— **Térzene a Déri-kertben.** F. hó 23-án, csütörtökön este fél 9 órai kezdettel a Debreceni Városi Dalárda Forrai István karigazgató közreműködésével a m. kir. „Bocskay István" 11. hajdúezred zenekara Várhalmi Oszkár vdd. karmester vezénylete alatt, kedvező idő esetén a Déri-kertben sétahangversenyt tart a következő műsorral: 1. Várhalmi: „Werth" induló. 2. Suppé: „Könnyü lovasság" nyitány. 3. Waldteufel: „Estudiantine" spanyol keringő. 4. Harmath A.: „Három paraszt-dal" énekli a Városi Dalárda. 5. Hruby: „Randevu Lehárnál" nagy egyveleg. 6. Forrai: „Debreceni nóták" énekli a Városi Dalárda. 7. Vince: „Szép vagy Magyarország". 8. Sonntag: „Nibelungok" induló.

— **Kormányzói kéziratot közöl a belgrádi magyar követcseréről a Hivatalos Lap szombati száma.** — Eszerint Horthy kormányzó a külügyminiszter előterjesztésére lovag Alth Waldemár rendkívüli követet felmenti a jugoszláv királyságra terjedő megbizatása alól és Bakách Bessenyey György követségi tanácsost megbizza a jugoszláv királyságban való képviselettel.

— **Hangverseny a Zeneiskolában.** Debrecen sz. kir. város Zeneiskolája f. hó 20-án, este 8 órakor az intézet hangversenytermében felsőbb osztályu növendékeivel hangversenyt rendez. Jegyek díjmentesen igényelhetők a titkári hivatalban d. e. 9—1-ig és d. u. 3—6-ig Vár u. 1. (Telefon: 33-96.)

x **Szeplők, májfoltok** eltüntetését, ránctalanítást garanciával végez, tanítványokat elvállal Kozmetika, Piac u. 61., félemelet.

— **Kedvezményes társasutazás Berlinbe.** Júniusban ment az első magyar különvonat Berlinbe a nemzetközi kézművesipari kiállítás alkalmával, amely nagy és szép sikert hozott a magyar kézművesipar jóvoltából a magyar nemzet számára. Az első társasutazás résztvevői annyira meg voltak elégedve ezzel az uttal, hogy július 8—12 között második kedvezményes társasutazás van szervezőben. Jelentkezni lehet június 24-ig a debreceni kereskedelmi és iparkamaránál (Verbőczi u. 2—4. sz. alatt 5. sz. szibában).

— **Szociális munka.** Május hónapban naponta átlag 95 ember végzett inségmunkát. A Nagyerdőn és környékén salakjárdát javítottak, az erdőhivatal és az erdei vasut végeztettek munkákat és dolgoztak a püspökladány—balmazujvárosi út építésén is. Munkabérekre 6190 pengőt fizettek ki. A májusi inségmunka összesen 7703 pengőbe került. A szociális ügyosztály segélyekre 9180 pengőt fizetett ki, ebből 813 egyén 526 családtaggal 7605 pengő havi segélyt kapott, viszont ebből lakbérre 4528 pengő jutott. Az inségakció keretében 8 napközi otthont és egy bölcsődét tartanak üzemben.

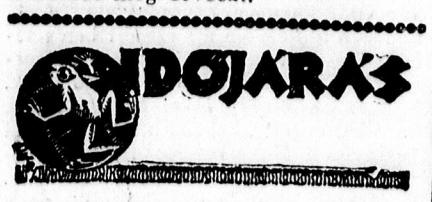
— **Életfogytiglani fegyház után felmentették Szabó Gyulát,** akit a veszprémi törvényszék ötrendbeli gyilkosságért életfogytiglani fegyházra ítélt. A győri tábla hozta a felmentő ítéletet és azonnali szabadlábrahelyezést rendelt el.

— **A köztemető forgalma.** A bezárt felekezeti temetőkből 23 halottat helyeztek át a köztemetőbe. A mult hónapban 179 temetés történt, 50 ezekből ingyenes. Az I. o. ravatalozóból 16, a II.-ból 29, a III o-ból 42, az alagsorról 18 és ravatalozás nélkül 16 temetés történt. A köztemető bevétele május hónapban 12.011 pengő volt.

x **Poloskát, svábot öl „Szektin"** rovarírtó doboz 1.20. Jósa és Jóna utóda, Somogyi drogéria, Kossuth u. 6. szám.

— **A hatóság ügyforgalma.** Május hónapban 1212 polgármesteri, 4907 közigazgatási, 3275 kihágási, 1747 szgénységi és hatósági bizonyitvány és 825 bizalmas természetű ügy fordult meg az elsőfokú hatóságoknál.

— **Hosszú idő óta fekvő betegek** a természetes **Ferenc József** keserűvizet nagyon szivesen isszák és annak gyors, biztos és mindig kellemes hashajtó hatását általánosan dicsérik. — Kérdezze meg orvosát.

Hazánkban ma a hőmérséklet az ország legnagyobb részében 20—22 C fokig emelkedett és csak a nyugati határmegyékben maradt a déli órákban is 20 fok alatt. Egy két helyen volt kisebb futó eső, de mérhető mennyiségű csapadékot eddig még nem jelentettek.

Prognózis: **Gyenge légáramlás, változó felhőzet, egy-két helyen még kisebb futó eső. A hőmérséklet emelkedik.**

Irógép-kellékek **HURAY,** Iparkamara T: 17-93

— **Vendégszónok Debrecenben.** M adélelőtt 11 órakor a kistemplomi istentiszteletet Molnár Béla tiszatartjáni lelkész fogja végezni. A nevezettnek számos ismerőse van Debrecenben, akik bizonyára nagy örömmel fogadják e hirt.

— **A volt 39-es bajtársak** tegnap este az Angol Királynőben összejövetelt tartottak. Besztercebányai Klein László ny. tábornok üdvözölte a megjelenteket, majd vitéz **Lépes** Győző ny. ezredes olvasott fel az ezred történtének egyik legfényesebb lapjáról, a monzellói harcokról. A lebilincselő és rendkivül érdekes előadást nagy figyelemmel hallgatták a megjelentek.

— **Szerelmi bánatában marólúgot ivott.** Seres Julia bakonyszegi leány öngyilkossági szándékból marólúgot ivott és meghalt. Tettének oka szerelmi bánat, mert vőlegénye felvontotta jegyességét. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— **5 éves érettségi találkozóját** f. hó 26-án tartja a Dóczi leánygimnáziumban 1933-ban érettségit tett B. osztály. Szeretettel hivjuk és várjuk a volt osztálytársakat 26-án d. e. fél 12 órára a Dócziba, régi osztálytermünkbe (II. emelet). Részletek után érdeklődni lehet: 23—35 telefon. (o)

— **dősebb embereknél, kiknek székletéte rendellenes és fájdalmas,** sokszor már napi 3—4 evőkanál természetes **Ferenc József** keserűvíz is meghozza a megfelelő bélkiürülést és a kielégítő anyagcserét s igy jelentős megkönnyebbülést idéz elő. Kérdezze meg orvosát.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETÉS. Kölcsey uccán mintegy 700 m² kőkocsiút burkolatnak idomított terméskőből való és 450 fm. terméskő fennálló szegély építésére versenytárgyalást hirdetek. Ajánlat csak a város által kiadott ürlapokon tehető, melyek a városi műszaki ügyosztály (Csapó u. 33.) iktatóhivatalában díjmentesen megszerezhetők. A tervek a műszaki ügyosztály 18. sz. szobájában tekinthetők meg. Az ajánlatot, mellékleteivel együtt összefűzve, sértetlen borítékban elhelyezve, pecséttel lezárva és »*Ajánlat Kölcsey ucca burkolási munkájára.*« felirattal ellátva 1938 július hó 4-én d. e. 10 óráig kell beadni a közigazgatási iktatóba. Az ajánlatok nyilvános felbontása ugyanaznap d. e. 11 órakor lesz a városháza tanácstermében. Ajánlattevő ajánlatával a végleges döntésig marad kötelezettségben. Bánatpénzül az ajánlati értéknek 2 százalékát kell az ajánlat benyujtásának időpontjáig letenni. *Polgármester.*

Spanyol borzalmak

Bilbao, június 18. A castelloni harctéren a köztársasági csapatok az elmult éjjel egész sor ellentámadást kiséreltek meg, a nemzetiek azonban valamennyit visszaverték. Villa-Reálban a bevonuló nemzetiek egész csoportosan találtak heverő holttesteket. Az áldozatokat a köztársaságiak azért lőtték agyon, mert nem akartak velük együtt elmenekülni. A meggyilkoltak között sok az asszony és gyermek. Számos holttestet szörnyű módon megcsonkitottak.

Egyre terjed a kinai árviz

A kínai árvíz félelmetesen terjed, nem lehet neki gátat vetni. *Eddig 3400 községet, milliós lakosságú városokat zárt körül az ár.* A kínaiak géppuskákkal üzik el a japán műszaki csapatokat, melyek be akarják tömni a védgátak réseit. *A Sárga-folyó eddig már 400 mérföldnyi területet öntött el.* Amerre az árvíz halad, mindenütt halál, dögvész terjed. A menekültek között kolera ütött ki.

Egy kalandor a huszadik században

Nem mindennapi fogást csinált a napokban a debreceni rendőrség. Kézrekerített egy kalandort, aki különböző rafinált trükkökkel tengeti életét napról-napra. De ezekben az apró szélhámosságokban annyi ötlet és humorérzék van, hogy a kézrekerült kalandor, akit egyébként Kadasin Sándornak hívnak és foglalkozásnélküli világcsavargó, ha ennyi leleményességet és energát fordítana valami rendes foglalkozásra, egészen bizonyos, hogy szép eredményeket érne el...

A KALANDOR SZEKERET RENDEL ÉS FELVESZI A JUTALÉKOT

Egyik vidéki kocsigyártónál megrendelt Kadasin előkelő debreceni hivatalnok nevében szekeret azzal, hogy negyven pengővel többet számlázzon, de a 40 pengőt fizesse ki neki nyomban. A gyanútlan kocsigyártó belemet az „üzletbe" s csak akkor nézett nagyot, mikor behozta Debrecenbe a kész szekeret és a tisztviselő nagyot nézve jelentette ki, hogy ő nem rendelt semmit.

NÉZD MEG A LÁNYÁT, KÉRJ KÖLCSÖN AZ APJÁTÓL...

Másik községben megismerkedett egy családdal. A háznál lány is volt, jóképű, fiatal lány... Kadasinak megtetszett és mikor a lány délután moziba indult, felajánlotta, hogy elkiséri...

Az ajtóból azonban visszaszaladt a lány apjához...

— Kedves barátom — mondotta — a kislányodat elkísérem moziba... De csak százpengős van nálam, ott nem igen tudják felváltani... Hogy ne jöjjek zavarba, adj néhány pengőt kölcsön, mig a pénzt felváltom...

A férfi gyanútlanul odaadott öt pengőt... Kadasin elvitte a leányt moziba s gavallérosan befizetett érte...

A lány egyedül ment haza a moziból s otthon lelkendezve beszélte el, hogy milyen kedves fiú a Kadasin... És milyen gavallér, befizetett érte a moziba...

— Aztán miért nem jött vissza? — kérdezte az apa...

— Hazautazott... Azt mondta, hogy majd egyszer újra visszajön.

— Hogy az ördög vigye el a szélhámosát — káromkodott az apa. Akkor lehetett gavallér az én pénzemen... Tőlem kérte a mozira valót...

MOST JÖTTEM A MOZDONNYAL...

Előszeretettel adta ki magát Kadasin vasútasnak is... Ha már sehogysem tudott lakáshoz jutni, volt útitáskájában egy kimustrált vasútas sapkája és zubbonya... Azt felhuzta, fejére tette a sapkát, arcát bekormazta és beállított a vasútas-otthonba...

— Most jöttem a 2346-os szerelvénnyel — mondotta. — Itt akarok meghálni...

Gyanutlanul lakást adtak Kadasinak, aki összeismerkedett kollegákkal, valódi vasútasokkal... Meghált a vasútas-othtonban, jól bevacsorázott, aztán mire hajnalodott eltünt... De legtöbbször magával vitte szobatársainak pénztárcáját...

Csak azért, hogy valami emléke maradjon... (?)

A zsidó gimnázium évzáró ünnepe

A zsidó gimnázium évzáró ünnepén dr **Vág Sándor** igazgató mondott nagyszabású beszámolót az iskolai év egész munkájáról. Különös figyelmet keltett az a bejelentése, hogy a gimnázium, amely tavaly előtt bővült természettudományi előadóteremmel, tavaly épitette meg tornatermi öltöző és mosdó helyiségeit, az idén nyáron újabb építkezésbe fog: rajzterme fog létesíteni. Megindító szavakkal búcsúzott az igazgató az intézet végzett növendékeitől, akikhez **Ungár Jenő** hitközségi elnök is intézett tömör és nagyhatású buzdító beszédet. Azután következtek a díjak és jutalmak kiosztása. Az ünnepély műsorát hazafias és vallásos énekszámok és szavalatok egészítették ki, a nagyszámú közönség megtapsolta mind a Rothmann Emil által vezényelt énekkart, mind a szavalókat, Kovács János II. és Békési Pál végzett tanulókat.

x Nem kell angol szövet. Ahhoz, hogy kifogástalan legyen a ruha, ma már nem kell angol szövetet vásárolni A Trunkhahn Posztógyár gyártmányai felveszik a versenyt a világhírű angol szövetekkel, hiszen szintén szingyapjúból készülnek. A Trunkhahn posztógyár közvetlen a fogyasztónak is ad el szövetboltjaiban, Budapesten IV. ker. Prohászka Ottokár ucca 8. és II. Teréz körút 8. szöveteket. Vidékre kérje a mintakollekció bérmentes beküldését.

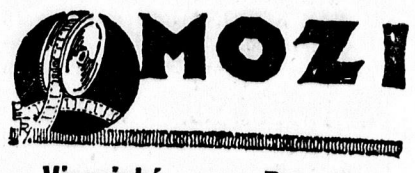
Elutasitották a brazilok világbajnoki óvását

Páris, június 18. A brazil válogatott csapat csütörtöki mérkőzés lejátszása után megóvta az olasz—brazil mérkőzést azon az alapon, hogy a svájci bíró a tizenegyest jogtalanul ítélte meg és a mérkőzés újrajátszását kérte. A nemzetközi labdarugószövetség a brazilok óvását elutasította. A brazil labdarugócsapat vezetője e döntés után sürgönyben javasolta a szövetségnek, hogy lépjenek ki a nemzetközi szövetségből.

x Dankó temetkezési vállalat üzlethelyiségét ismét a régi helyére, Sas ucca 3. szám alá helyezte át. **Ekli József.**

Brilliáns függő

(kb. három és fél karát) és **nyakék** másfél karát privátnak eladó. — Érdeklődni telefonon 15-09 vasárnap és hétfőn.

Vigszinház — Denevér

Strauss örökszép muzsikája sokkal többet jelent, semhogy egy átstilizált darabot is szivesen ne fogadnánk. Különleges beállításban látjuk a mesét, de a muzsika mindenütt azonos és elkisér bennünket a darabon keresztül. Ugy formálták át a mesét, hogy egy divatas énekes, aki háromszázszor énekelte egymásután a **Denevér** vezető szerepét, egy titokzatos hölgybe szeret bele, aki minden második este fátyolosan hallgatja a remek muzsikát énekét. Aztán a szünetben megállapodnak, hogy találkoznak s a művész nem is sejti, hogy felesége a titokzatos asszony, aki azért játsza a szerepet, hogy a nagy mámort megszerezze az urának. Most aztán elnyomja az álom a művészt és végig éli egy másik énjét amiből megismeri hű asszonyát, — vagyis megelevenedik mai kiadásában a **Denevér** darab.

Kitünő szereplők, jó rendezés és csodás muzsika. — A kisérő műsor magyar híradója meg éppen esemény.

Hosszabb lejáratu hitellel támogatják az épitkezést

A Budapesti Kisipari Hitelintézet most megtartott közgyülésén beszámoltak arról, hogy az intézet az elmult évben bevezette az úgynevezett középlejáratú hiteleket is, amelyek azt a könnyítést jelentik, hogy a kölcsönfelvevő részére biztosítják a kölcsönnek megfelelő pontos résztörlesztés alapján 6 esetleg 8 év alatt való visszafizetés lehetőségét. Ez a kölcsöntípus főképpen azt a célt szolgálja, hogy az építtetőknek, akik kisiparosokkal építtetnek, könnyítést és ezzel a kisiparosság számára munkaalkalmakat teremtsen.

Célszerű volna, ha Debrecenben is követnék ezt a példát.

Iparügyi közigazgatás

Az iparügyi hatóság 61 iparjogositványt adott ki május folyamán, ezzel szemben megszünt 22 iparigazolvány. Ipardíj címén befolyt 553 pengő. Kiadkta 64 munkakönyvet, ki- és bejelentettek 195 esetben munkakönyveket és 4 tanoncszerződést kötöttek.

BÉLYEGGYÜJTŐK! Csak **Gobát**-albumban gyüjtsünk, mert az tökéletes. Kiadó: **Bátori bélyegház, Budapest, IV., Városház ucca 14.**

— **Nyári Tanfolyamok a Naményi Gyorsíróiskolában.** A Naményi Gyorsíró- és Gépíró Iskolában rendkivül kedvezményes tanfolyamok kezdődnek, úgy diákok, mint külön felnőttek részére. Az elhelyezkedés szempontjából oly rendkivül fontos gépirás és gyorsírás elsajátítása most lehetővé válik úgy a középiskolás diákok, mint a felnőttek számára. Beiratkozni bármikor lehet (Rákóczi ucca 17.)

Napi áron alul árusitok üzletemben
marha, borju és juhhust.
Mélyen leszállitott árban
sertéshust, zsirt, zsirnakvalót, valamint csemegeárut.
Schnek László hentes és mészáros
Simonffy ncca — Halköz sarok

— **Napi száz kézbesités.** A városi hatóság keretében működő kézbesitő iroda májusban is nagy forgalmat bonyolitott le. Összesen 34.614 ügydarabot vittek szét, ezek igy oszlottak mg: városi 15845, birósági és ügyészségi 6378, ipari és kihágási 4125, állami és egyéb 5593 postai levél 2253.

HAJFESTÉS? DAUER? KOZMETIKA? Bizalommal keresse fel Debrecen legrégibb szaküzletét. KOMÁROMINÉ, Bika-bérház, — telefon: 19-56.

— **A mentők munkája.** A közönség a mult hónapban is nagy mértékben igénybe vette a mentők szolgálatát. A következő esetek fordultak elő: sebészeti bántalmak 135, belső bajok 42, egyéb 4, szállitások 280, mozgóőrségek 142, összesen 603 esetben vonultak ki. Hat öngyilkosság történt. Elsősegélyben részesitettek 98 férfit, 65 nőt, 18 gyermeket. 400 esetben nappal, 61-szer éjjel vonultak ki. 110 alkalommal a belterületen, 351 esetben a külsőségen akadt dolguk. A mentőautó 2090, a mentőkocsik 906 km. utat futottak be.

— **Idegenforgalom.** A város idegenforgalmi hivatalához májusban 130 megkeresés érkezett, közülük 23 idegennyelvű. A berlini Scherl Reisebüro-val megállapodást létesitettek, hogy július első két hetében egy kirakatába debreceni és hortobágyi reklámfényképeket díjmentesen kiállit. Nagyobb mennyiségű idegenforgalmi prospektust és tájékoztatást küldtek szét az országba és külföldre. Érkezett 180 külföldi, 1891 belföldi vendég, 38 külföldi, 2055 belföldi autó fordult meg májusban Debrecenben.

x **Vattay Margit tánciskolájában** június hó 18-án diáktanfolyam kezdődik, Kossuth ucca 11.

— **A negyedik legnagyobb magyar város: — New-York.** Az amerikai magyar szigetkről és az ottani magyarság életéről ritkán olvasunk megbizható beszámolót. — Gróf Bethlen Margit képes szépirodalmi lapja az »Ünnep«, június 15-én megjelent új számában lebilincselően érdekes, képes riportban ismerteti az Egyesült Államok magyarjainak küzdelmes életsorsát.

x **Molyirtószerek, Globol, naphtalin stb legolcsóbb árusitása a Központi drogériában, városház épület.**

— **Főleg éjjel fejtik ki** a fogaiban visszamaradt ételmaradékok veszedelmes munkájukat, ezért nem szabad elmulasztani az esti alapos fogápolást. Az Ovenoll fogkrém megtisztitja fogait a rothadó ételmaradékoktól és ezzel védi azokat romlás szvasodás ellen. Kis tubus 60, nagy tubus 90 fillér.

— **Ismét az egész orvostársadalomhoz szól a Budapesti Orvosi Ujság.** Huszonharmadik száma ugyanis az ivóvizes gyógymódok jelentőségét meriti ki. Magyarországon ennek a kérdésnek különös hordereje van. A nagyközönség legszélesebb érdeklődésére is számot tarthat.

x **Garai** táncintézetében 21-én uj tanctanfolyam kezdődik. Ugyanott vasárnap táncbemutató est. (Margit fürdő.)

— **Keitel tábornok hazarepült.** Keitel Vilmos, a német véderő főparancsnokságának főnöke négynapos magyarországi tartózkodás után kíséretével együtt szombaton délelőtt repülőgépen elutazott a magyar fővárosból.

— **Nyugdíjazás.** Nyáry Béla debreceni református kollégiumi gimnáziumi tanárt és Kakasi Gyula kisújszállási református gimnáziumi tanárt a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter 1938 szeptember 1-től teljes szolgálati idejének betöltése után nyugdíjazta.

— **Rejtvényfejtők figyelmébe!** E héten a következők kaptak 1—1 kötet könyvet: Ungváry Irén, Herczeg u. 12. Schirf István Erzsébet u. 20. Szanka Kató Homok u. 90. Mészáros István Piac u. 38. Cseke Ferenc, Kigyó u. 7. Kőváry Katalin, Csillag u. 62. — A könyvjutalmak hétfőn délután 3 órától csütörtök este 6 óráig bármikor átvehetők lapunk kiadóhivatalában.

— **Beiratások a debreceni református gimnáziumban.** Minden vallásfelekezetű tanuló egyenlő tandijat fizet. A debreceni református kollégium gimnáziumában f. évi június hó 21-én, kedden és 22-én, szerdán délelőtt 8 órakor történik az I. osztályba jövő tanulóknak a beirása. Beirásdij 22.20 pengő. Tandij évi 80 pengő.

— **A téglaskerti ovodában** igen sikeres évzáró ünnepély keretében számoltak be fejlődésükről az apró gyermekek. Oly nagy volt az érdeklődés, hogy igen sok szülő órákkal előbb elfoglalta helyét az udvaron felállitott tágas sátorhely körül. Megelégedéssel szemlélték az otthonosan mozgó, vidám és máris jólnevelt gyermeksereget. Bátor és közvetlen fellépésük, bajos játékaik, a tisztán és érthetően előadott kedves versikék, a különféle sikerült jelenetek és dalok, mind-mind sok és igaz örömet szereztek a szülőknek és érdeklődőknek egyaránt. Az ünnepélyen elnöklő Borköles Sándor igazgató-tanító nagy dicsérettel emlékezett meg az óvodásgyermekeknek a szellemi és erkölcsi fejlődésükben elért szép előhaladásukról. Kiemelte az óvónő nagy hivatásszeretetét és felkészültségét, megemlitvén azt is, hogy az egyik körjáték és az irredenta katonásdi az óvónő saját szerzeménye. Elismerésre érdemes a gyermekek alaki munka-kiállitása is. Kiegészitője volt ennek a játékos rajzolás. A téglaskerti szülők megértő és jóindulatú támogatása minden dicséretet megérdemel. Örömmel állapitható meg, hogy Waschmann Irén óvónőt — alig 4 hónap után — máris bizalmukba és szeretetükbe fogadták. Ez a kölcsönös bizalom és szeretet legyen biztositéka az óvoda további áldásos munkájának. Végül Halász Sándor máv. üzemi altiszt köszönte meg a szülők nevében közvetlen és meleg hangon az óvónő értékes munkáját.

x **VEGYEN jótékonycélu MANSz tárgysorsjátékot.** Ára 1 pengő. Húzás 1938 június hó 19-én. Kapható: Buray Piac ucca 14. szám alatti városház alatti sorsjegyárúdákban, valamennyi piacuccai s nagyobb dohánytőzsdében Nagy értékü perzsaszőnyegek és házi ipari munkák nyerhetők.

? ? ? ? ? ? ? ? ?

Miért van minden évben nagy közönsége Salamon Béla turnéjának.

1. Mert a budapesti kabaré irodalom válogatot legjavát hozza.
2. Mert úgy válogatja össze, hogy a legigényesebb közönség izléseinek is megfeleljen.
3. Mert a közönség Salamon előadásain mindég többet kap, mint vár.

Ne mulassza el!
Szőke Szakáll és Salamon Béla nagy kacagó-estje!

4. Mert műsora semmilyen vonatkozásban nem bántó és egyedüli célja a megnevettetés.
5. Mert Salamon Béla minden évben rádupláz sikereire és, ha valaki egyszer végigkacagott egy Salamon esét, az minden bizonnyal a Salamon turné hívei közé sorakozik.

Az előadások fél 9 órakor kezdődnek.

A Nagyerdei Vigadóban 21-én és 22-én, kedvezőtlen idő esetén az Arany Bika üvegtermében.

Jegyek elővételben válthatók a Bika portásánál.

— **Homokkerti egyházrész tanácsülése.** A homokkerti egyházrész Kovács József lelkész és dr. Balogh Sándor főgondnok elnökletével évzáró ülést tartott. Ének, biblialvosás és ima után Kovács József lelkész üdvözölte Balogh Sándort abból az alkalomból, hogy tb. főjegyzővé neveztetett ki. Következett a lelkész évi jelentése az egyházrész működéséről. A jelentés örvendetesen állapitja meg a templomba járók és az urvacsorával élők számának emelkedését. Beszámolt a Tabitha nőegylet, kis- és nagyleánykörök működéséről, melyeknek vezetői Kovács Józsefné, dr. Deák Ignáczné és Dobi Olga tanitónő, amely intézmények szép és eredményes működést fejtenek ki. Megemlékezett az ifjúsági egyesületről, ahol alkalmatos helyiség hiánya és szakképzett vezető nélkül még teljes eredményt elérni nem sikerült. Szólott a vasárnapi iskoláról, valamint több izben tartott gyermek és levente istentiszteletekről. Sajnálattal jelentette, hogy Törös Károly ig. tanitó, az egyházrész gondnoka ez évben nyugalomba vonul, érdemeinek jegyzőkönyvben való megörökitését indítványozza. Elismeréssel adózott a Ref. Olvasó Egylet működéséről. Az előterjesztett évi jelentéshez Kulcsár Ferenc tanácsos szólott és indítványozta: a belmissziói munka intenzívebbé tételére kérelem nyujtassék be a presbitériumhoz, segédlelkészi állás felállitására, valamint az iskolás gyermekek nagy számára tekintettel, úgy a Homokkertben mint a Wolaffka-telepen iskolákat épitsenek. A jelentés Kulcsár Ferenc indítványával elfogadta a tanács, valamint a főgondnok azon indítványát, hogy Kovács József lelkésznek buzgó és odaadó működéséért köszönet nyilvánittassék. A számvizsgáló bizottság jelentése alapján Pataky Gyula volt egyházrészi pénztárosnak a felmentvényt megadta és mivel Pataky Gyula tisztségéről lemondott, több éven keresztül fáradhatatlan buzgó működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak és egyben kérik tanácsosi tisztségének tovább viselésére. Kalas Ferenc elhunyt homokkerti lelkész arcképének megfestését határozatilag kimondta.

— **A Mélinsz cserkészcsapat fagylalt délutánja.** A Mélinsz cserkészcsapat kis cserkészeinek fagylaltdélutánnal egybekötött avatási ünnepélye nem ma, hanem június 28-án délután lesz megtartva a cserkészparkban. (+)

Dreher SZIVECSKÉM ÜDITŐ OSTYA-KEVERÉK A NYÁR CSEMEGÉJE

x **Schaff tánciskolájában** a Koronában minden csütörtökön és vasárnap este össztánc.

— **Bajtársi felhivás.** Azon bajtársak, akik a háboruban a Pionier, Sappeur, Gesteinbohrer és Scheinwerfer alakulatoknál szolgáltak, közöljék cimüket Várkonyi F. Frigyes, Budapest, Szent István körut 4. cimre.

MINK hölgyfodrász
Dauerja, festése tökéletes
Hatvan ucca 6.

— **A ló hátán ülve felakasztotta magát.** Az öngyilkosságnak szokatlan módját választotta Ivancsó János ófehértói gazdasági cseléd. Bezárkózott az istállóba és a gondjaira bizott lovának hátára felülve, hurkott kötött a nyakára és az egyik gerendára felkötötte a kötél másik végét s igy megfojtotta magát. A reggeli órákban társainak feltünt, hogy még nem jelent kezett. Benéztek az istállóba és megdöbbenve látták, hogy Ivancsó a ló hátán ül arccal előre bukva. Amikor a közelébe mentek, csak akkor fedezték fel, hogy halott. Hogy miért követte el Ivancsó az öngyilkosságot, senkisem tudja.

— **Gyógyithatatlan betegsége miatt felakasztotta magát.** A biharnagybajomi csendőrség telefonon jelentette a debreceni ügyészségnek, hogy Biharnagybajomban szombaton délután Horváth Miklós családos kisgazda a szobájában felakasztotta magát. Mire hozzátartozói észrevették, már meghalt. Bucsulevelet hagyott hátra, melyben megható szavakkal búcsúzik hozzátartozóitól. Tettének oka gyógyithatatlan betegsége.

— **Sok az iskolamulasztás.** Egy hónap alatt 921 esetben indítottak iskolai mulasztások miatt eljárást, vagy szabtak ki büntetéseket.

— **Rendőri büntető biráskodás.** A rendőri büntető birósághoz májusban 3275 kihágási és 463 közigazgatási ügy érkezett. Uj kihágási feljelentés 906 esetben történt Ezek közül ipari munkásvédelmi 13, iparrendőri 23, piac- és vásárrendőri 52, épitésrendőri 7, ipari kontár 14, ipariskolai 38 kihágás. A kihágási birók 146 itéletet hoztak, kiadtak 311 büntető parancsot elrendeltek 361 végrehajtást, 67 felmentő itéletet, vagy megszüntető végzést hoztak.

Bámulatos hatásu arcszépitő szer a
FÁY-CRÉM
SZAPPAN ÉS PUDER
ÁRA 1 PENGŐ
GRÓSZ NAGY FERENC
GYÓGYSZERÉSZ • KOSSUTH-U. 8

— **Dr Zempléni nőorvos** szabadságáról hazaérkezett. Rendelője: Kossuth ucca 23.

— **A Nyári Egyetem hallgatóinak elhelyezése** már megkezdődött. Az Igazgatóság nagy gonddal válogatja össze augusztusra a városi butorozott szobákat, hogy azok a hallgatóság minden igényét kielégithessék. Nemcsak szállást, hanem barátságos otthont kell vendégeinknek nyujtanunk. Az Egyetem és főutvonal melletti lakások telefonon is (25—00) bejelenthetők még. (o)

GYÁSZ ROVAT

Özv. Kozma Enokné Tóth Róza életének 69. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután fél 6 órakor lesz a Köztemető 2. á. ravatalozójából a római katolikus egyház szertartása szerint. Lakás: Sámsoni ut 3. Temetését Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Illés János vil. vállalati lakatos 57 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután négy órakor lesz a köztemetői ravatalozó teremből református szertartással. Lakása: Lakása: Phöltenberg u. 4. **Puszati** temetkezési intézet.

Özv. Papp Jánosné Nemes Erzsébet 81 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután öt órakor lesz a köztemetői ravatalozó teremből református szertartással. Lakása: Beresényi u. 6. **Pusztai** temetkezési intézet.

Váczi Károlyné Bélteki Juliánna 45 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután hat órakor lesz a köztemetői ravatalozó teremből református szertartással. Lakása: Apponyi u. 17. **Pusztai** temetkezési intézet.

Özv. Somogyi Imréné Siposs Erzsébet 34 éves korában elehunyt. Temetése hétfőn délután félnégy órakor lesz a Köztemetőben. Lakása: Vendég u. 62. **Pusztai** temetkezési intézet.

Ttóh Juliska 4-ik évében elhunyt. Temetését hétfőn délután 4 órakor a Köztemető ravatalozójából Bartha vállalata végzi.

Köszönetnyilvánitás. Boldogult férjem halála alkalmával megnyilvánult őszinte együttérzésért és szivből jött részvétért ezuton mondok köszönetet kedves ismerőseinknek, barátainknak, közeli és távoli rokonainknak. Ugyancsak köszönetet mondok a ravatalra hozott csokrokért, virágokért, koszorukért, melyek szegény boldogult férjem utolsó megemlékeztetői voltak. — **Illés Antalné Csatári Szüts Etelka.**

Köszönetnyilvánitás. Felejthetetlen jó férjem, édesapánk elhunyta alkalmából ezuton mondunk fájó szivvel igaz köszönetet mindazoknak, akik mély bánatunkban részvéttel osztoztak, fájdalmunkat vigasztaló szavaikkal enyhiteni igyekeztek, ravatalára koszorut helyeztek.

Özv. Fehér Józsefné és gyermekei.

Köszönetnyilvánitás. Mindazoknak, akik hüséges hitvestársam elhunyta alkalmából fájdalmamban részvéttel osztoztak, ezuton mondok hálás köszönetet.

Nagylaki György
máv. nyugbéres.

Köszönetnyilvánitás. Mindazon rokonainknak, barátainknak, ismerőseinknek, kik forrón szeretett édesanyánk, nagymamánk, dédanyánk özv. Buray Istvánné elhunytával nagy bánatunkban részvéttel voltak, temetésén megjelentek, ravatalára koszorut, virágot helyeztek, ezuton mondunk köszönetet.

A gyászoló család.

Uj temetkezési intézet

Cégtulajdonos

PUSZTAI JÓZSEF

Kálvin-tér 5.
Telefon 33-90

Megbizható és pontos kiszolgálás, szolid árak.

Exhumál, szállit, temet.

SPORT

A vasárnapi sportműsor

Debrecenben vasárnap a labdarugás pihen: egyetlen komolyabb és nagyszabásu sportesemény: *a DEAC nagy atletikai versenye* a DEAC pályán délután fél 4 órakor. Sok jó pesti atléta indul a jó vidéki és debreceni atlétán kívül: Iglói (Szabó legyőzője), Gyenes, Minai, Kiss, Héjjas, Jávor, Csaplár, Aradi stb. A MAC, MAFC és BESzKART több jó atlétája, de a vidék számottevő versenyzői is. Remélhetőleg simán, gyors ütemben fog lefolyni a verseny és a versenyzők azért is ambicionálják a jó eredményt, mert a legjobb eredményt elérők közül öt külön tiszteletdíjat kap. Férfi, hölgy és ifjúsági számok váltják egymást, a hölgyek közül Fehér Lola (Budapest) és Nadányi Ágnes a legjobb. Közben közvetítik, illetve közlik az olasz—magyar világbajnoki döntő állását is a részletekkel együtt.

A vidéken még elmaradt labdarugómérkőzéseket bonyolítanak le, ekkor tisztázódik a kiesés kérdése is. *Berettyóújfaluban* fél 10 órakor BUSE—NyVSC bajnoki, vezeti Szántó. Az NyVSC győzelme várható. *Mátészalkán* MTK—Textil, vezeti Farkas. A Textilen egy döntetlen is segítene, de kérdés, eltudja-e ezt érni a jó MTK-val szemben, amely a harmadik helyért küzd... Aligha s így a kiesés inkább a Textilt sujtja. *Nyíregyházán* NyTVE—P. MÁV, vezeti Rose. Sok jelentősége nincs a mérkőzésnek, a ladányi csapat második helyét ez már nem érinti.

A II. osztályban egy mérkőzés van: Kisvárdán KKLE—NyKISE II., vezeti Szabó Érik a kisvárdai csapat bajnoksága.

A Hajdú Kupa-bajnokság első fordulója is kezdődik. Hajdúdorogon a HASE—DMTE játszik, vezeti Váradi és Tiszalökön TAC—Tégláskert játszik, vezeti H. Kovács. Később lesz a Hajdúnánási TK—Balmazújvárosi SC mérkőzés.

Győz-e a magyar válogatott futballcsapat?... Vasárnap lesz Párisban a labdarugóvilágbajnokság döntője. A magyar és olasz válogatott küzd a döntőben a világbajnoki címért. Nagy a tét, nagy lesz a dicsőség. Régi ellenfelünk az olasz csapat és az utóbbi években szinte fátum üldözi a magyar válogatottat, nem tud győzni ellene s a döntetlen is ritka. Talán most megtörik a varázs, talán most, semleges pályán sikerül legyőzni. Nehéz küzdelem lesz, az esélyesebb az olasz s a magyar csapat csak bravur árán diadalmaskodhat, de ha kikapna, a második hely is értékes teljesítmény. A rádió az egész mérkőzést közvetíti fél 5 óra után. Lehet, hogy pár pihent ember is játszik a válogatottban, így Polgár, elől Vince, ami csak előnyére lenne a csapatnak. Korányi és Toldi maradna ki akkor. A mérkőzést Capdeville francia bíró vezeti.

—=—

KERÜLETI IFJUSÁGI, SENIOR ÉS NŐI ATLETIKAI VERSENY

A MASz keleti kerülete ifjúsági senior és női atletikai versenyén résztvettek a DEAC, DGASE, DTE, D. zsidó gimn., HTE és NyVSC.

EREDMÉNYEK

100 m-es ifjúsági sikfutás. 1. Czakó Zoltán NyVSC 12 mp. 2. Elek Gyula DTE 12 mp. 3. Danczinger Győző KISOK 12.1 mp.

800 m-es ifjúsági sikfutás. 1. Bánky László DEAC 2.12.8 perc. 2. László Béla NyVSC 2.12.9 perc. 3. Marina Pál NyVSC 2.18.1 perc.

Magasugrás, ifjúsági. 1. Tóth János DEAC 160 cm. 2. Héti Sándor Ref. gimn. 155 cm. 3. Asztalos Sándor DEAC 150 cm.

Súlylökés, ifjúsági. 1. Szilágyi István DEAC 12.01 m. 2. Veres Győző NY. VSC 11.47 m. 3. Nagy Imre HTE 11.15 m.

300 m-es sikfutás, ifjúsági. 1. Elek Gyula DTE 39.9 mp. 2. Marina Pál NyVSC 43 mp. 3. Danczinger Győző KISOK 43 mp.

Távolugrás, ifjúsági. 1. Elek Gyula DTE 566 cm. 2. Benkey József Ny. VSC 545 cm. 3. Tóth János DEAC 543 cm.

110 m-es ifjúsgi gát. 1. Czakó Zoltán NyVSC 30.2.

200 m-es sikfutás. 1. Viléz Ferenczi Miklós DTE 6.45.8 perc. 2. Bánky László DEAC 6.45.9 perc. 3. Szilágyi Béla DEAC 7.2.8 perc.

Rúdugrás, ifjúsági. 1. Asztalos Sándor DEAC 3.00 m. 2. Bodnár Miklós DEAC 2.80 m. 3. Kálmán Ferenc Ny. VSC 2.80 m.

Diszkosz, ifjúsági. 1. Hegedűs László DEAC 3392 cm. 2. Szilágyi István DEAC 3363 cm. 3. Molnár Bálint EAC 3233 cm.

Hármas ifjusági. 1. Tóth János DEAC 11.56. 2. Gacsó Sándor ref. ginm. 11.19. 3. Balogh Ferenc DTE 10.86.

400 méteres ifjúsági gát. 1. Marina Pál NyVSC 1.10.2. 2. Bárány Ferenc DEAC 1.15.5. 3. Szilágyi DEAC 1.18.6.

Gerely senior. 1. Kinál Pál NyVSC 54.66. 2. Póka DEAC 54.38. 3. Sarudi DEAC 40.85.

KÖZ-GAZDASÁG

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Búza mázsája 25.60—26.00 pengő, rozs 16.80 P, tengeri 16.40—16.50 P, lucerna 6.80—7.70, széna 5.00—5.80 lóhere 5.50—5.90 P.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETÉS. A város belsőségi kocsiút burkolatának javításához szükséges 5000 db. andezit fejkő, 1000 db. andezit kötőfejkő, 50 tonna bazalt kiskő, 20 tonna andezit idomított terméskő szállítására versenytárgyalást hirdetek. Ajánlat csak a város által kiadott ürlapokon tehető, melyek a városi műszaki ügyosztály (Csapó u. 33.) iktatóhivatalában díjmentesen megszerezhetők. Az ajánlatot mellékleteivel együtt összefüzve, sértetlen borítékban elhelyezve, pecséttel lezárva és »*Ajánlat kőanyagok szállítására*« felirattal ellátva 1938 július hó 4-én d. e. 10 óráig kell beadni a közigazgatási iktatóba. Az ajánlatok nyilvános felbontása ugyanaznap délelőtt 11 órkor lesz városház tanácstermében. Ajánlattevő ajánlatával a végleges döntésig marad kötelezettségben. Bánatpénzül az ajánlati értéknek 2 százalékát kell az ajánlat benyujtásának időpontjáig letenni. *Polgármester.*

Országos vásárok

Junius 20.: Békéscsaba, Csögle, Felsővadász, Hédervár, Irsa, Jászapáti Kadarkút, Kapuvár, Kóka, Lenti, Magyarmenyecske, Mohács, Mosonszentjános, Nagyvázsony, Ócsa, Ricse, Tatabánya (országos), Tokaj, Tolnanémedi Zalaszentbalázs.

Junius 21.: Apostag, Békéscsaba Nagyvázsony, Patca, Vajszló (havi).

Junius 22.: Békéscsaba, Dömsöd, Kaba, Pacsa, Siófok, Tiszakarád. Ujszász, Zsámbék.

Junius 23.: Bodvaszilas, Keszthely, Kisbér, Mindszent, Sajtoskál, Süttő, Tengelic, Zsámbék.

659/1938 sz.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város iparisklai felügyelőbizottsáag a 3 éves időköz letelte folytán pályázatot hirdet az 1938 39 40 41 iskolai évekre a férfiszabó és cipész ipari szakrajz, valamint technológiai órák ellátásával felmerülő óraadói állásokra. Pályázhatnak olyan elméletileg és gyakorlatilag kiképzett férfiszabó, illet ✓ cipésziparosok, akik a 44257/1935 V 2 VKM sz. rendelet értelmében legalább is 4 polgári, vagy középiskolai előképzettséggel rendelkeznek.

A megválasztott óraadók az igazgatóság által beosztott heti 8 órában szakmájukban szakrajzot, illetőleg technológiát kötelesek tanítani. Egyéb kötelességeit az iparostanonciskolai szervezeti szabályzat állapítja meg.

A megválasztott óraadók az igazgatóság által beosztott órák után 10 hónapon át óradíjat élveznek. Az óradíj összege heti 1 óra után havi 10 pengő, amelyre az érvényben levő illetményesökkentő kormányrendeletek illetőleg városi közgyülési határozatok vonatkoznak.

A pályázók anyakönyvi kivonattal életkorukat, a 44257/1935 V. 2. VKM sz. rendelet szerint előképzettségüket mesterlevéllel, vagy iparigazolvánnyal, ipari szakképzettségüket, erkölcsi bizonyítvánnyal fedhetetlen előéletüket, egészségi állapotukat orvosi bizonyítvánnyal és esetleges katonai szolgálatukat hiteles okmánnyal tartoznak igazolni.

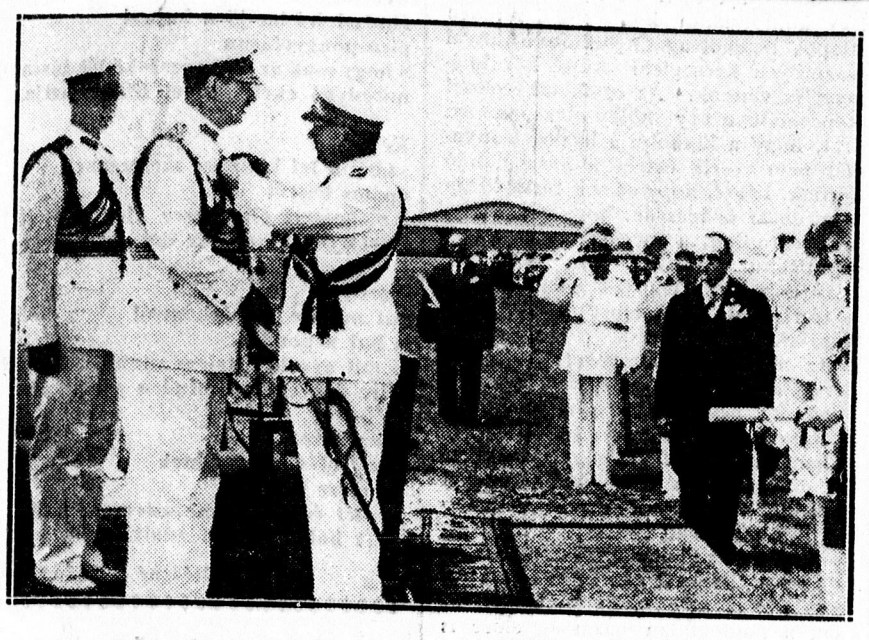
A szabályszerűen felszerelt kérvényeket Debrecen sz. kir. város ipariskolai felügyelőbizottságához címezve a városi iparikolák igazgatóságánál (Burgondia ucca 1 sz.) legkésőbben folyó évi junius hó 30-án, dél 12 óráig kell benyujtani.

Felügyelőbizottság.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága. 25458—1938. A. HIRDETMÉNY. Az erdőkben és az erdők közelében tüzet rakni tilos! Debrecen sz. kir. város közigazgatási bizottsága gazdasági albizottságának, mint elsőfokú erdőrendészeti hatóságnak az 1935. évi IV. t.-c. 25. ä-a alapján kiadott 2014—1936. kb. sz. határozata értelmében Debrecen sz. kir. város törvényhatósága egész területén, az erdőkben tüzet rakni tilos. Az erdők közelében 100 m. távolságon belül fekvő földeken és az erdő közé ékelt tisztásokon is csak a kezelő m. kir. erdőhivatal előzetesen megadott angedélye mellett szabad tüzet rakni. Aki ez ellen vét kihágást, amennyiben a szabályellenes eljárásból tüzveszély származott, vétséget követ el és az 1928. évi X. t.-c. rendelkezései, illetve az 1935. évi IV. t.-c 276. §-a szerint büntettetik. A tüzesetek megelőzése érdekében köteles az erdészeti személyzet az 1935. évi IV. t.-c. 25. §-ának 4. bekezdése értelmében minden idegent, akit a kijelölt turista, erdei és közútakon kívül talál, az erdőből kiutasítani és az ellenszegülőkkel szemben az idézett t.-c. 285. §-a szerint eljárni. Debrecen, 1938 junius hó 8-án. *Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.*

KÉPES VASÁRNAPJA

Károly román király átveszi a neki adományozott olasz légi-érmet.

A Miamiban rendezett szépségverseny pályázói. — A győztes Miss Amerika címet nyeri el.

Jegyzőkönyv

arról, hogy

a rém

gaztette egy egész országot döbbentett meg. Példátlanul hitvány és embertelenül aljas tudott lenni elvetemültségében. Éveken át lopott, rabolt, mikor kiderült a bűnök mérhetetlen sora, egész sor ártatlan embert végzett ki olyan elszánt és fertelmes egykedvűséggel, hogy nem lehetne száz halál halálával se méltán megbüntetni. Retteg egy országrész ott, ahol bujkál, keresi hét vármegye csendőrsége és egy nemzet tehetetlenül áll a gaztette előtt. Kérdeznénk, hogy miért, hogyan. — Nincs rá felelet. Valami elferdült a lelkek mélyén, valami kiveszett az emberi szívből és megtelt a szív és a lélek a bűn undok virágával. Egyik egész seregét irtja ki a békés embereknek, másik gyógyító orvosa ellen fordítja a gyilkos fegyvert. Egyetlen egy dologra gondolhat az ember, ami ebben a szörnyű elvetemültségben támpontot ad: egyik jeles angol tudós kiszámította, hogy ma minden száz emberre csak egy őrült. De nem tudjuk, hogy kik is azok az őrültek, akiken aztán kitör a szegedi rémnek, vagy a foktői gonosznak a vérengző gazsága akkor, amikor arra senki se számit...

arról, hogy

a kalap,

természetesen a női kalap nem tartozik szorosan a mi megitélésünk alá, annyit azonban megmondhatunk, hogy akármilyen csinos és ízléses is legyen a legdivatosabb kalap, a magyar rokolyákhoz és általában a nemzeti viselethez nem illik. Semmiképpen se találnak ezek az igen szép kalapok, a még szebb magyar öltözékhez. Bántóan hat egyik, másik hölgy ruhája mellett a kalap, különösen akkor, ha azt a kalapot a többi között kisántánt színek csokrával és szalagjával is felékesitik Isten tudja milyen tervek agyafurtságának következtében.

arról, hogy

csengőbrigantik

ismét »működésbe léptek« és békés emberek éjszakáját, munkában elfáradt emberek hajnali pihenését zavarják meg lelkiismeretlen gazsággal. Hogy mi élvezet lehet az ilyen értelen és bitang tettben, nem tudjuk, nem is kutatjuk. Mindenesetre azonban a tisztes polgároknak össze kell fogni a söpredék és aljas népség ellen és ott kell fülön csipni őket, ahol találja az ember ezeket az útszéli bitangokat. Képtelen és lehetetlen a rendőrségi védelmet kérni, mert ezek az elszánt gyávák mindig ott gonoszkodnak, ahol legalább a rendőrségtől föltétlen biztonságban vannak. De fogjanak össze a szomszédok és vessenek véget közösen az ujságot ellopó, csengőket leszerelő, éjszakai és hajnali csengetésekben kéjelgő kapcabetyárok világának...

arról, hogy

az oklevél

is lehet bűn, ha olyan kezekbe kerül, mint bizonyos Ghibu nevű román egyetemi tanár keze, aki arról híres, hogy többet aligha ártott még a magyarnak valaki is a világon, mint ez a sötét lelkű ember. Török, tatár nem pusztitott annyit, mint két évtized alatt ez a kultúrszörnyeteg, akinek, elismerjük, minden oka megvan arra, hogy ártalmunkra legyen, hiszen magyar egyetemen szerezte az oklevelét. Tehát a mi bűnünk is, hogy az ilyen felfordult lelkű senki akkor rughat belénk, amikor akar. Nálunk nélkül hegyi pásztor maradt volna élete végéig és az ördög tudta volna róla, hogy él, az is akkor, amikor végre elvitte volna ebből a siralom völgyéből. Nem, sajnos, nem ez történt. — Ghibu diplomát szerzett és most ezzel a diplomával gyilkolja halálra az erdélyi magyar intézményeket. A magyar állam fenntartotta iskolákban, a mi pénzünkön tanulta meg gyülölni a magyart olyan megátalkodottsággal, olyan elvetemültséggel, hogy már undorodni se tudunk tetteinek hallatára...

arról, hogy

a drágaság

egyre jobban behálózza a társadalmat, első sorban természetesen azokat, akik minden fillérnek külön értéket kell, hogy tulajdonitsanak, mert minden fillér beosztott összeg. Hiába emelik fel szavukat azok a kevesek, akiknek még fáj az emberek sorsa, mert igéreteken kivül aligha kapnak többet azok, akiknek már ebből az egyetlen egy dologból bőségesen kijutott. Mostanában tettük szóvá a kenyér embertelen drágaságát és rá két nappal ismét felemelték két fillérrel a kenyér árát. Azt mondják, hogy az semmi. Csupán két fillér, de az úristen szerelmére, hány két fillér ez már, mióta megkezdődött ez a titkos drágitás egy pár esztendő óta. — A két fillérekből ötven filléres kenyér lett lassanként akkor, amikor a búza ma is csak huszonöt pengő. Akármit mondanak, akárhogyan is védekeznek, száz százalékot nem tehet ki a tisztességes haszon és a költség. De nemcsak a kenyér, minden igy van, ami a legfontosabb a mindennapi élehatója, hogy miből és hogyan telik családoknak a mindennapi. — Különösen a középosztály és a legszegényebb népréteg érzi minden átkát a drágaságnak. A száz, kétszáz pengős jövedelmek és kereseteik, tehát éppen azok, akikre régen ráférne már valamilyen formában a jobb élet és biztatóbb megélhetés...

arról, hogy

őrült térképészek

voltak azok, akik tizennyolc esztendővel ezelőtt meghúzták az új országhatárokat. Nem mi mondjuk ezt, de megállapitjuk az egyik legkiválóbb angol tudós, aki könyvet irt arról, milyen baklövést és embertelen tudatlansággal párosult gazságot követtek el azok, akik annak idején a trianoni »békét« előkészitették. — Egyszerűen őrült térképészeknek nevezi ezeket a szörnyű és képtelen gondolkozású embereket, akik fölényesen és nyugodtan »örök érvényű« határokat raktak le Európa közepén, de ugyanakkor elvetették az örök viszály és békétlenség magvát is. Most arathatják a viszályt, számon kérhetnék az egykori bábáktól a szörnyszülöttet, de az örök érvényű határok megteremtői régen névtelen senkik, esetleg jobb esetben porladó halottak az ismeretlenség birodalmában. De müvük, átkozott és diestelen munkájuk tovább fertőzi a müvelt világ lelkületét és egyre tart elvetemültségük következtében a veszedelem tovaterjedése...

arról, hogy

a tanfolyam

minden épelméjű ember felfogása szerint arra való, hogy felfrissitsék az illetékesek tudásukat, esetleg arra is jó, hogy új ismereteket szerezzenek azok, akiknek érdekében áll tudomást szerezni a tudomány és fejlődés viszonyairól. Igy gondolja ezt széles világon mindenki, kivéve a román hivatalos és nem hivatalos állami apparátust, ahol húsz esztendő óta egyebet nem csinálnak, mint gyötrik, kinozzák, keresztre feszitik a magyar nemzetiségű tanitókat, tisztviselőket a válogatott tanfolyamokkal, hogy aztán minden átmenet nélkül szélnek eresszék őket, nagyon sok esetben hat, nyolc tanfolyam sikeres elvégzése után. A legújabb hátborzongató tanfolyam is megindul, melyre a tanitókat és tisztviselőket fogják nyári időben berendelni. A tanfolyamtartó román tanárok és tanitók fogják megállapitani, hogy kiknek kell még román nyelvi tudását bővíteni. Ezek a »tanitómesterek« természetesen jó salláriumot kapnak a tanfolyamok tartásáért, még pedig azoktól, akiknek nyakába sózzák ezeket a tanfolyamokat. — Természetes, hogy a cél egy: minél több magyart tanfolyamra üzni, ami a modern fosztogatásnak egyik útszéli módja. Vagyis megfőzik a gödölyét az anyja tejében, amiről pedig az ószövetségi Biblia úgy emlékszik meg, mint a legkegyetlenebb tettek egyikéről...

Csak a magyar, erről a szerencsétlen kisebbségi szenvedőkről nem akar tudomást venni a világ, ez a bűnös és átkozott világ, mely tűri a huszadik század legborzalmasabb rabszolgatartását Erdélyben...

jegyzi: sz. r. i.

Hogyan keressenek feleséget a férfiak?

Irta: Nánássy László

Lapunk szerkesztőségének véleménye szerint hiányos a családról írt eddigi cikksorozatom: — nemcsak arról kell írni, hogyan keressenek férjet a leányok, milyen legyen a jó férj, — a jó feleség, nem elég véleményt nyilvánítani az anyós jó tulajdonságairól, hanem figyelemmel kell lenni a nősülendő férfiak hatalmas tömegére s a Debreczen hasábjain választ kell adni arra a kérdésre is — hogyan keressenek feleséget a férfiak?

Köztudomású tény, hogy a férfiak nehezen határozzák el magukat a házasságra, különösen azok a férfiak, akiknél megvan minden anyagi megalapozottsága a házasságkötés lehetőségének.

az az általános nézet fejlődött ki, hogy a férfiak utolsó akaratukat nyilvánítják ki, amikor az anyakönyvvezető előtt házasságot kötnek.

Azontul már nincs önálló akaratuk, mert megkezdődik az asszonyi parancs uralom. Ez azonban nem a cikkíró egyéni véleménye, hanem az általános köztapasztalat meggyőződése. A legszelídebb, a legbájosabb, legengedékenyebb menyasszony is — azt mondják már a nős férfiak — valóságos diktátor lesz a házasság első hónapjai után. Lehet, hogy ez az állítás a már nős férfiak részéről csak vakmerő rágalmazás, de az bizonyos, hogy a női lelket nagyon nehéz megismerni s még nehezebb maradék nélkül kiismerni, mert a nők legnagyobb része saját magát sem tudja kiismerni. Azt olvastam egy kiváló lélekbuvár könyvében, hogy a férfiak olyanok, mint a nyitott könyvek, mindent ki lehet belőlük olvasni: a nők is nyitott könyvek, de tele vannak értelemzavaró sajtóhibákkal. Természetesen ez az állítás sem a cikkíró egyéni véleménye, hanem a kiváló lélektan-tudós megállapítása.

Nagyon nehéz egy nő, egy leány lelkületét kiismerni: a nők hamar érzelmi lángba borulnak s ennek égő tüze eltakarja igazi egyéniségüket. Nagyon sok szelíd, jámbor, halkszavu, csak mosolyogni tudó menyaszonyból rövidesen kirobbanó, gögös, engesztelhetetlen, túlhangosan kiabáló feleség lett. A nő olvasóink — elképzelem — túlgyorsan kiejtik majd e sorok olvasásakor a nagy kérdést: »... *és a férfiak?*« Rögtön meg is válaszolom: a férfiaknak nem alaptermészete a jámbor szelídség, a csendes halkszavú elvonultság. Az ilyenek nem férfiak, hanem csak figurák, akarat és szónélküli bábok!

A férfiak rendszerint két csoportba oszthatók: olyanokra, akik bármily ok folytán elhatározzák, hogy rövidesen megházasodnak — és akik nem is gondolnak a házasságra.

A férfiak nagy átlagánál a házassági szándék sürgősségének rendszerint anyagi háttere van. Már az egyik cikkemben említettem, hogy sajnos, ma ne meladó lányok, hanem eladó férfiak vannak. Sok férfi úgy tartja, hogy neki pénz- vagy egyéb anyagi értékben kifejezhető ára van. Ezek a férfiak zilált anyagi viszonyaikat akarják rendezni a házasságukkal, vagy jövendő életüknek akarnak anyagi keretet biztosítani a leendő feleség hozományával. Ezek a férfiak természetesen a feleség-keresés minden módszerét felhasználják. Az ujsághirdetéstől kezdve egész a házasságközvetítőkig minden végigpróbálnak, csakhogy minél gyorsabban a lehető legelőnyösebb anyagi megalapozottságú házasságot köthessenek. Ezek a férfiak természetesen nem érnek rá törődni a kiválasztott menyasszonyok lelki- vagy egyéb tulajdonságaival, mert csakis a várható hozomány anyagi értéke izgatja, sürgeti a házasság mielőbbi megkötését. Ameddig lesznek leányos szülők és olyan nők, akik hajlandók az ilyen tisztán érdek-házasságra, addig mindig lesznek hozományvadász férfiak is. Itt is, mint sok minden ezzel kapcsolatos dolognál is, — amint mondani szokás — kettőn áll a vásár: az eladó férfiakon és az ezeket megvásárló, pénzzel kielégítő nőkön.

A férfiak nagy többsége azonban nem határozza el magát előre a házasságra, hanem megszeret egy nőt s úgy érzi, hogy ez lesz az élete kiegészítője, aki nélkül hiányos volna az élete: csak ez a nő lehet a lelke betöltője — a feleség!

Ez az igazi házassági indíték; ezek a férfiak nem keresnek, hanem találnak menyasszonyt, mert úgy érzik, hogy ezzel a megtalált nővel érdemes végigélni az élet minden küzdelmét, minden nehézségét, mert egymás iránt érzett igaz szeretettel a legnehezebb életkörülményeket is sokkal könnyebben lehet elviselni, mint egyedül vándorolva az élet országútján.

Azonban a férfiaknak nagyon kell arra vigyázniok, nehogy érzelmileg könnyen lángra gyulladjanak s a nagy fellángolásukban elfelejtsék alaposan megfontolni, hogy kit vesznek el feleségül. A házasság nem egy közönséges polgári jogügylet, hanem szentségi méltóság, amely meggyőződésem szerint egy életre szóló felbonthatatlan életközösség.

Amint vannak hozományvadász férfiak, éppen úgy vannak férjvadász leányok, különösen leányos mamák, akik mindent elkövetnek, hogy leányaikat minél hamarább — bármi áron is — férjhez adhassák.

A fiatalemberek különösen arra nagyon vigyázzanak, hogy milyen leányos házhoz fogadnak el meghívásokat. Egy-két uzsonna — vagy vacsora elfogadás már nagyon sok leányos mamánál bizonyos kötelezettséget jelent s nagyon sok tapasztalatlan férfi került így már olyan körülmények közé, amire előzőleg még gondolni sem mert volna. A leányos mamák valóságos lélektan-tudósok, életművészek, akik meglepő ügyességgel tudnak olyan körülményeket előidézni, ami sokszor becsületbeli kötelességévé teszi a lelkiismeretes férfinak a házasságkötést.

Csak az olyan férfi legyen gyakori vendég leányos háznál, akinek valóban komoly szándéka van azzal a leánnyal, akinek családjához eljár.

Külföldön egészen más szokások vannak erre vonatkozólag, de nálunk még az az általános felfogás, hogy egy férfi csak úgy mutatkozhat egy leány társaságában, csak úgy járhat a családjához, ha elakarja venni feleségül azt a leányt. Nálunk egy férfi és egy nő között minden háttértől teljesen mentes barátságot még csak el sem tudnak képzelni, mert azt lehetetlenségnek tartják.

Ha egy férfi megszeret egy nőt, úgy minden lehetőséget elkövet, hogy azt feleségül vehesse. Sokszor valóságos hősök lesznek az élet küzdőterén a férfiak, csakhogy minél hamarabb kiverekedhesenek maguknak olyan anyagi lehetőségeket, hogy feleségül vehessék azt a nőt, akit nagyon szeretnek.

Az okos, a megfontolt férfi nem foglalkozhat olyan nővel, aki nem való az ő müveltségi, társadalmi, de főleg anyagi viszonyaihoz.

Egy komoly, józanéletű, megfontolt gondolkozású férfi nem foglalkozhat egy komolytalan, könnyelmű, minden alapos higgadtságot nélkülöző leánnyal bármilyen kecsegtető külső körülményei is vannak. Az egyik cikkemmel kapcsolatban egy hölgy olvasónk azt írta, hogy a komoly, a házias leányokat nem veszik észre a házasulandó férfiak. Lehet, hogy ez sok férfinél így van, de az is igazság, hogy a komoly, a megfontolt, a megalapozott világszemléletű férfiakat nem is veszik észre a modern leányok, mert ezekkel a férfiakkal nem lehet kacérkodni, házasságosdit játszani.

Az okos férfi nem vehet el olyan nőt, akiről már jóelőre megállapítható, hogy anyagi igényeit semmiképpen nem tudja kielégíteni.

Igen sok mai fiatalleány valóságos élő divatlap, megtestesült kozmetikai művészet s sokra hivatott festőművésznő, aki állandóan szakértő ecsetkezeléssel festi a minden alkalomnak megfelelő — önportréját. Amelyik férfi ilyen nőt el mer venni feleségül, az csak a boldogtalan házasság előre is bizonyos tudatával kössön házasságot

A legtöbb fiatallánynak, még a legegyszerűbb szegény lányoknak is olyan igényeik vannak, amelyeket nagyon kevés férfi tud megvalósitani.

Az ilyen leányokból soha nem lehet jó feleség, mert ha igényeit nem látja biztositva a házasságában igen hamar betéved a házasságtörés mellékutcájába amiről aztán mindenki tud, de rendszerint a férjek tudják meg legkésőbben.

A házasulandó férfiak ne legyenek vakok, hanem jól nyissák ki a szemüket — és hagyják meg korzótölteléknek az olyan lányokat, akikből teljesen hiányzik az élet komolysága.

A gyors házasság vakmerő vállalkozás mindkét részről: a »meglátni, megszeretni és feleségül venni« — eleve hatásos regény — vagy mozitéma, de az életben rendszerint dráma szokott lenni.

A feleség nem táncpartner, nem kiránduló társ, hanem az élet minden vonatkozásában feleség, aki örömmel, békével, boldogsággal tudja betölteni egy férfi lelkét.

Az olyan lányok, akik csak divatbábok, csak zsúrvendégek, csak táncbajnoknők, mozi szaktudósok, akiknek fogalmuk sincs a háztartásról, akiknek müveltsége csak ponyvaregény-emléktár, akik »modernsége« bármely félvilági nővel kiállja a versenyt — azokat komoly férfi soha ne is vegye észre,

mert így talán újra divatbajön a szerény, házias, a müvelt, a lelki kincsekben gazdag leánytipus — amiben ma olyan nagy hiány van!

Különösen a szép külsővel megáldott leányok igen elbizakodottak s beképzeltek: pedig a testi szépség csak »hússzépség«, ami hamar elhervad és belső tartalom nélkül semmit nem ér. Az ilyen szép leányok úgy játszanak a férfiakkal, mint a macska az egérrel: pedig ami a macskának csak játék — az az egérnek halál! Nincs az a testi, külső szépség, ami felülmulhatná vagy csak megközelíthetné a lélek szépségét.

Meggyőződésem szerint egy komoly, lelkiismeretes széplelkü férfinek nem kell hozzá illő feleséget kereşnie, mert az Isten Gondviselése hozzá vezérli azt a nőt, akiért érdemes élni, mert egy életre szóló örömmel, napsugárral tudja betölteni a házasélet eszményien szép kereteit.

Kezed

Kezed
mint őrködő csillagsátor
simul fejemre,
Ha a barna éj álmot küld szememre
s fehér függönyt von lelkem ablakára.

Kezed
ébreszt fel ha jő a hajnal
pirospongyolásan
S hogy csak az élet rózsásködét lássam,
mosolygó ékét, fényét ittmarasztja.

Kezed
szárítja fel könnyes szememnek
opálos fényét
S megosztja éltem ezer virrasztó éjét,
mert nyiló szived tele van szerelemmel.

Kezed
űzi messze homlokomról
a but a gondot
S mit gyarló értelem utamba hordott,
félre dob előlem minden göröngyöt.

S ha kezed
jóság ölén a esöndnek
kezemre borul,
Az élet édes értelme szivemre hull,
mert boldogitómul adattál nékem.

vitéz Soltészné Guldán Olga.

Nem tudom

Miért szeretlek, vajjon
Érdemled-e? Nem tudom!
Mit kérek érte tudhatod,
Tekintetem, ha kutatod, —
Nem titok. Csak néha hagyd,
Hogy megsimogathassalak
Kezemmel, mely ha Hozzád ér
Forró. A csókom is, ha ék
Szeretném, ha éreznéd
Tüzét, hevét úgy mint én
Az ajkadon. S ha rám hajolsz
Hallod-e, hogy zakatol
Feléd a bohó bolond
Szivem? Miért? Nem tudom!

BALOGH VILMOSNÉ.

Akkor vagy legszebb...

Ó ne hidd, hogy akkor vagy
Nekem is legszebb,
Ha csilog a ruha rajtad
És ruzsos az ajkad.
Ha vidám, könnyü csevegésed,
Csábító tested miatt körülrajongnak
Szerelem-ittas lovag-úrfiak,
Ha Te vagy lokálok, bálok királynője,
Ezek szerelmes szeretője...
Nem... nem akkor vagy nekem
a legszebb;
Hanem, ha tiszta a szived, a lelked
És menyországi fényt sugároz felém
Búzavirág-szinü szemed.
Ha tudod, hogy: Honnan?...
Hová?... és Miért?...
Ha szereted a szenvedést
És szereted a keresztet.

Akkor vagy nekem — Hugom — a legszebb!

VÁROLJAI KÁINÁN.

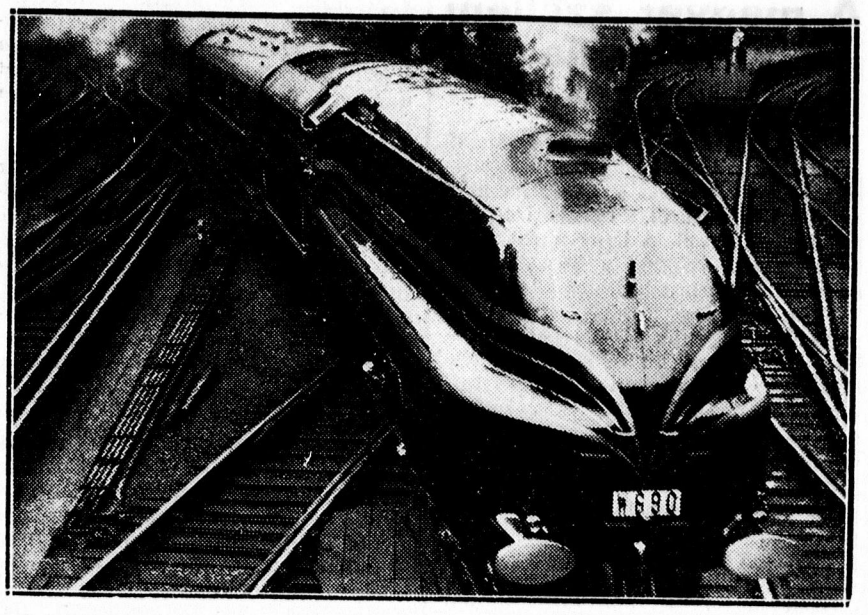
Nem akad vevő egy eladó fővárosra

Közép Brazilia fővárosát Geyart elhagyták lakói évekkel ezelőtt, mert nagy volt a vízhiány. A nemrégen még népes főváros teljesen elnéptelenedett és utcáit, tereit felverte a gaz- és a fű. A házak falára erdei kúszó növények futnak fel és a braziliai őserdő lassan visszafoglalja a várost benövik a folyondárok, bozótok és fák.

A nagy kiterjedésü várost most áruba bocsátották és „csak" 10.000 dollárt kérnek érte. A pusztuló városra nem akad vevő még 10.000 dollárért sem.

Fred B. Snite amerikai milliomos fiát, aki csak vastüdőben tud élni, vasúti kocsiba szállítják.

A legújabb amerikai áramvonalas mozdony első útja.

Boldogság

A hegyvidéki nyaralóhelyre leszállott a nyári éjszaka. Csak a kis hegyi patakok rohanó jókedve hangoskodott az éjszakában és a lombok közül párjuk szerelmében nagyonbízó fülemilék kacagása hallatszott

Már bizony éjfélután volt az idő, mikor a hármas számú villa kertrenéző szárnyán, alig hallhatóan valaki ablakot nyitott... majd a ráhajló csipke függöny mögül hálóruhás nő alakja tünt elő, ki a fejét mélyen lehajtva, belesóhajtott az éjszakába... bodrozott aranyhajára csodálkozón lesett a Hold...

Nem sokkal később kinyílt egy másik ablak is. A fej kihajolt, körülnézett s miután nem látott senkit, fejét tenyerébe hajtva gondolkozni kezdett, hogy mitévő legyen?

Hosszú sóhajok szálltak a közeledő hajnal elé és az égen furcsán hunyorogtak a sokmindent látott csillagok.

A szerelem és a boldogság himnuszát zengte mind és Évi mégis úgy találta, hogy nem érdemes élni!... Ezen az éjszakán, mikor mindenminden az Élet nagy, ujongó diadaláról beszél — úgy találta, hogy nem érdemes hinni a boldogságban, mert elrepül biz az hamar!... Volt — nincs és csak emlékezni szabad rá, haugyan az volt, ami elmúlt... boldogság!

A másik ablakon nagyívben kirepült az ötödik cigaretta és Andor a férj megoldáson törte a fejét. Az történt ugyanis, hogy a hathetes férj mavéletlenül tíz perccel később jött haza hivatalából és az aszony kéretni akarván magát — egy-két koppantásra nem nyitott ajtót neki, mire férjuram dühösen az ebédlőben barikádolta el magát, arra várva, hogy asszonykája majdcsak hívni fogja. Így kezdődött el a haragszomrád.

A távolban egy koránkelő kakas kezdte igazolni az idő mulását... A férfi gondolt egyet és úgy, ahogy volt, hálóruhában és házi cipőben kiugrott a kertbe és elindult a bőharmatu füvön a felesége szobája felé... Pár szál virágot még leszakított az orgonák legszebbjeiből és ment dobogó szívvel. Az ablakot nyitva találta... benézett, a szoba üres... meglepődött! Beugrik a szobába, az ágy érintetlenül és az aszony sehol... Mi történt?... Oda rohan az ablakhoz és belekiált az éjszakába: Évi... Évike!... Évikém... Merre van?... szóljon az Istenért...

A kiáltozásaira a dúslombú bokrok közöt megmozdul egy édes, durcásságában is végtelenül bájos, könnyesszemű fiatal aszony. Már félórája járja a kertet, de a kiáltozásra mégsem válaszol. Andor megpillantja felesége alakját, utána indult és megindul két szerelmes szív egymáskeresése a kibékülés... a boldogság után!

Már mindkettőjük cipője odavan. És futkosnak mégis... szótlanul... dacosan. A gazdagharmatú hajnal már átáztatta őket, de ők most nem vesznek észre semmit... csak kergetik egymást és letaposnak ezer álmodó virágot.

Majd gy halk sikoltás és a férj már hozza is karjaiban az asszonyát. — Mire a szobájába ér vele, már hullanak is a könyek a kedves kis arcon, de ezek a könyek már a boldogság drága gyöngyszemei.

Andor a lábainál hever és hajába fürtönként szórja az orgonát az asszony remegő keze...

Azután így szól az asszony, miközben még apró, madár csipegésbe csuklik a hangja: Andikám!... hidd el, én soha nem állottam volna meg, de egy tövis ment a lábamba és azért... tudod, de igazán...

Kint, a fülemile most köszönti boldog ujjongással a hajnalt és párja, a boldogok nagy csudálkozásával néz fel rá...

Boldogság!

Polgár Gyula.

Ponyvairodalom

Irta: **Kövér Gyula.**

Államférfiak és mások sürün hangoztatják, hogy bekövetkezik a jobb világ. Vannak jelenségek mondják, melyek igazolják ezt. Hát magam is amondó vagyok, hogy hát igenis vannak jelenségek.

Azonban szó sincsen arról miként onnan vennék példát, hogy a cselédek, meg a falusi lányok selyemharisnyát, antilopcipőt, viselnek, hajukat daujerezik, sem arról, miként a tanyákra is be van vezetve a rádió. Ezek elszigetelt jelenségek, divatos behódolások, az igények tultengését jelentik. Szemben áll ezekkel a munkanélküliség, az inségesek tábora és népkonyhai intézmény.

Más esetből merítettem impresszióimat. Ismét életre kelt a ponyvairodalom. A ponyvairodalomnak az a fajtája, ami füzetesregény alakjában jelenik meg, vigécek által terjesztik és a könyv megvétele után ajándékkal kedveskednek a megrendelőknek. Hajmeresztő gyilkosságokkal telített, idegizgató, szenzációt hajhászó olvasmányok ezek, amelyeknek semmiféle irodalmi értéke nincsen, de mivel a nép nyelvén, könnyen érthető stilusban íródtak, a kezdetleges müveltségű emberek előtt népszerűek, pénzt adnak érte.

Az idősebbkorú emberek emlékezhetnek rá, hogy a mult század nyolcvanas—kilencvenes éveiben valósággal elárasztották az országot ponyvaregényfüzetekkel. Még külföldön nyomtatott regényekkel is házaltak itt, olyan jó üzletnek bizonyult az. Annyi bizonyos, hogy a ponyvairodalom jobban virágzott, mint az értékes, vérbeli irodalom, mint ahogy most is nagyobb kelendősége van a bűnügyi regényeknek, mint a klasszikus müveknek. Sugár Győző, Mártonfi Frigyes, Boros Vilmos, Szathmári Jenő könyvgyártók nevei a nép széles rétegeiben ismertebbek voltak, mint Jókai, Mikszáth, Gárdonyi stb. nagy magyar írók nevei. Jól emlékszem a regények címeire, hiszen olvastam mind: Kossuth Lajos kéme, Mátyás király, Rákóczi Ferenc, ezek még csak hagyján, mert ha elferdített, valótlan helyzetekben beállítva is, hazafias irányzattal bírtak, de a többi: Szibériai halálmezők, Üldözve a föld körül, Szulejka a három gyöngye és más képtelen fantáziával született fércelmények, amik logikai összefüggéstelenségök folytán felháborítóak voltak. Két-háromezer oldalon jelent meg egy regény, a megrendelőnek bekerült 30—40 koronába és kapott egy gyári mázolmányt — rafizetéssel.

A világháború aztán véget vetett jó darab időre aponyvaregényinváziónak.

Azonban a leányzó nem halt meg, csak aluszik. A napokban beállított hozzám egy ügynök, aki gyönyörű magyar nyelvünket olyan rettenetes kiejtéssel beszélte, miként gyötrelem volt az hallani. Tiltakozásom ellenére kétféle regényfüzetet hagyott nálam mutatványszámnak. Az egyiknek címe: A sátán futárja. Ennek szerzője valami lengyel nevü gróf, aki a szovjet rejtelmeiről ír hátborzongató véres dolgokat. Érdekesebb ennél a másik, amelyik: „Bogár Imre" felirású volt.

Ni-ni mondom, hát a híres betyár Bogár Imre legendája még mindig nincsen kimerítve, még mindig lehet róla újat írni? Hej pedig de sokat írtak már felőle!

Mit képzel ez a szerző, hogy egy mult száadbeli futóbetyárt állit be regényhősnek? Ugyan kérem, kit érdekel a mai világban Bogár Imre, Rózsa Sándor, Sobri Jóska és más jónevű betyárok esete a mostani nagyszabású betörések és a technika eszközével végrehajtott kasszafurások világában. Hova törpül azoknak kalandjai a gangszterek dolgaihoz képest. Ugy viszonylik egyik a másikhoz, mint az ökörszekérfogat a százhuszkilométeres túraautóhoz.

Nem, nem kedves írótársam, Bogár Imre szerzője, célt tévesztett dolog elavult dologról írni a rádió korszakában. Mit szól hozzá kedves kolléga, hogy már a detektiv, a nagyszabásu bünügyi regények, amelyek annyi rafinériával, annyi ötlettel születtek meg, a mai olvasóközönségnek már nem imponálnak. Unják már Scherlock Holmes és utódai bravuros logikáját, fütyölnek Fantomas hőstetteire, mert hát ezek egyoldalúakká váltak, az unalom vége halált jelent. Valami mást, valami rendkívülit vár a ma olvasó közönsége, ami megmozdítsa fásultságából, de semmiesetre sem Bogár Imrében találja meg azt.

A gyilkosok nem jól tudnak vizipólózni

Az Egyesült Államokban Louisana államban van egy hatalmas nagy fegyház, melynek udvarán uszoda is van. A fegyházban mozi és sporttelep is van. Legutóbb a fegyházigazgatósága vizipóló mérkőzést engedélyezett és heteken át készültek a küzdelemre. A mérkőzést végignézték a fegyház lakói, akik két pártra szakadva izgultak. Az egyik csapatban csak gyilkosság miatt elítéltek küzdöttek, mig a másik csapatban csak kasszafurók dobálták a labdát. A gyilkosok és kasszafúrók mérkőzése a gyilkosok nagy vereségével végződött. Ezt előre lehetett látni, mert a kasszafúrók ügyes kezű emberke, akik jobban tudták kezelni a labdát, mint a nehézkes, durva gyilkosok.

LEVÉL CALVIN JÁNOSHOZ

A »Britisch Weekly« egyik legutóbbi száma érdekes levelet közöl. A levél 1937-ben kelt és a következő címre küldték: Calvin János úrnak, a »Tanítások a keresztény vallás köréből« című munka szerzőjének, Philadelphia.

A levél így kezdődik: »Mélyen tisztelt Kollega úr! Társaságunk legutolsó ülésén elhatározta, hogy tiszteleti tagjai sorába felveszi Önt, mint olyan, aki nagyjelentőségü munkával gazdagította a korszerű irodalmat.« Továbbiakban kérik a levélben Calvin János urat,, hogy fogadja el a tiszteletbeli tagság oklevelét, amiért semmit sem kell fizetnie. Végül a társaság elnöke szerencsét kíván további irodalmi munkásságához.

A különös levélhez megjegyzi az angol lap, hogy az egyik amerikai templomszövetség, amely ezt a levelet elküldte, úgylátszik, Calvinnak nemrég Philadelphiában új kiadásban megjelent híres munkáját, egy most élő író alkotásának tartotta és így történt meg, hogy ezt a levelet elküldte.

A magyar szellem vándorutja

A LÍRA HANGOT VÁLT

A nép egyszerűségét Szabó Dezső még expresszionista nyelven magasztalja. Mire Tamási a falu hangján mesélhet a faluról, egész irodalmi ízlésünk átalakul. A hangváltást újból a líra kezdi, rögtön a húszas évek elején. Ekkortájt szökken legmagasabbra a beteg Európa expresszionista láza. Nálunk is félrebeszél, bohóc jelmezben bukfencezik a legújabb líra. Mikor erre a halálos farsangra odatoppan Erdélyi József, a népdal fehér köntösében, úgy nevetik, mint a legrikítóbb különcöt.

Szabó Lőrinc a trónörökös. Valóságos műfordító-csodagyerek. Eredeti versei nyelve is hajlékony, mint az acél. A kor valamennyi hangját megszólaltatja, az antik nyugalmú természetfestéstől a nagyváros tördelt átkáig, sikolyáig, sőt később a prózai egyszerűségig.

De szélesebb körbe csak a megszállt területek néhány lírikusa jut el, főleg a népszerű papköltő, Mécs László. A csonkaországi fiatalokra nagy előd-eik árnya hull. Közrészvétlenségben dideregve, a múlt avara alól hozzák föl a mező illatát.

Lassan mégis elűl a dzsessz-zsivaj. Már csak Erdélyi pásztor-tilinkója szól. De bűvös síp ez, minden hangszer kitelik belőle: újjong, mint a hegedű, harcra tüzel, mint a tárogató. Erdélyi nem a dadaista recepteket bújja hanem népköltési gyűjteményeinket. Leszáll a rapszódiák ködös magasából Dalaiban biztos körvonallal mosolyog ránk a magyar világ. Újból lírai epika ez, mint a Petőfié, de megmerülve Ady mélységeiben. Gyermekemlékeit énekli, a cselédház nyomorát. S a csavargó költő sorsát. Lírája komor, mégis derűs. Forradalmi indulatát is klasszikus nyugalommal formálja.

Legátütőbb kortársai egyben sorstársai: legalulról törnek föl. Illyés Gyula is zsellérfiú. Párizs programlírikusai közül tér haza népi költőnek. Szabó Lőrinc kultúrízeit vegyíti Erdélyi népi zamatával; csak nem olyan kemény és tömör, mint azok. Főleg a verses epikában hoz újat (Három Öreg, Ifjúság). Prózaírónak is kitűnő. Erdélyi kivételével ez az egész lírikus nemzedék tanulmányt is ír.

A költő helyzetét társadalmunkban József Attila jelképezi. Nyers őszinteséggel s nagy kulturával sok tiszta dalban elpanaszolja a külvárosi nyomort. Saját sorsa ez: — öngyilkosságba menekül belőle.

Az új költőkben föl-fölzeng a vallás, mint végső vigasz. Csak a leglassabban kiemelkedő Gulyás Pálnak alapigénye a metafizika. A világirodalmon főleg a Kalevalán át jut népköltésünkig. Van benne valami állandó révület, s nem ritkán homály is. Kultúrtartalmakat ösztönösebb erővel egy kortársa sem fejez ki.

NÉMETH LÁSZLÓ ÉS A MAGYAR EURÓPAISÁG

A homályos metafizikai igény mint tudatos üdvözülésvágy. Németh Lászlóban testesül. Mai irodalmunk legátfogóbb tehetsége, legönállóbb gondolkozója. Vezérrangot kritikáival szerez. Kölcsey t még üldözték bírálataiért. Bajza kiverekszi ugyan a véleménymondás jogát, Gyula pedig az irodalmi köztudat irányítója, de Némethtől már egyidőben egész életünk átszervezését várja fiatalságunk legjava.

Németh nem kisigényű vezér. A szellem emberétől példaadást követel: új nemességet. De erkölcsi szigora nem bénítja egyoldalúvá. Az író szerinte is elsősorban önmaga iránt felelős: **köteles hiánytalanul kifejteni** képességeit. Hogy melyik író mire hivatott, Németh rendkívül hamar fölismeri, s egészen új kritikai nyelven fejezi ki. Nemzedéke rangsorolását nagyrészt ő végzi el. Ízlése önelvűen magyar. Klasszicizmusa jóval tágabb, mint a Gyulaié.

Érdeklődése rohamosan kiterjed az egész európai művelődésre. A tudományok útvesztőiben biztos igénye kalauzolja. Minden egységes világképpé rendeződik benne. Ezt a helyreillesztést nyilvánosan végzi, egyedül írt folyóiratában, a Tanuban. A tanulmányírás Jókaija: hihetetlenül termékeny és tüneményes formaművész. Legelvontabb fejtegetése is kristálytiszta, költői fényű.

Önművelése mihamar az ifjúság közügye lesz. S a tanítványok kezdenek gyakorlati irányítást sürgetni tőle. Reformtervet ad s Debreceni Kátét. A faj: magatartás, — tanítja. Köztudatba viszi a magyarságtudomány tennivalóit. Kijelöli helyünket Középeurópa iker kultúrái közt. Ragyogó álmot szó békés hivatásunkról: hogyan adhatnánk példát a Duna-medencében Kert-Magyarország népi átrendezésével.

Az ő dolga az elgondolás, nem a valósítás. Még annyira sem szervező, mint Szabó Dezső. Fővágya különben is kezdettől a szépirodalom. Legméltóbb regénye, az Emberi Színjáték ugyan máig sem került könyvalakba, de a Napkelet hasábjain át is hat. A megigazulás útjának ez a legmélyebb magyar regénye. Tamásinak már Szűzmáriás Királyfija is székely népmegváltót fest, Pap Károly szintén Jézustémával viaskodik. Németh egy dunántúli falu félbenmaradt orvosnövendékét fejleszti magyar Krisztussá. Mindhárman kitágítják az időkeretet fejlődésregénnyé.

Többi regénye is a nagy lélek, a rendkívüli szenvedély harca. Alapkörnyezete a vagyonos paraszthéz belső kultúrájú, szertartásos világa. Tiszta szerkesztő készségével és jellemző erejével újabban színi sikerhez is jut.

Tanulmányaiban a legjobb minőségű európaiság forr egybe költői művei gyökeres magyarságával Irodalmunkban megint kiújult a város és falu tudathasadása. Németh sokat enyhíthetne rajta. Tárgyilagos szellem: a paraszt ból sem csinál mitológiai bálványt, a világirodalmi nagyság előtt sem görnyed porba. De a kiegyensúlyozókra rossz világ jár. A magyar szellem van annyira gazdag, hogy fölnevelhette Némethet, de a magyar élet annyira szegény, hogy alig tud teret adni neki.

Aki a megigazulást keresi, mint Németh, nem rettenti a magány. Ő mondja: »Imádkozni lehet együtt, üdvözülni azonban mindenkinek magának kell.«

Juhász Géza.

Hogy találkoznak a népek álmai...

Gulyás Pál előadása a Kalevala-ünnepélyen.

A mult vasárnap folyt le bensőséges keretek között a debreceni Kalevala-ünnepély, melynek ünnepi beszédét Gulyás Pál, a kiváló író, a debreceni Ady Társaság ügyvezető elnöke, mondotta. A nagyértékű, szép beszédet vázlatosan az alábbiekban közöljük

»Aki a Kalevaláról akar beszélni, még hozzá az ifjúságról, az olyan hagyja el ennek a teremnek a falait. Bármilyen szép is egy terem, a Kalevala mellett mindez nem használ semmit. Ugorjunk ki hát ifjúságot és Kalevalát keresni Magyarország kellős közepébe. Ugorjunk ki a szabadlevegős Alföldre.«

Így kezdődött Gulyás Pál beszéde. A továbbiakban egy hadházi napszámossal való beszélgetését emelte ki. Egy szellős kertben sétált az író, ott akadt össze a szegény hadházi napszámossal. Ép akkor szólalt meg a fák közt a kakuk. A kakukra fordult a szó S az egyszerű, nehézkes járású alföldi nép fia szinte kalevalai üdeségű hasonlatokat mondott a népszerű madárról.

»A tölgyfán kiáltó kakuk, amelynek a szájából arany és ezüst ömlik... Az árpa hajnali harmatját ivó kakuk, az árpa harmatja nyomán támadó első kakukszó:

Ime, így találkoznak egymással a népek álmai! Így találkozott össze, a nélkül, hogy tudtak volna egymásról, az elhagyott Karjala és az elhagyott Hajdúhadház...

Aki nem képes a májusi kakukszó mögött meglátni a harmatos árpát, aki nem képes a kakuk szájából kiömlő aranyat és ezüstöt saját lelke kincsévé tenni: az olyan számára a Kalevala erdei ajtaja örökre zárva marad. Inkább ne is kopogtasson rajta!«

De — Gulyás Pál szerint — ez csak *egyik* pillanata a Kalevalának: a nagy természeti pillanata. Ezen kívül még más egyéb pillanata is van a finn éposznak. *A magyar ifjúságnak a Kalevalának ezeket a sorsdöntő pillanatait kell észrevennie és magáévá tennie.* Mert —

»Vannak sörsdöntő pillanatok, amelyek hosszú évekre, sőt évszázadokra kihatnak.«

Könyv

Komjáthy Aladár! Szavak lánca — Versek

A mai élet legkevésbé sem alkalmas arra, hogy költők teremtődjenek, éppen azért, akik ma is tudnak költői szívvel érezni, vateszi lélekkel alkotni, azok valóban elhivatott poéták. Azért születtek, hogy elzengjék ennek a kornak bánatát és kevés örömét. Küldettek a sorstól, hogy látván lássanak a jövendő számára és ítéljenek a jelen fölött. Nem feladat az írás, hanem hivatás. És azok, akik ezt a hivatást a lélek emberének nehéz küzdésével vállalják, többek az énekes és szép szavak zengőinél, többek a verselők nagy táborához tartozó íróknál, ők azok a kevesek, akikről el merjük mondani, hogy: költők...

A kevés magyar költők között ott van Komjáthy Aladár is, aki nem a hangoskodók és a tülekedők természetét örökölte, tehát ezzel is bizonyságot tesz költői elhivatásáról és küldetéséről. Énekel, mert énekelnie adatott a hivatás szent hevületében. Énekel halkan, búsan, fájdalmas lemondással, mert így tudja adni azt, ami művét, alkotását költőivé teszi. Semmi fanyalgás, semmi mesterkéltség, semmi keresgélő erőszakoltság. Az emberi lélek mélyén szunnyadó bánatok zengő harcosa, aki akkor is harcol eszményi képeiért, ha jól tudja, hogy egyetlen képet se fog valósággá teremteni. Valóban szavak láncán keresztül fonja szíve vérét és lelke őszinte adottságát. Akármelyik verse fölé odaírhatta volna címnek könyve két szavát. Szavak lánca minden vers, minden mondat minden szó, mert ezek a mondatok, ezek a szavak megfogják a gondolkozó és elmélkedő lelket, guzsba kötik, kényszerítik arra, hogy foglalkozzék az is ezekkel a súlyos és mégis költőien légies gondolatokkal, aki azt hitte eddig, hogy neki semmi közössége nem volt az emberiséggel... Ezeket a verseken érzik, hogy a szerzőjük valóban »valami titokzatos Urral beszélget!« Még akkor is így van, ha egyszer eljön az az igen fájdalmas idő, mikor: »Pőrén a földbe rak az Ur az örökléten át. »Mert: »Van egy örök dal, végtelen, mely el nem hal soha, költők születnek, átveszik és vonulnak tova!« Ez az igazi elhivatás és így nyilatkozik meg gazdag nyelven, virágos szóáradaton át, de mégis valmi fenségesen komor köntösben a költő, aki átérzi az élet célját, ha mindjárt így is nyilatkozik róla: »Ére lépésekkel tör az ősi rend utat s a meggörnyedt világra ül: az elgyötört mindenség éjbe hül, biztos-bizonytalan a sir dereng!« Mert énekelni adatott annak, akit erre küldött az Ur, hogy »énekkel térjen meg a megszolgált halálba. »Mert neki ugyanúgy, mint annak, akinek írta: »Az üde fény másként világol és más a méh az égő rózsafán.« — Még akkor is, ha a mélységesen örök fájdalom kicsiholja belőle a nagy vallomáson át ezeket a szavakat is: »Ó! Föld: együtt bölcső, koporsó, míg ringatva futsz a csillagképek vizén, te roppant csalfa fészek, az idő szól s lehullanak népek, nemzedékek!...« De örök marad az, ami érték, ami mentes a föld porától és salakjától: a jóság, mely »fölött feszül az ég: bús fogadalmi sátor...«

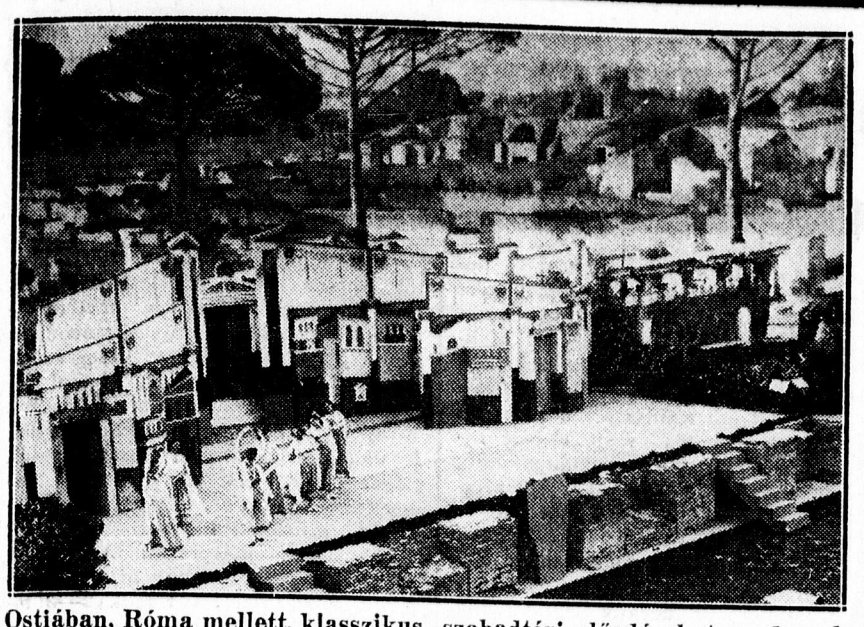
Minden foglalkoztatja, ami emberi ezen a földön. De minden úgy, hogy kezei között kincsé lesz a göröngy és jósággá a gyöngeség, erővé a gyöngédség. Ott, ahol az egész emberiségé, vagy ott, ahol szűkebb családjáé, egyformán nagy. Nagy, mert soha nem az számít, hogy mit vár az az egyén, mindig az a jelentős, hogy mi van a végtelen mögött, amiért az élet és minden a világon teremtődött. Akár az anyját énekeli holdszínű arcával, akár önmagát a Férfisorban, vagy fiát dalálja a jövendő számára Géza című egyik legszebb költeményében.

Külön kellene foglalkozni a szociális kérdésektől átégetett, mélyen emberi érzésekre való verseivel, melyben benne ég a megértő és meglátó ember széles skálájú fekete muzsikája. Milyen mélységesen igaz a Gyermekek dicsérete, s milyen bánatosan megrázó és tagadhatatlanul örök igaz Halálban ébredők című versében a megérzés és meglátás. — Szegények című verse a mai élet gyászos himnusza, melyhez csatlakozik Magyar néphez szóló csontokig ható szépségű zengése, melynek ezer sebű fájdalmából mégis kibimbózik a reménykedés: »És mégis, mégis hinni kell, kigyul még a remény, dobol a vemhes vén idő a lekek éjjelén...«

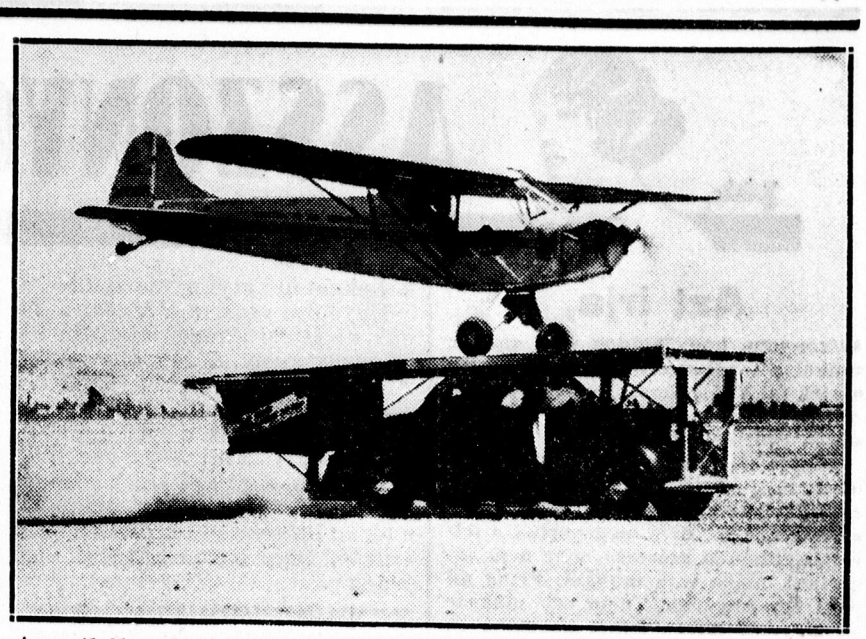
Szokatlan, hogy egy kötetnyi verssel ilyen elmélyülten foglalkozzék napilap, de a mai kultúrtermő világban jól esik megállani ott, ahol a szavak mögött mondanivalók, gondolatok és elhivatottságról bizonykodó tanuságok strázsálnak. Kevesen vannak, akik igazán magyarul énekelnek. Kevesek azok, akik érzik is énekük szent lángját és elhivatottságuk nagyszerű feladatát. Ma több a szónál az, amit a költő mond. Ma jelesebb a feladat, mert raboknak is szól az ének, nemcsak szabad pacsirtáknak, akiket az Isten tanított az éneklésre.

A szép, ízléses kötésű magyar verseskönyv egészen bizonyos, hogy megtalálja az utat a magyar szívekhez, ahova őszinte szóval és költői elhivatással kopogtat...

Szalacsy Rácz Imre.

Ostiában, Róma mellett, klasszikus szabadtéri előadásokat rendeznek a nemrégen feltárt régi római színházban.

Amerikában kísérletek folynak arra, hogy repülőgép robogó autóra leszállhasson. — Képünk egysikerült kísérletet ábrázol.

A Kalevala nagy mágikus pillanataiban (Lemminkejnen anyja, a tetem összeforrasztása pl.) óriási életre ösztönző erő rejlik. S ez az ösztönzés u. n. vak akaratt, hanem ellenkezőleg: a kulurák legszebb pillanata.

»A Kalevalának van egy szervezetbe hatoló sejtelme, jól sejti az állati és emberi szervezetek titkát, olykor szinte anatómiai módon lát és gondolkozik. Az elemek felbontásának és átalakításának a lehetősége már felvillan a Kalevalában — — —«

»*A Kalevala csúcs-pillanata, amelyről az egész Kalevalát át lehet tekinteni: a világ válságaiban az Igéé az utolsó szó . . . Valódi kulturgondolat.*«

Gulyás Pál végül a civilizáció gépanarchiáját szembeállította a kultura osztatjan szellemi egységével, amelyben az ész és a jóság elválaszthatatlan.

A Kalevala ne legyen puszta irodalmi olvasmány, tartalmi kivonat, — hirdette Gulyás Pál, — hanem magasabbrendű szociális lökőerő: *minőségfeljavító törekvés*, szemben az u. n. demokrációk minőség — elmosó, minőség — összezavaró hajlamaival.

»Vissza kell adni a tömegeknek azt, amit az Isten valamikor nekik ajándékozott, de a Történelem eddai hatalmai, Louhi rontó igéi elvettek tőlük: vissza kell adni a tömegeknek a kalevalai minőséget.«

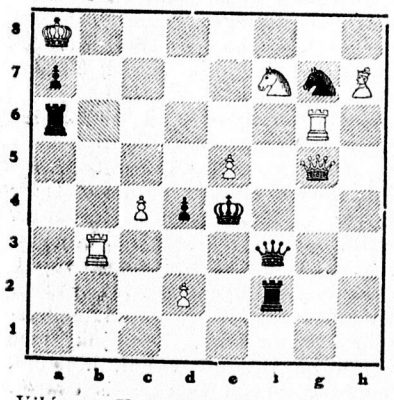
Ezzel fejezte be előadását Gulyás Pál, a közönség lelkes tapsai közben.

SAKK

48. SZÁMU SAKKFELADVÁNY.

Kubbel K. A. L.
(»Rigaschen Rundschau« 1934. I. díj.)

Sötét: Ke4, Vf3, Ba6,Bf2, Hg7, gy: a7, d4, (7).

Világos: Ka8, Vg5, Bb3, Bg6, Fh7, Hf7, gy: c4, d2, c5, (9).

Matt két lépésben.

54. SZÁMU JÁTSZMA.

Játszották a »Wiener Schashzeitung« Páneurópa-Gruppe levelezési versenyén 1937—38-ban.

Sötét: Walter Steinbrück, Helbra. Világos: Brilla Sándor Debrecen.

1. e4, e5. 2. Hf3, Hc6. 3. Fc4, Fc5. 4. c3, Ve7. Számításba jött még Hf6. Pl.: 5. d4, ed. 6. c4, Fb4†. 7. Hc3! Hxe4. 8. 0—0, Hxc3. 9. bc, Fxc3. 10. Vb3, d5! 11. Fxd5, 0—0. 12. Fxf7 — érdekes Fxc6, Fxa1. 13. Fa3 stb. — és most nem Kh8, ami egy Spielmann—Eliskases játszmában történt, hanem Bxf7, mert 13. Hg3, Fe6! 14. Hxe6, Hxd4 után sötét jobban áll. 5. d4, Fb6, 6. 0—0, Hf6. 7. Be1, d6. 8. h3, 0—0. 9. a4, a6. Nem jó a5. 10.Fe3,Fa7. 11. Ha3 és Hb5! miatt. 10. b4, a5! Valószinűleg újítás, amire világos kénytelen betömni a b5 mezőt. 11. b5, Hd8. 12. Fa3, Hd7. Fenyegetett 13. Hxe5 gyalogvesztés. 13. Hbd2, Vf6. 14. Hf1, He6. 15. He3, Hf4! 16. Hg1, Vg6. 17. dxe5, Jh5. 18. Hh4, Vh7. 19. e6! fxe6! A legegyszerűbb! A változatok tömkellegéből csak egyet emeljünk ki: 19 . . . . . hxg 4. 20. ef†, Kh8. 21. Vxg4, He5, 22. Vxf4, Hxc4. 23. Hf3! Vh5! 24. Hg5, He5 és nyer. A szöveglépés biztos bonyodalom nélkül. 20. He3, He5. 21. Fb3, Hfd3. 22. Be2, Hxf2. 23. Ve2, Hxe4. 24. Kh2, He5. 25. Vxh7†, Kh7x. 26. Fc2†, Kh6! 27. Hf1, g5. 28. Feladta, mert Fc1-re Fd7 jön.

(Elemezte: Brilla Sándor.)

Tudnivalók: A megfejtés igazolására elegendő világos első lépésének, az u. n. **„kuleslépés“**-nek beküldése. A borítékra feltűnő betűkkel ráírandó: **Sakk.** Beadási határidő: **péntek este 6 óra.** Szelvényt mellékelni kötelező!

Nyertesek: Lapunk 1938. június 5-iki számába megjelent 45. számú sakkfeladvány kulcslépése: *Hg3!* — volt. E héten a következők kaptak 1—1 kötet könyvet: Pétermann Lajos, Homok u. 74. Lakatos István, Csapó u. 12. Veres József, Nyil u. 62. A könyjutalmak hétfőn déluátn 3 órától csütörtök este 6 óráig bármikor átvehetők lapunk kiadóhivatalában.

45. SZÁMU SAKKSZELVÉNY.

Név:

Pontos cím:

Kulcslépés:

Fütés napsugarakkal

Floridában a napsugarat bevonták a fütés szolgálatába. Amerikai jelentés szerint már 12.000 lakás központi fűtőberendezéséhez a napsugár szolgáltatja a meleget. A napsugarakat tükrök segítségével egy helyre összpontosítják és így határai napsütéssel három napra való forró vizet lehet gyüjteni. A fölmelegített vizet különleges tartályokban három napig változatlan hőmérsékleten tudják tartani.

Hányan vagyunk magyarok ?

Csonkamagyarországon 8.4 millió, Ausztriában és Csehországban, Szerbiában, Romániában, 3.7 millió, összesen 12.100.000 magyar él. A dunavölgy uralkodó nemzetiségei között a 14 millió románság után a második helyen állunk számbelileg. Az összes délszlávok száma csak annyi, mint a miénk, a szerbeké alig 7 millió, a csehek dunavölgyi száma 7.5 millió. Ezek a számok azt mutatják, hogy nekünk a Duna völgyében csak követelni valónk lehet. Ha pedig az egész földkerekséget számítjuk, a millónyi amerikai és egyéb országbeli magyart, akkor elmondhatjuk, hogy közel 14 milliós lélekszámunkkal nemcsak a Duna völgyében, de az egész földön sem vagyunk utolsók!

Milyen pályára adjuk gyermekeinket ?

A szülőnek, de a társadalomnak is az az érdeke, hogy gyermekei, azaz tagjai boldogok legyenek. **A helyesen megválasztott szakma** szintén a könnyebb boldogulásnak egyik alapja.

A sok ideges ember a mesterségekre át nem nevelhető, így nehezebben elhelyezhető, de gyakran a bűnözők közül is sokat találni, **akik a munka örömét soha nem élték át,** vagyis olyanok, akik lényüknek idegen szakmában tengődtek, azt soha jól meg nem tanulták és el nem végezték.

A pályaválasztási tanácsadóknak az a föladatuk : az egyes gyermekeknek az alaptermészetét kikutatni és megállapítani azt, hogy az illetőkben **milyen munkafajtára** van adottság ? Mert egy-egy természet nem csak egy bizonyos mesterségre alkalmas, hanem egy egész foglalkozási körhöz tartozó munkákra. **A baj ott van, ahol valakit alaptermészetével ellenkező munkatechnikájú mesterségbe löknek bele anélkül, hogy természete, érdeklődési köre, szívének üteme mesterségéhez vágna.**

A jó, vagy rossz szakmunkást kiképzésében a rátermettség segíti, illetve akadályozza.

A tömegmunkában dolgozók milliói, ha családi életükben, művészetben, vagy egyéb intellektuális elfoglaltságban, esetleg kertészkedésben, melyet munkaidejük után üzhetnek, nem lelnek megbecsültségi lehetőségeket, — szintén a veszélyeztetett gyermekek és felnőttek táborát növelik és csak a körülményektől függ, hogy iszákosokká, kártyásokká, esetleg súlyos neorótikusokká válnak-e, vagy pedig élik a maguk türhető életét.

Nagyjában megállapíthatjuk, hogy alaptermészet szerint jól beválnak a gyermekek a következő csoportosítás szerint :

Az ábrándozó, sokat olvasó, rajzolgató gyermek jól beválik iparművésznek — ennek sokfajta ágazata van —, építésznek, szabónak, szabásznak, divattervezőnek, grafikusnak, festőnek, írónak, de való tisztviselőnek is.

A jól számoló, folyton pepecselő, s ügyeskező gyermek válogathat műszerészi, szerelői, mérnöki, órás, optikus, orvosi műszerész, cukrász, szakács, s asztalos mesterségek közül, valók orvosnak is.

A veszekedő, vitatkozó, mindig vezért játszó gyermek való ügyvédnek, politikusnak, kereskedőnek, páttitkárnak, bírónak, katonának, esetleg pallérnak, tanítónak. Temperamentuma szerint bírálandó el.

A nyugtalan, csavargó, parancsolni akaró gyermek semilyen konstruktiv pályára nem való. Ezt olyan pályára kell adni, ahol sokat kell mozogni, izgulni és lehet parancsolni : rendőrnek, katonának, kereskedőnek, fűtőnek, hajósnak, sofőrnek, mozdonyvezetőnek, hivatásos sportembernek, színésznek, akármilyen pályára, melyben a benne rejlő erőt és nyugtalanságot jól levezetheti. Ha az ilyen embert egy nyugalomban végzendő munkára adják, soha nem tanulja azt meg rendesen és örökre új utakat keres. Ugyanez vonatkozik a többi alapadottságra. **A legfontosabb, hogy a temperamentummal ellenkező technikájú munkába ne nyomjuk bele gyermekeinket, mert itt történnek a legnagyobb hibák.**

Trenirozott mimózák

Nemcsak az állati, hanem a növényi izomerő is fejleszthető megfelelő tréningel. Ezt mutatja az a kísérlet, amelyet a csikágói egyetem növényélettani intézetében végeztek mimózákkal. Ismeretes, hogy a mimóza levelei, ha megérintik, rögtön összecsukódnak és csak 10—14 perc mulva nyílnak ki újra. A csikágói intézetben mindennap rendszeres mechanikus érintéssel »trenírozták« a mimózaleveleket és megállapították, hogy ezek a mimózák már négy heti tréning után nem is olyan mimózák, mert már 2—4 percen belül újra kinyitják a levelüket. Érzékeny szerkezettel azt is megállapították, hogy a trenírozott és a nemtrenírozott mimózalevelek energiateljesítménye között 40—50 százaléknyi különbség van a trenírozottak javára.

BÉLYEGGYÜJTŐK! Csak **Gobát**-albumban gyüjtsünk, mert az tökéletes. Kiadó: **Bátori bélyegház, Budapest, IV., Városház ucca 14.**

ASSZONYOK DEBRECZENJE

Azt irja,

Asszonyom, hogy boldog volt, amikor azokat a sorokat olvasta, melyek arra hivják fel a figyelmet, hogy több nemzeti önérzetre neveljék a magyar anyák gyermekeiket...

Higyje el, Asszonyom, hogy az Ön levele meg minket tett boldoggá és úgy érezzük, ha csak egyetlen egy magyar asszonynak a szivét megnyertük a felvetett gondolat számára, már nem végeztünk hiába való munkát. Pedig mi nem egy anyának, nem egy magyar asszonynak szivét, lelkét aakartuk és akarjuk megnyerni a gondolatnak, hanem minden asszony, minden anya szivét...

Ennek a gondolatnak megvalósításához mindenkire szükségünk van.

Ebből a harcból senki ki nem maradhat!

Itt mindenkire égetően nagy szüksége van a nemzeti életnek. Nem békés harc ez, Asszonyom, hanem áldáz küzdelem minden ellen, ami nem magyar. Ezer és száz módja van annak, hogy hogyan, mi módon kezdjék el a munkát. Férjük, gyermekük, családjuk életén keresztül első sorban...

Reggeli és esti imádságnál ne feledkezzenek el felhivni a figyelmét annak a gyermeknek és apának arra, hogy a mai nap is Isten kegyelméből arra való első sorban, hogy magyar munkának és nemzeti gondolatnak szent hevében többet tegyenek. Csókolják rá az iskolába menő gyermek arcára, szemére a magyar büszkeség tüzét. Leheljék lelkébe a magyar nemes érzés örök lángját. Játékában, munkájában, jártában, keltében, nappalában és álmában mindenütt érezze az a gyermek azt, hogy magyar asszonynak a gyermeke, magyar hazája reménysége és magyar nemzetnek a büszkesége...

Asszonyom, sok pótolni valónk van ezen a téren...

Nem az utcára, nem a piacra, nem a pódiumra kell kivinni ezt az érzést, hanem a szivekbe. Ugy belevésni, úgy beleégetni, hogy egy élet minden viharа, panasza és gyötrelme se tudja onnan kiirtani...

Ezt a gondolatot védjük, ezt hirdetjük, de kérjük a további munkához az Önök segitségét. Amit elvesztegettek a közel mult évtizedeiben azok, akiknek kezén állott a sorsunk, azt szerezzük vissza mi. Öntudatos, magyarságukra büszke nemzedék nevelésével, akik tűzbe jönnek erre a szóra, hogy haza, akik repülni szeretnének erre a szólásra: magyar nemzet! Asszonyom gyönyörű hivatás, felségesen szent hivatás, ne mondjanak le erről, míg életet ad az Isten, míg erőt ad az Isten s akkor miénk a jövő!...

Jön a szines nadrág

Ha akad olyan férfi, aki irigyen nézte, hogy — amíg ő, bármennyire sok és elegáns ruhája legyen is, kénytelen három, legjobb esetben négy ruhaszín szűk korlátai között mozogni — a legszerényebben és egyszerűbben öltözködő nő akár negyven szín közül választhat szabadon, akkor az előbbi nagyon fog örülni az alábbi, egészen hivatalos, divathírnek:

A legújabb londoni jelentések szerint a londoni férfidivatszabók azzal a tervvel foglalkoznak, hogy a hagyományos szürke flanellnadrágok helyett zöld, sárga, kék és vörös nadrágokat fognak forgalomba hozni. Az egyik előkelő angol férfidivat cég már össze is állította az új divat követelményeinek megfelelő mintakollekcióját. Ez a kollekció negyvennyolc színből áll.

Egyelőre csak nadrágokat fognak készíteni a negyvennyolc szín mindegyikéből, a londoni szabók. A londoni divatférfiak saját ízlésük szerint fogják kialakítani a divat további részét. A gyakorlat fogja megmutatni, hogy ezekhez a zöld, piros, sárga és kék nadrágokhoz azonos színű, vagy inkább a nadrág színétől elütő diszkrétszínű szürke, vagy barna kabátot viseljenek-e.

Dus és változatos

rendjéből a zöldség- és főzelékfélének az elkövetkező napokban leginkább a tök és zöldbab (s alfaja a vajbab) emelkedik ki. Mindkettő mostanában vonul be teljes fejlettségében, de egyben pompás ifjuságában, nedvdús frisseségében az ételek mindennapi rendjébe, csatlakozván a sárga és rózsaszínű új burgonyához, a hazai karfiolhoz s a hosszúkás, tartalmas, cifralevelű fejessalátához. Ezt a salátát méltán megilleti a „cukor" előnév, hasonlóan a cukorborsóhoz, mely ízeinek teljes birtokában időzik körünkben s melynek rokonságából egész nyáron új, üde, kívánatos szállítmányok szoktak piacainkra érkezni.

Megnövekedett és megtöltésre alkalmas a húsos édes zöldpaprika és van már a hozzávaló gyönyörű piros simahéjú belföldi paradicsomból is.

Szép, újtermésű káposztafejek is sorakoznak a piaci árúsok polcain még nem hagyott el bennünket a finom kövér szólóspárga, bővében vagyunk a sóskának, parajnak, hónapos és János-reteknek, a sampion, a mezei csiperke s a szegfűgomba mellé felvonul az erdők kiválóan zamatos vargányája. Mindig több lesz a salátának, levesnek és töltöttnek való, meg a kovászolásra alkalmas uborka. Nincs hiány fiatal kelkáposztában, gyenge kalarábéban, friss sárgarépában, karottában, zellerben, a petrezselyem gyökerében és zöldjében, illatos kaporban.

És nincs hiány a közönség érdeklődésében sem, mely már évek óta egyre nagyobb arányokban fordul a könnyű, egészséges s oly sokféle ízzel, zamattal kecsegtető növényi táplálkozás felé.

Persze azért a hústól sem pártolna el, ha egy kis olcsóbbodást látna a mészárosok, hentesek, bal- és baromfiárusok régióiban.

Kozmetikai tanácsadó

Ápolt akarok lenni Mi csak tisztelni és becsülni tudjuk, ha Maga is rendszeresen ápolni akarja ezután magát. Abban is igaza van, hogy a férje is ezt nagyon szívesen fogja látni. Minden férfi, aki maga is szereti a tisztaságot és ápoltságot, nemhogy szívesen látja ugyanezt a feleségénél, hanem nem bírja maradandóan elviselni a nem ilyen nővel való házaséletet se. Igen sok rossz házaséletnek a titkát, a gyermekek dacára, ebben kell keresni A panaszlott bajt azért kapta, mert kritika nélkül alkalmazta azt a tanácsunkat. Ha valakinek száraz az arcbőre, akkor igen természetes, hogy az alkohollal való mosás csak ártani fog. Tehát, miután Önnek száraz az arcbőre, akkor zsírokat tartalmazó kenőcsök jöhetnek számításba. Mostan, ha a bőre nagyon érzékeny egyébként is, akkor csakis egészen ártalmatlan természetű növényi zsírokról lehet szó. Éppen ezért tesék kevés méhviaszkot összeolvasztani legalább ötszörannyi édes mandulaolajjal és ebbe beleverni egy vagy két tojásnak a sárgáját és ezzel azután bekenni rendszeresen az arcát. Tesék meglehetős vastagon ezt rákenni és rajta hagyni mindaddig, amíg fel nem veszi magába, akár egész éjjelre is. Ezt a szert azonban állandóan újra és újra frissen kell csinálni. A lemosás mindig szódás, meleg vízzel történjék. Egyelőre ez teljesen elég. Mielőtt az uccára bepuderozná a bőrét, ezt a pudert is mindig egy ilyen zsíros krém fölé szabad csak felraknia. Ami pedig a hájat illeti a hason, ez kis mennyiségben az Ön korában, két gyermek szülése után, fiziológiailag annyira megokadatolt, hogy nem kell semmit ellene tennie. Hogy azonban ne folytatódjék ez az elhájasodási folyamat, ezt tisztára csak dietikus koszt által érheti el. Ennek a pontos felállítása végett azonban feltétlenül orvoshoz kell fordulnia. Még azt is látjuk a leveléből, hogy valakinek a tanácsára éppen emiatt a háj miatt bizonyos koplaló, vagy legalább is erőszakos soványító kurába fogott. Hát ez nem helyes, hiszen, amint látja, már is mutatkozik a következménye, a szarkalábak és a mély ráncok jelentkezésében. Az orvos összeállíthat Önnek egy olyan diétát, amely mellett állandóan jóllakhat és mégse kell félnie az elhízástól.

Heti étlap

HÉTFŐ. *Délben:* bableves, paradicsomos ürücomb, (1) Meinl-féle kéttojásos tarhonyával, gyümölcs, Meinl-fekete. *Este:* sajtos omlett, fejessalátával, Meinl-féle csokoládás patience.

KEDD. *Délben:* borjúleves, tüzdelt marhaszegy svanyúburgonya-főzelékkel, diósmetélt Meinl-féle négytojásos metélttésztából, Meinl-fekete. *Este:* Meinl-féle Maltinkakaó habbal, Meinl-féle vegyes sütemény, gyümölcs.

SZERDA. *Délben:* karalábéleves, borjúcomb spanyol módra (2) zöldbab saláta, baraklepény porhanyós tésztából, Meinl-fekete. *Este:* savanyútüdő zsemlyegombóccal.

CSÜTÖRTÖK. *Délben:* zabpehelyleves, tejfeles borjúszelet, karotafőzelékkel, élesztős bukta Meinléféle barackízzel töltve, Meinl-féle badacsonyi bor, Meinl-fekete. *Este:* párizsikosárka vegyesen töltve, fejessaláta, trappistasajt.

PÉNTEK. *Délben:* süllőszelet roston, petrezselymes burgonya, styriai metélt, (3) Meinl-fekete. *Este:* besamelles sóska, tükörtojással, (4) Meinl-féle körtebefőtt.

SZOMBAT. *Délben:* Burgonyakrémleves, szüzsült frankfurti módra, (5) finom főzelék, császármorzsa Meinl-féle málnaszörppel, Meinl-fekete. — *Este:* töltött tök, gyümölcs.

VASÁRNAP. *Délben* uborkaleves, töltött galamb Meinl-féle vegyes beföttel, Meinl-féle szemelt rizling, — Pischinger szelet, (6) Menli-fekete. *Este:* hideg tea, vegyes felvágott, sütemény délről.

(1) *Paradicsomos ürücomb.* Karikára vágott hagymát zsíron megpirítunk; az előzőleg sóval bedörzsölt ürücombot beletesszük a hagymás zsírba és egyenletesen phuára pároljuk. Paradicsompürét adunk hozzá és vízzel vagy csontlével felereszjtjük. Közben kevés vörösborral locsoljuk.

(2) *Borjúcomb spanyol módra.* Füstölt sonkát, ecetes uborkát, szalonnát hosszú, nem túlvékony metéltekre vágunk és ezekkel a borjúcombot késsel ejtett vágásokban megtüzdeljük. Forró zsírban sóval, borssal fűszerezve, fedő alatt puhára pároljuk.

(3) *Styriai metélt.* Félkiló lisztből 15 dkg tehéntúróval, 1 egész tojással, csipet sóval, tésztát gyúrunk. Kinyujtjuk, metéltre vágjuk, vaniliástejben kifőzzük. 1 kanál olvasztott Epocát vele elkeverünk. A metéltet kikent tűzálló edénybe helyezzük, a róla leszűrt tejet elkeverjük 2—3 tojássárgával, ízlés szerint cukrot, kevés reszelt citromhéját, mazsolát és a tojások fehérjének kemény habját hozáaddjuk az áttört sóskát és folytonos keverés közben símára és sürűre befőzük. Tükörtojás mellé tálaljuk.

(5) *Szűzsült frankfurti módra.* A szüzpecsenyét középen egész hosszában éles késsel bevágjuk és amilyen hosszú a húsdarab, olyan hosszú szál jóminőségű kolbászt húzunk bele. Forró zsíron puhára pároljuk.

(6) *Pischinger szelet.* Meinl-féle négyszögletes ostyalapokat mogyorókrémmel megtöltve egymásra rakunk, tetejére nehezéket teszünk és ezzel 2 óra hosszat állni hagyjuk. Azután két ujjnyi széles és ujjnyi hosszú szeletekre vágjuk fel a Meinl-féle csokoládé mázzal bevonjuk.

RECEPTEK:

Csokoládé-praliné. Negyed kiló leg finomabb cukrot egy tojás fehérjével elkeverünk körülbelül tíz percig, ehhez cseppenként hozzáadunk vaniliát, rózsavizet, nagyon erős kávé, vagy csokoládé-kivonatot, konyak, citrom, narancs, vagy egyéb gyümölcsízt, mindezt persze csemegekereskedésben kaphatjuk, mikor a cukor sűrűsödni kezd, nem adunk bele több ízt. Ha túllágy lenne, kis liszt segítségével megkeményítjük. Kis golyócskákat formálunk belőle, azután deszkán megszáritjuk.

Tejfölös kelkáposzta. A kelkáposztát igen ízletesen a következő módon lehet elkészíteni. A káposztát felvagdaljuk hosszú cikkekre, mosuk meg és forró, sós vízben puhára főzzük. Ha megfőtt, szitára téve, vizét csurgassuk le. Kenjünk ki egy lábast vajjal, hintsük meg zsemlyemorzsával, rakjuk egymásra és aljára a káposztacikkeket, ha egy sor kész, locsoljuk meg tejföllel, kiolvasztott vajjal, hintsünk rá zsemlyemorzsát és egy kis cukrot. Azután pedig újra rakjunk káposztát és így folytassuk mindaddig, míg tele lesz a lábas, akkor öntsük színig édes tejjel és hagyjuk sülni, amíg a teteje meg nem pirul. Tálaláskor borítuk mély tálba.

Csokoládé fagylalt. Négy tojás sárgáját, félliter tejszint, huszonöt deka cukrot és tizenhat deka reszelt csokoládét adunk hozzá. Az egészet jól összekeverjük, azután parázs felett foralásig keverjük és tovább is, míg kihül. Ekkor fagylalt fagyasztó szelencébe tesszük.

Savanyú tojás. Forró zsírban egy kanál lisztet megpirítunk, fél pohár ecetet öntünk hozzá és folytonos keverés mellett húslevessel felereszjtjük. Forró, sós vízben, melybe néhány csepp ecetet öntünk, a tojást egyenként megfőzük, úgyhogy óvatosan a vízben tartott kanálba ütjük bele. Ha a fehére kezd keményedni, szürővel kiszedjük és meleg helyen tartjuk, míg el nem készül. Akkor a mártásban egyszer felfőzzük és kitálaljuk.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

Szeretnél

kereskedői pályára menni, de nem tudod biztosan, hogy van-e elég kitartásod és kedved hozzá, mert te még soha se szolgáltál ki üzletben és csak úgy vásárlásból ismered a kereskedést . . .

Ezt írod és tanácsot kérsz, hogy mit kellene tenned, mert nem szeretnéd elhibázni az életed. Tanulni is szeretsz, de úgy gondolod, hogy a kereskedői pálya igen kedvedre való volna.

Látod, ez egy igen életrevaló gondolat.

Ne félj semmit, mert ezzel a gondolattal akár külön iskolát teremthetünk nemcsak neked, hanem minden hasonló gondolkozású fiuk számára.

Mi sem könnyebb annál, mint gyakorlatilag megpróbálni azt, amihez különben kedved volna. Valóban jó lenne, ha minél számosabban mennétek erre a szép gyakorlati pályára, ahol a lehetőségek és keresetek eldorádója lehet, ha jól fogjátok fel a kereskedői pálya hasznát és fontosságát. Annak idején fejedelmi foglalkozás volt a kereskedés és Bethlen Gábor pl. maga se restelt kalmárkodni, sőt ő volt Erdély első kereskedője, mégis fejedelem tudott lenni viselkedésben és méltóságban. Annak idején a híres debreceni kalmárok is ezen az úton jártak és első kereskedői voltak nemcsak az országnak, de Európának. Akárhány debreceni kalmár olyan tekintélyes volt és annyira tehetős, hogy tengerjáró hajói szelték a Földközi tengert, meg az óceánt . . .

A terved életrevaló, csak dicsérni tudjuk.

De te nem dicséretet vársz, hanem tanácsot. Ime, azt is itt helyben és nyomban megadjuk. Most két hónapi vakáció van. Beszéld meg szüleiddel és az ő hozzájárulásukkal állj be a vakáció idejére valamelyik kitűnő menetű üzletbe, boltba próbatanoncnak. És szolgálj ki a nyár folyamán, ismerd meg a kereskedés apró tennivalóit, éld bele magad a kereskedő életébe, tégy úgy, mintha magad is tanonc volnál és egy, két hónap már megmutatja, hogy valóban érzesz-e kedvet erre a nagyon szép és értékes pályára. A vakációt így fogd fel, legyen ez a szórakozásod és játékod, mely minden tekintetben hasznos lesz. Ha úgy érzed, hogy tévedtél, akkor is szereztél olyan életlapasztalatot, melynek mindig hasznát veheted. Ha pedig rájösz, hogy valóban neked való foglalkozás a kereskedés, külön szerencsésnek érzed magad. Tehát rajta, szegődj be nyári vakációra kereskedőtanoncnak. Hidd el, szebb és tanulságosabb vakációt aligha tudnál magadnak szerezni . . .

Az én csillagom

Nyári estén elnézem az eget
És a tündöklő csillagsereget.

Olyan mint egy szép sötétkék palást,
Ráhímezve sok csillag, virág.

Ahogy elnézem, elgondolkozom
Vajjon melyik is az én csillagom?

Talán az ott, az a kicsi halvány?
Mely ott kering árván az ég alján?

Vagy emez itt (mily mélán pislog) ?
Vagy az a nagy, amelyik ott csillog?

A babona azt tartja botorul,
Ha meghalunk a csillagunk lehull.
Nézem, tünődöm elgondolkozom
Mikor hull le vajjon a csillagom?

Klein Vilma

Kit szeretek jobban Petőfit, vagy Aranyt?

A világbirodalom két halhatatlan nevű költője Petőfi Sándor és Arany János. Nevüket a nemzet minden rétegében emlegetik. Dicsőséges nevüket nem homályosíthatja el semmi és senki. Nevük tündöklőcsillagként fognak örökké ragyogni a magyar irodalom egén. Nézzük ki volt Petőfi? Kiváló termékenységét bizonyítja az, hogy rövid, de tüneményes pályáján maradandót alkotott. Fiatal lelke-szíve tele volt szerelemmel és szabadságszeretettel. Mint írja is:

»Szabadság szerelem;
E kettő kell nekem.«

Nagyon szerette a természetet. Az Alföldnek valóságos rajongója volt. S látása nem egyszer verset fakasztott lelkében.

»Szép vagy Alföld legalább nekem
szép.«

Telve volt tiszta érzésekkel és nemes jellemvonásokkal.

A világirodalom másik remeke Arany János. Míg Petőfi a lirai költészet mestere, addig Arany az epika terén alkotott maradandót. Költeményeiben mesteri a hangszínezet. Költeményeiben a családi boldogság érzelmei, a remény, a hit sugároznak ki. A két költőt nehéz összehasonlítva egyiket vagy másikat magasabbra emelni. Hisz mindketten az irodalomban a legmagasabban álanak. Nekem Petőfi költészete közelebb áll lelkemhez. Természetrajongó vagyok én is, költeményei elovasásakor el fog a vágy és rohanok a szabadba. Szülői és testvéri szeretete példakép áll előttem. A mai kornak szüksége lenne egy ilyen Petőfire, ha nemzetünk néhanéha elcsügged hazája sorsa fölött, megszólaltatná lantját, bátorságot, lelkesedést, hitet, bizodalmat öntene minden szívben, minden lélekben.

Kupfer Edith
Női Felső Kereskedelmi
Iskola I. b) évfolyam.

A babona

Irta: *Kun Sarolta.*

Az alábbi történetet édesanyám mesélte:

*

Világéletemben babonás voltam, jól tudom, hogy a babona butaság és a mai kor gyermekei kinevetik a régi babonákat. Azt mondják, hogy legfeljebb csak véletlenségből teljesedik valamelyik babonás jóslat és hogy lélektanilag mindent meg lehet magyarázni stb. Nekem beszélhettek, én azt mondom a hitetlenek tévednek és én rendületlen híve vagyok a babonának. Az uram, hivatkozással férfi voltára sohasem hitt a babonában, engem is kinevetett érte, úgy hogy utóbb már én is csak titokban hódoltam babonás szokásaimnak. Meg aztán kiábrándultam a babonából egy régi-régi csalódás miatt.

Tizenhétéves voltam, tele vágyakkal és kíváncsisággal a jövő iránt, mikor azt hallottam, hogy a babona azt tartja, aki böjtöl András napján, vőlegényt vár éjszakáján. Persze, hogy szerettem volna tudni, férjhez megyek-e és ha igen, kihez? Elhatároztam, hogy böjtölök. Ugy is tettem. Otthon nem mertem mondani, de betegség ürügye alatt elkerültem az étkezéseket és szívdobogva vártam az estét. Végre lefeküdtünk. Eleinte az izgalomtól és az éhségtől nem tudtam aludni, de aztán sok forgolódás után jótékony álomba merültem. Jótékony? Nem, határozottan nem volt mulatságos, mert tényleg egy szobában találláltam magam álmomban menyasszonyi díszben, amint a vőlegényemet várom. Egyszer csak nyilik az ajtó és belép — nem a várva-várt vőlegény, — hanem az utcánkban lakó öreg kéményseprő. És egy nagyot sikoltva hátra ugrottam és a következő percben az ágyam előtt a földön találtam magam.

Csalódásomat nem mondtam el soha senkinek, bár ha jól meggondolom, még is van a babonában valami, mert nem a kéményseprő lett ugyan a vőlegényem, de határozottan hasonlított rá . . .

*

Eddig tartott az édesanyám meséje. Én csak azt fűzöm hozzá, hogy én és édesapám soha sem hittünk a babonában. Különösen apám, fölényes kézlegyintéssel intézte el anyámnak némely babonás agodalmát. De azért elárulok egy titkot. »Egyszer édesapám üzleti ügyben elutazott, korán kelt és a nagy sietségben fordítva vette fel a mellényét, óvatosan oda nézett, hogy mi látjuk-e és mivel azt hitte, hogy alszunk, gyorsan rávette a kabátját. (Fordított ruhadarab szerencse.) Én láttam jól, de semmit sem szóltam. Pedig én igazán nem vagyok babonás, De azért lehet, hogy András napján böjtölni fogok . . .

A hűs erdő

A hűs erdő lágy ölén
ott szeretnék élni én,
hallgatni a madár dalát
s a szellő hűs fuvallatát
érezni a nagy melegbe,
oda vágyom; — az erdőbe.

Oda, hol a virág nyilik,
hol a patak lassan folyik,
hol az ének visszhangra kél
és az erdő vigan regél
régi idők nagyságáról
világverő Atilláról.

Vágyok-vágyok az erdőbe
a magas fák közelébe,
a zöldfűbe lefeküdni
s a madárral énekelni.
ott szeretnék élni én
a hűs erdő lágy ölén.

Nagy Erzsébet.

A kakukkos óra

Kakuk, kakuk, tik-tak, tik-tak,
Hangzik hangja az órának.
Reggel üti a 7 órát
Szava mondja: kelj fel kis barát.

De délben már 12-őt kiált,
S ebédhez hív téged kis diák.
Este mikor fáradt tested pihenni
kíván,
Kakuk, mond neked jó éjszakát.

Reggel újból kezdődik a nap,
Kakuk, kakuk, tik-tak, tik-tak, tak.

Oláh Éva **Dóczi IV. elemi.**

Trianon

Ősi nagy hazánkban mostan rabok vagyunk.
Bilincsekbe verve fetreng a mi népünk.
Ezt a szégyenfoltot drága szép hazánkon
Neked köszönhetjük, átkozott Trianon.

Nem fogunk megnyugodni ítéletedben.
Kiküszöböljük a csorbát a magyar neven,
Mert ha így maradunk, ahogy mostan vagyunk,
Igy lassanként pusztúlunk s végül elfogyunk.

Mert a népünket kiakarják irtni,
De mi nem fogjuk ezt tétlenül nézni.
Védünk mindent belül az ősi határon.
Megbosszuljuk magunk rajtad Trianon.

Bakó István

Nyári est

Női Felső Ker. Isk. I. b) évf.

Késő éjjel minden csendes
Csak egy kicsiny madár dalol.
Nyugalomba vonul minden
Várva a felkelő napot.

Minden csendes, minden alszik
Csupán én vagyok még ébren
Sóhajtásom száll az égig,
Jó anyámhoz fel a mennybe.

Nem tudom, hogy mit is érzek
Fáj a szívem, dobog, sajog
Jó anyámhoz imádkozok
Ki engem még ott is szeret.

Álldj meg engem jó Istenem,
Vigyázzon rám őrző szemed,
Hő imámat hallgasd már meg,
S szeress engem én Istenem.

Schvéd Anna
I. B. ker. évf.

Busuló juhász

Kisétáltam a mezőre,
Egy tavaszi reggelen.
Kíváncsi voltam a mezőre,
Mi oly nagyon tetszett nekem.

Korán reggel volt még,
A nap is most dugta ki fejét.
Világos kék volt az ég.
Elbájolta az ember szemét.

Mint egy halovány rózsa szirom,
Olyan volt az egész mező.
Piciny virágok voltak ezek.
Egyszerűek, de mégis szépek.

Az állatok már legelésztek,
Mohón harapták, a zöldelő fűvet.
A nap egy juhászra vetette sugarát,
Ki egy régi nótát furulyált.

Szomorú volt az a nóta.
Talán a babáját siratta?
Vagy talán az édesanyját?
Vagy e szegény magyar hazát?

Szeme a tiszta eget nézte.
Hogy mellette álltam, észre sem vette.
Kezében szorongatta a furulyát,
Élete vígasztalóját.

Én álltam a juhász mellett,
S néztem a magyar róna képet.
A juhász szomorú tekintetét,
S benne egy nemzet, szomorú életét.

Nagy Erzsébet
Ker. isk. I. B. évf.

Jellemző esetek a világháboruban apám elbeszélése alapján

Csapókerti ref. elemi népiskola V. leányosztálya, amelynek tehetséges növendéke Csáki Katalin (X) jelezve, a Frontharcos Szövetség országos cikkpályázatán első díjat nyert.

Amit most elmondok, egy igaz történet, melyből kitünik a magyar katona vitézsége, bátorsága, mely egyes helyeken szinte hihetelennek lászik. Most tehát kezdem. Elbeszélés az orosz frontról. 1916 volt. Nyár vége felé járt az idő. A 2. népf. h. huszárezrednél szolgált az én édesapám. Egy ütközet alkalmával, az orosz sereg, a magyar ezredet szétverte és a magyar ezred kénytelen volt visszavonulni, egy erdő széléig. Az est folyamán vonultak beljebb az erdőbe. Már jó mélyen benn voltak az erdőben, mikor fedezéket ástak. Az egésznapi ütközet után, ki voltak már merülve, s meg lett engedve, hogy mindenki pihenhet az fedezékben, csak őrszemeket kell állítani, akik ügyeljenek. Éjfél után parancsot kaptak a további visszavonulásra. Édesapámékat kilencedmagával, nem értesítették, ők pedig nem vették észre a visszavonulást és ott maradtak. Csak hajnalban vették észre, mikor felébredtek, hogy az ezred az éj folyamán tovább ment. S ők nem tudták, hogy hova mentek, előre-e, vagy hátra -s elkezdtek bolyongni az erdőben. Barangolás közben kiértek egy tisztásra. Amint ott nézegettek, egy 8 emberből álló kozák csapatot pillantottak meg. Ők hirtelen lehúzódtak a magas fűbe és bevárták, míg a kozákok közelebb érnek. Amikor már közel voltak, sortüzet adtak rájok. Azok a hirtelen támadástól fejöket vesztették, mert nem tudták, hogy milyen erővel állnak szemben. Hirtelen futásnak eredtek az erdő felé. 3 azonban lefordult a lóról, mert megsebesült. Édesapámék még tovább tüzeltek, később a sebesülteket magukhoz vették és tovább barangoltak. Most már biztosan tudták, hogy az ezred csak visszafelé mehetett. Késő este lett, mire megtalálták az ezredet. Igen nagy volt az öröm és a meglepetés, mikor édesapámékat teljes épségben viszont láthatták, mert már őket eltüntnek nyílvánították. S nem is magukba, hanem még ráadásul 3 kozákkal tértek vissza. Ezért aztán édesapámék kitüntetésben részesültek. Második elbeszélésem az oláh frontról szól. Akkor már édesapám az oláh fronton volt. Egy ütközet alkalmával, mikor már a magyarok, az oláhok támadását visszaverték, egy felderítő járőr lett kiküldve, az oláh állás kikémlelésére. Amint a hegyen az erdőbe mentek, egyszer csak azt vették észre, hogy már túl is mentek az oláh állásokon. S az oláhok észrevették és bekerítették őket és igy mind a 12 embert foglyúl ejtették.

Az oláhok 4 napig hurcolták magukkal őket; mikor a 4-ik nap, egy völgybe érkeztek, fönn a hegytetőn zajt halottak. Az egyik oláh tiszt kérdezte, a magyar járőr parancsnoktól, aki tudott olahul, hogy miféle zaj lehet az? A parancsnok mindjárt feltalálta magát, habár fogalma sem volt arról, hogy ellenséges sereg-e, vagy az ő ezredéhez tartozó magyar sereg van fönn a hegytetőn, de azért fennhangon az oláh tisztnek azt mondta, hogy rengeteg magyar katona van fönn a hegyen és hogy teljesen körül vannak zárva s mines menekülés. És addig beszélt a tisztnek, hogy jobb ha megadják magukat, mert úgy is el vannak veszve. Előbb vonakodtak, de a zaj egyre nagyobb lett. A magyar járőrparancsnok beszédére mégis elhatározták, hogy inkább élve kerüljenek fogságba, mintsem mindanyian ott vesszenek. S a magyar katonák vezetése mellett, teljes felszereléssel együtt megindultak fölfelé a hegyen. Csak mikor felértek, akkor látták, hogy nem is olyan nagy magyar csapattal állnak szemben s lőni akartak, de már akkor késő volt, mert a magyar katonák körül állták őket. Lefegyverezték, foglyul ejtették valamennyit.

Mikor megolvasták őket 160-an voltak. Igy történt aztán, hogy 12 magyar katona foglyúl ejtett 160 oláh katonát, holott azelőtt ők voltak az oláhok foglyai. E két történetből kitűnik a magyar katona vitézsége, bátorsága és igaz hazafisága. Aki nem riad vissza semmitől. Ki a leggyilkosabb ágyútüzben is rohan előre ha kell s bátran szembenéz a halállal, ha hazájáról van szó. Hazájáért saját életét is feláldozza. S feltalálja magát ezer veszedelem között. A magyar katonát méltán mondhatjuk a világ legvitézebb, legbátrabb, leghősebb katonájának.

Irta: *Csapi Katalin*
Csapókerti ref. iskola V. osztályos növendéke, aki az Országos Frontharcos Szövetség pályázatán első díjat nyert.

Imre bácsi üzenete: Szívből, örömmel köszöntünk nagy sikered alkalmából.

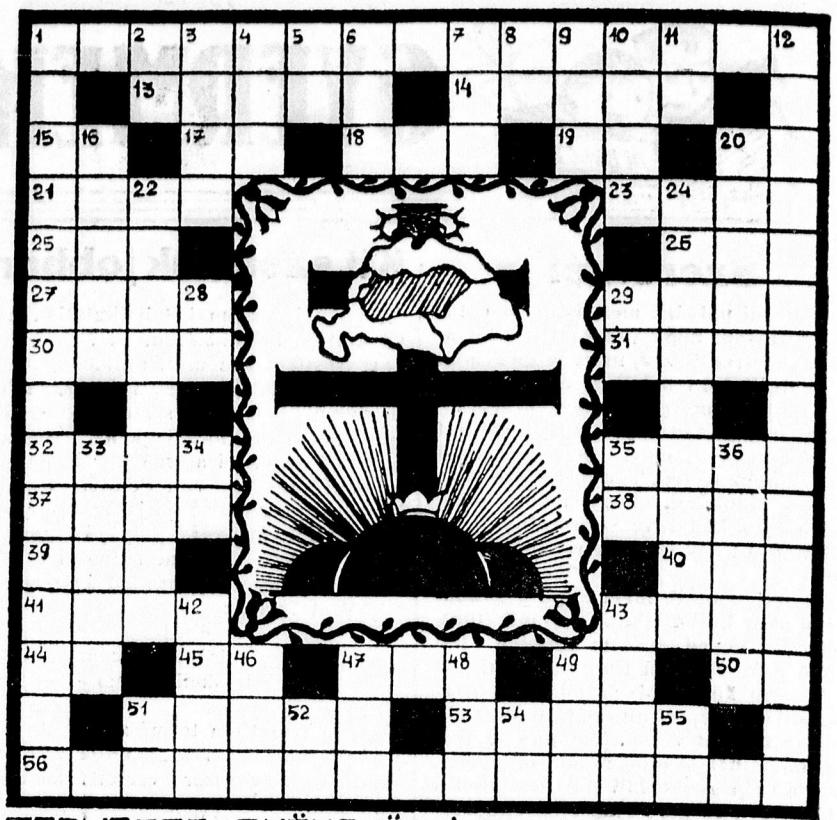
Az egri nők

Eger várát az egri nők
Hősiesen védték.
Eger vára bús szívünkbe,
Dicső marad mindörökre.

Leány társak!
Mi is legyünk olyan bátrak,
Mint az egri nők.
Ha a haza úgy kívánja,
Kardot fogunk, esküszünk.

Kardot fogunk és harcolunk.
Egy szívvel, lélekkel.
Isteni szeretettel.
Istenért, hazáért és szabadságért!

Sólyom Juliánna, V. o. t.

TERVEZTE: GYÖNGYÖSSI PETHES ANDOR.

A keresztrejtvény megfejtéseiből beküldendő a vízszintes 1., 56. és a függőleges 1., 12.

MEGHATÁROZÁSOK:

Vízszintes sorok: 1. Főiskola, a Nagyerdőn áll. (Összefügésben áll a függ. 1-gyel). 13. Egyszerű gép. 14. Ilyen küzdelmek is vannak. 15. Ha latinul. 17. Fa része. 18. Főzelékféle. 19. Kort jelölő rövidítés. 20. Kettős mássalhangzó. 21. . . .nok, erőszakos. 23. A bevonat. 25 Névelő tárgyesete. 26. Nem használ. 27. Görög betű. 29. Irénke rövidebben. 30. S ezt vetjük el. 31. A Duna jobboldali mellékfolyója. 32. Etruszk város 35. Görögül nyomat, egy betű hiányával. 37. Áldást osztó. 38. Szalma a ló alatt! 39. N. K. A. 40. Oroszlán latinul (Keresztnév is). 41. 1) Egyenlő függ. 8, 2) Kicsinyítő képző. 43. . . .özik, megszabadul ruháitól. 44. Azonos mássalhangzók. 45. Személyes névmás. 47. Menyasszony. 49. Mentem latinul. 50. Ary Klára névbetűi. 51. Albán főváros, egy betű hiányával. 53. Barangoló. 55. Ezekkel ostromolták a rómaiak a várakat.

Függőleges sorok: 1. Híres magyar államférfi (1861—1918). 2. Tagadószó. 3. Mekkai kalifa. 4. Igekötő. 5. Hamis. 6. Nem férfiak. 7. Tündér dánul. 8. Német prefixum. 9. Yni. 10. Női név. 11. Évszak mássalhangzói. 12. Ezekkel vannak átitatva a keleti vallások. 16. Folyékony szükségletet veszek magamhoz. 20. Állami üdülőhely! (Ez a ketrec is.) 22. Ezeknek a királyoknak a háborus dicsőségét hirdeti a Haldokló gallus szobra. 24. Franciaország második legnagyobb városa (585.311 l.). 28. Az ezüst vegyjele. 29. Mint a 49. vízszintes. 33. Kéri, hogy adja oda. 34. Megfelelő (j = i). 35. Kettőzve bányaváros. 36. Kapu latinul. 42. Vonatkozó névmás. 43. 1) Küzd, 2) Cselekvés rugója. 46. Szellemi munkás. 47. A férfi társa. 48. Régi űrmérték. 49. Menni fogok latinul. 51. Mint a 11. függőleges. 52. Cipészszerszám. 54. Száj latinul. 55. Ráko Károly névbetűi.

A keresztrejtvény megfejtéseiből beküldendő a vízszintes 1, 56 és a függőleges 1, 12, 22, 24.

(Tervezte: ifj. Meszlényi Károly.)

Annuskánkhoz

Édes kicsi kis Annuskánk
Miért hagytál itt minket?
Mért hagytad itt összeörve
A mi szíveinket ?

Elmentél, itt hagytál,
Összetörten állunk,
Édes kicsi kis Annikónk
Mégis mindig várunk.

Édes nyögésed nem
Hallhatjuk többet,
Nem láthatjuk soha többé
Ragyogó két szemed.

Fájdalomtól összetörten,
Zokogva kiáltjuk;
Édes drága kis angyalkán'
Mindig visszavárunk.

Onnan fentről, a magosbó'
Megismersz-e minket,
Látod-e az érted hulló
Forró könnyeinket?

Addig is, míg Isten előtt
Egymás mellé állunk,
Édes, drága kis testvérkém
Örökké csak várunk.

Galamb Klára.

Imre bácsi postájából

Kedves Imre bácsi.

Nagyon Örülök, hogy könyvet kaptam. Nagyon szépen köszönöm. Azt is szépen köszönöm, hogy engem is betetszett venni a kis táborba. Most is bent van egy Pünkösti című versem, ha jónak tetszik találni, tessék szíves lenni közölni. Mégegyszer nagyon szépen köszönöm a könyvet. Maradok továbbra is munkatársa Imre bácsinak

Tisztelettel

Sólyom Juliánna V. o. t.

Kedves Imre bácsi!

Tisztelettel kérem Imre bácsit, hogy az Országos Frontharcos Szövetség országos diákpályázatán I. díjat nyert pályamunkámat, az ujságjában közölni szíveskedjék. Debrecen, 1938 június hó 11. Tisztelettel

Csáki Katalin
csapókerti VI. o. t.

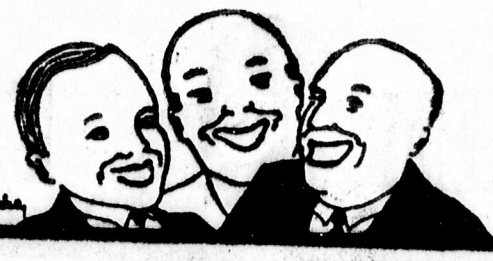
Kedves Imre bácsi!

Nagyon köszönöm, hogy a versemet le tetszett közölni. Pedig úgy hiszem, hogy az utolsó szakasszal sokat rontottam rajta. „Annuskánkhoz" című versem meghalt hugomról szól, ezért nagyon kérem, tessék szives lenni közölni. Üdvözlettel

Galamb Klára.

E heti könyvjutalmat Nagy Tibor, Dudás Irén és Csáki Katalin kapták. Jutalomkönyvüket szerdán délután 4—5 között átvehetik lapunk kiadóhivatalában.

LUDAS MATYI

Politikai székfoglaló

(Karikatura.)

Irta: **Szabó József Sándor.**

Az új főnök (amerikai íróasztala mellett ül, nem is annyira ül, mint inkább fekszik, kényelmes székében, íróasztala előtt hivatalnokai sorakoznak): Azért kérettem magukat ide, hogy egyet-mást megbeszéljek magukkal, mielőtt a közös munkát megkezdenénk. Elsőször is azzal kezdem, hogy én nem vagyok az az ember, aki a hivatalnokaiban igavonó barmokat lát, én embernek tartom valamennyiüket. Tehát foglaljanak helyet! (A szobában mindössze két ülőhely van.) Tessék, csak tessék, foglaljanak helyet, tegyék magukat kényelembe! (Két öregebb hivatalnok félénken a szék sarkára ül.) Mert én nem a régi vaskalaposok közül való vagyok, aki (itt nagyon megnyomja a szót) **határtalan pimaszságnak, minősíthetetlen szemtelenségnek** vette, ha alantasai a jelenlétében **pimaszkodtak leülni** (a két öreg hivatalnok hirtelen felugrik. Én kedves barátaim közvetlenül szeretek érintkezni a hivatalnokaimmal és szeretem azt, ha a jelenlétem nem feszélyezi őket. Gyujtsanak rá kedves barátaim, nos, aki szokott csak parancsoljon! (Egy fiatalabb gyakornok féléugrik és cigarettát, gyufát vesz elő. Mikor a gyufa sercen, tettétől ugyan maga is megretten, de azért már ha benne van, rágyujt.) Mert tisztelt barátaim régen elmult már az az idő, amikor mi hivatalfőnökök, szó nélkül kirugtuk azt a pökhendi ifju jampecet, aki **eléggé pofátlan** volt ahhoz, hogy a főnöke szemeközzé fujja a maga büdös cigarettájának orrfacsaritó bűzét. (fiatalember elvörösödik és az égő cigarettát hirtelen eltünteti). Azonban azt nem győzöm eléggé hangsúlyozni, hogy még a pimaszságot is sokkal többre becsülöm a **meghunyászkodó gerinctelenségnél** és annak vagyok a híve, hogyha valaki már egyszer pimasznak született (a fiatalemberre néz), az legalább ne legyen **csigatestű puhány.** Örömmel látom különben, hogy együttműködésünk az abszolut harmónia jegyében fog lezajlani, mert mindannyian bátran a szemembe mernek nézni. (A fiatalember lesüti a szemét.) A megértés és bizalom legfőbb kelléke az őszinteség. Felszólítom tehát önöket, hogyha valakinek panasza van, nyiltan álljon elő. (Mind a huszan előrelépnek.) Azt azonban előre megmondom, hogy a panaszkodást teljesen **férfiatlan** viselkedésnek tartom és előttem nem igen tud megállani, aki iskolásgyermek módjára panaszokkal jön elő. (Mind a huszan egy lépést hátralépnek.) Na! Csak ki a panaszokkal barátaim! Ne féljenek, bennem megértő barátra találnak!) A gyakornok újra beugrik és előre lép, — a főnök egy darabig fixírozza, azután folytatja.) Nos, barátaim másnak nincs panasza? Nos, nincs? Nos, uraim ebből is látszik, hogy egyrészről, hogy csak a **neveletlen fiatalság** szokott élni a rendesen **alaptalan** panaszkodás jogával, azért meghallgatni sem érdemes, másrészről azonban az is látszik, hogy maguknak nincs meg a bizalmuk bennem. (Egyszerre öten lépnek elő, illetőleg dülnek be.) Azonban én már öreg fiú vagyok és azt máris sietek kijelenteni, hogy a panaszkodásra való szövetkezést, **tömeges panaszt zendülésnek** kell minősítenem, tehát arra kérem magukat, hogy ettől a jövőben teljesen tartózkodjanak.

— **Ami a munkabeosztást illeti, ahhoz a legmerevebben ragaszkodni fogok és kijelentem, hogy semmiesetre sem türöm, hogy egyik, a másik munkakörébe avatkozzék. A másik oldalról viszont elvárom, hogy mindenki ismerje a másik munkakörét teljes mértékben és így bármikor behelyettesíthető legyen. Mindenkitől szigorú önállóságot követelek, de viszont vegyék tudomásul, hogy itt saját felfogás,** egyéni intézkedés nincs, itt minden úgy történik, ahogyan azt én akarom. Tessék engemet minden kérdésben előre megkérdezni, véleményemet kikérni, de azt nem fogom tűrni, hogy úton-útfélen mindenféle kérdezősködésekkel zavarjanak. Általában a **szellemi vezető** itt én vagyok és maguk csak munkások. Az én elgondolásom szerint megy minden, de természetesen nem sablonosan, hanem meggondolt önálló felfogás szerint.

Azon fogok igyekezni, hogy mindenki megkapja azt, ami neki jár a legmesszebbmenőkig, de azért ne hogy valaki arra gondoljon, hogy ennél a vállalatnál valami szava van.

Én nagyon szociális gondolkozású ember vagyok és megadom mindenkinek például a kellő üdülést és szórakozást és nem fogom tűrni, hogy az én főnökségem alatt az íróasztaloknál vánnyadt arcú, nyúzott, elcsigázott, megőrölt idegrendszerü emberek görnyedjenek. (Derült hangulat.) Ha végignézek magukon, azt látom, hogy bizony sokan már belefáradtak a munkába ... Épp ezért legtöbbjüknek azt ajánlanám, hogy ne gyötörjék itt magukat tovább, hanem menjenek ... adják át az állásukat fiatalabb, tettrekészebb embereknek ... Mert fáj a szívem, ha ilyen vén embereket szenvedni látok ... Adják át a helyüket fiatalabbaknak ... (Derültség a fiatalság körében.) Azonban azt se nagyon szeretem, ha az íróasztaloknál tanulatlan jampecek ülnek, akiknek a szoknyákon az esze. Természetesen a megfelelő társadalmi érintkezést feltétlen megkívánom, már a vállalat érdekében is és nem fogom tűrni, hogy a fiatalok begubóznak ... De, természetesen, ha a hivatali munka úgy kívánja, éjjel is dolgoznunk kell ...

Különben azt hiszem, mindent megmondtam. Ha én nem is ismerem magukat, de maguk már feltétlen ismernek engem. S láthatják, hogy velem ki lehet jönni.

Csak egy mosolyt

EGY KEDVES ÉLC

Egy japán faluban nap-nap után kidoboljak, hogy ez meg ez a japán ezred itt és ott meg semmisítő győzelmet aratott a kínai csapatok felett. Néhány hét mulva egy falubeli ültetvényes megkérdi a doboló közeget:

— Mindig csak győzünk? Vereséget sohse szenvedünk?

— Dehogyis nem. Csakhogy azt Kínában dobolják ki.

BIZTOS JEL

— Azt hiszem, elsején költözködünk.

— Honnan gondolod?

— Tengap betörtem egy ablakot otthon és az anyám nem vert meg miatta.

KISSÉ TULOZ...

— Nekem állandóan 40—42 fok lázam volt ...

— De hiszen akkor maga már halott lenne ...

— No, akkor valamivel kevesebb lehetett.

DEBRECENI NÓTA

Debrecenben van már víz
És még hozzá milyen víz!
Sok is, jó is, meleg is,
Öröm még csak nézni is.

Tudja azt már sok anya
Akinek van nagy lánya:
A hévvíz jó fürdésre,
De sokkal jobb főzésre!

Vigyázzatok legények,
Ha fürödni elmentek,
Mert megfőznek puhára
Egy-egy kislány számára!

Tóth Árpád.

FOGHUZAS HELYETT

— Kihuzattad már a fájós fogadat?

— Nem, de helyette kifizettem a lakbéremet.

— Hol itt az összefüggés?

— Ott, hogy amikor lakbért fizetek, úgy érzem magam, mintha a fogamat húznák.

JÓTÉKONYSÁG

Koldus: Két fillért ad? Nem mondaná meg, mit csináljak két fillérrel?

Ur: Adja oda valami szegény embernek.

ROSSZ HELY

— Menjünk innét Gyuri, ezen a helyen már kétszer megcsíptek.

— Kicsoda, drágám?

— Tavaly a nagynéném, két éve pedig a csalán

A SZÓRAKOZOTT TANÁR

— Halló, pincér, nem látom a felöltömet a fogason! Csak nem lopták el?

— Talán az a vendég vitte el, aki ott ült tanár úr mellett a sarokban?

— Persze, hogy az! Azért tünt fel olyan ismerősnek, amikor távozott!

CSAK KIMÉLETESEN

A bankigagató fiacskája hazamegy és sugárzó arccal állít a papája elé:

— Apukám. Sok pénzt spóroltam neked.

— Hogy, hogy sok pénzt?

— Mert a tavalyi könyvek jók lesznek jövőre is.

HA MEGHAL ...

Bernard Tristan egy divatos íróval sétál Párizsban, akinek a szerénység egyáltalában nem volt főerénye. Mikor ahhoz a házhoz értek, amelyikben valamikor Huysmans lakott, az író az emléktáblára mutatott s félig komolyan, félig tréfából megkérdezte:

— S vajjon mit fognak írni az én ajtóm fölé, ha meghalok?

— „Bútorozott szoba kiadó" — mormogta Bernard a szakállába.

HA BÁNATÁBAN INNI KEZD.

A kocsmárosboz így szól az elutasított kérő:

— Figyelmeztetem magát, ne tagadja meg tőlem a leánya kezét. Tudja, én bánatomban inni kezdek de — nem magánál...

NYÁRI NÓTA

A fügefa levele
Tenyerünkön — a kisebbje! — elférne.
Ősanyáink szerették,
Ruházatnak megtették.

A fügefa levele
Divatban van épenúgy, mint régente,
A nők most is kedvelik,
Künn a strandon viselik.

SZAKÉRTELEM

Pali bácsi ruhaszövetet vásárolt és mutatja a fiának.

Ez vizsgálja a szövetet:

— Kitünő, elsőrendü! — kiált föl végre elragadtatással.

— Ostoba fráter! — kiált rá apja dühösen —, hiszen te a szövet fordítottját nézed!

— Persze, de engeme ez érdekel, mert a ruhát én mindig csak kifordítva kapom meg.

CSAK VILÁGOS

Testegyenészetből vizsgázik az orvostanhallgató. A professzor beszólítja egyik páciensét, akinek egyik lába rövidebb, mint a másik

— Láthatja — szólt a tanár a jelöltnek — a páciens bal lába megrövidült, emiatt ez az ember sántit. Mit tenne ön ebben az esetben?

— Én is sántítanék.

AZ OCEÁNJÁRÓN

Az óriásgőzös gyorsan szeli az óceánt. Az utasok a nyugágyaikon hevernek a fedélzeten. Egyiküknek a gyot szippantva cigarettájából, odaszól a szomszédjának:

— Tudja, kérem, nem mintha félnék, — mégis, valahányszor a tengeren vagyok, csak parafaszopókás cigarettát szívok.

LEGJOBB ALKALOM

A patakba fordult autó úrnője kétségbeesetten szól a feltápászkodó sofförhöz:

— No, Péter, most mit csináljunk?

A soffőr egy pillantást vet a patakra, aztán így szól:

— Mit szólna a méltóságos asszony egy kis pisztránghorgászathoz?

SKÓT VICC

Két skót találkozik az uccán, az egyiknek szörnyen megvan a képe dagadva.

— A fogad fáj?

— Rémségesen!

— Mért nem mégy fogorvoshoz?

— Majd bolond leszek, amikor a fiam két év mulva mint kész fogorvos jön haza.

MI SZERETNE LENNI

Gyerekek játszanak a kertben Virágokról beszélgetnek.

— Én tulipán szeretnék lenni — mondja az egyik.

— Én liliom, — mondja a másik.

A harmadik gyerek meg csak hallgat.

— Hát te mi szeretnél lenni? — kérdik harmadik társukat, a Mórickát.

— Én? Árjácska szeretnék lenni.

REJTVÉNYEK FEJTÖRŐK

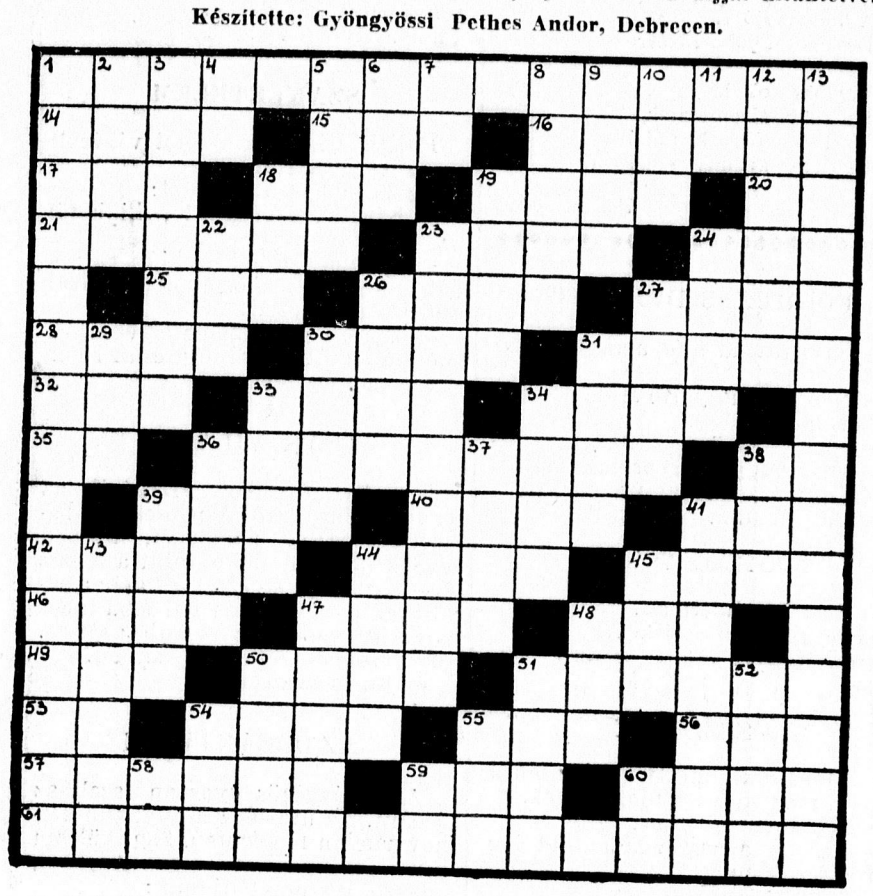

Rovatvezető: Boross György

Unalom ellen

A „DEBRECZEN" keresztrejtvénykészítési pályázatán 4-ik díjjal kitüntetve.

Készítette: Gyöngyössi Pethes Andor, Debrecen.

A megfejtés igazolására elegendő a négy hosszú sor beküldése.

MEGHATÁROZÁSOK:

Vízszintes sorok:

1. Ady Endre költői műve.
14. Olasz kikötőváros.
15. Japán pénzegység.
16. A villamoson egy hónapig érvényes.
17. Parancsolja.
18. Fájdalom.
19. Kémlelő.
20. Tiltószó.
21. Kémiai elem.
23. Ragadozó emlős.
24. A másik oldalon!!!??
25. Sziget a Csendes-óceánban.
26. Felvidéki vármegye.
27. Véresatornák.
28. A Földközi-tenger egyik öble.
30. Szúró fegyver.
31. Görög sziget.
32. Vészjel.
33. Spanyolországi folyó.
34. Bibliai hegy.
35. Puha fém.
36. Szerencsétlenség.
38. A barium vegyjele.
39. Német bölcsész.
40. Lángolás.
41. Éra.
42. Ügyvéd munkahelye.
44. Katonai műszó.
45. Zsírszerű folyadék.
46. Keret.
47. Nem is azon!
48. Arab férfinév.
49. Bota — ikerszava.
50. Ilyen kristály is van!
51. Franciaországi város.
53. Fonetikus betű.
54. Emlékpénz.
55. Rádió-márka.
56. Énekes madár.
57. Tojásalakú.
59. Gondolatkereső szó.
60. A hím méh neve.
61. Aki nem kereshet.

Függőleges sorok:

1. Petőfi-költemény címe.
2. Nem is holnapra!
3. Erdélyi folyó.
4. A gallium vegyjele.
5. Ősmagyarok fegyvere.
6. Mázol.
7. Az ón vegyjele.
8. Német egyiptológus és regényíró.
9. Adag.
10. Súly is ez!
11. Azonos mássalhangzók.
12. Régi francia tánc.
13. Dugonics András drámája.
18. Adnak neki.
19. Angol főnemesi cím.
22. Isme.
23. Fizikai műszer.
24. Katonai alakulat.
26. Magyar város.
27. A szerelem görög istene.
29. Ó-görög törzs.
30. Hideg — németül.
31. Kiváj.
33. Abesszíniai tó.
34. Palló — idegen szóval.
36. Magyar író (1852—1913.).
37. Nem — németül.
38. Prém és kígyó.
39. Barát, atyafi.
41. Csengő — németül.
43. Ráhelyezve.
44. A gyár is ez!
45. Női becenév.
47. Herczeg: Pogányok c. regényének egyik alakja.
48. Szülő.
50. Szivárványhártya.
51. Ilyen módon.
52. Alpesi gleccser.
54. A Késnek van!
55. Nem is azé!
58. Hegyes acélszerszám.
59. Igevégződés.
60. A helium vegyjele.

Tudnivalók:

1. Egyetlen rejtvény helyes megfejtése elégséges.
2. E heti rejtvényeink megfejtéseinek beküldési határideje: péntek este 6 óra.
3. A megfejtések a jövő héten. A nyertesek névsorát a »Hírek« között *»Rejtvényfejtők figyelmébe«* cím alatt helyeztük el.
4. Szelvényt mellékelni kötelező.

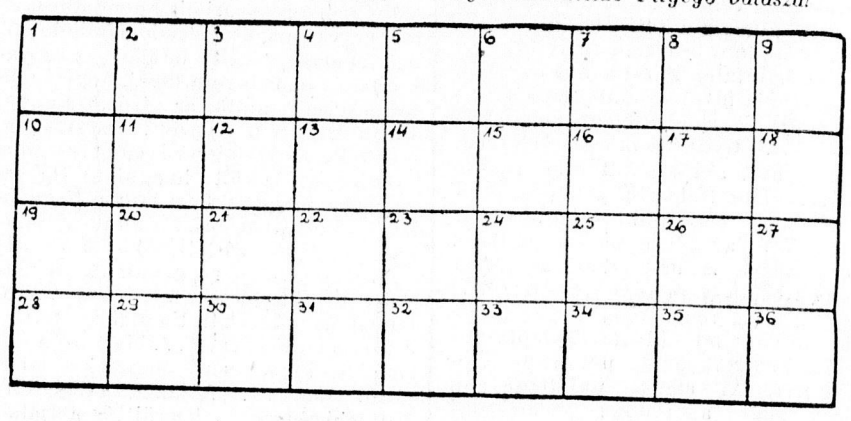
Nagy kockázat

Fityegő hevesen udvarol Mancikának és egyszer azt mondja neki:

— Imádom magát, Mancika és majd meg szakad a szivem, ha arra gondolok, hogy mi soha nem lehetünk egymásé.

— És miért nem, Fityegő úr?

Hogy Fityegő mit válaszolt, azt az alábbi rejtvény megfejtése után tudjuk meg! Beküldendő Fityegő válasza!

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31	32	33	34	35	36

1. Sokba kerül	5	6	7	8	9	5. »Fekete« ember	12	10	34	19	3
2. Litvániai város és folyó	1	2	20	21	22	6. Regél	14	19	32	33	22
3. Finom tészta	3	10	4	31	17	7. Nem is tegez!	23	24	25	26	18
4. Kacag	17	13	15	16	27	8. Hallgatózik	28	35	36	29	30

A meghatározások értelmében állítsunk össze nyolc fogalmat s a fogalmak betűit melyik kockába kell írjuk be a fenti ábrába, a számokkal jelzett kockákba. A fogalmak betűit írni!

Csak ugy mondom, hogy

. . . lapunk 1938 június 12-iki számában megjelent rejtvények helyes megfejtése a következő:

Magyarország földrajza.
Porta Orientalis
Gyergyói havasok
Persányi hegység
Szivárványhidak

Tanár úr kérem! 93. Petróleumból. 94. Az állatoknak a környezethez való hasonulása. 95. Egy égitestnek a szemlélő délkörén való áthaladása. 96. Mérőorsóval. 97. A budhizmus. 98. A ló. (A hódító spanyolok vitték be.) 99. A Holdnak a tengerre gyakorolt vonzása. 100. Kos, bika, ikrek, rák, oroszlán, szűz, mérleg, skorpió, nyilas, bak, vízöntő, halak. 101. Holdfogyatkozásnál. 102. A Greenwichtől számított 15. hosszúság idejét. 103. Baktérítő és Ráktérítő. 104. A Mercur. 105. Rothadási anyagokkal teli kitűnő termőföld. 106. A Golfáramlatnak a hőmérsékletre gyakorolt hatása. 108. A Csendes Óceánban (9960). 108. Tengerengés. 109. A légnyomásban beálló változás. 110. A Földnek a Nap körül való keringési ideje. 111. A Föld.

Ki ez? Rökk Marika.

Vajh' ki ő? Giuseppe Garibaldi.

Betűrejtvények: 1. Hagyma. 2. Kaloda.

Ki ez?

EHETI DIJAINK:

6×1—1 kötet könyv.

24. SZ. REJTVÉNYSZELVÉNY

Név:

Foglalkozás:

Pontos cím:

A Debreczen rádióműsora

1938 junius 19-től junius 25-ig

VASÁRNAP

JUNIUS 19.

BUDAPEST I. 9.30: Hírek.

10: Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi főplébánia templomból. A szentbeszédet mise közben Közi Horváth József dr., mondja. — Beethoven: C-dur mise (ének- és zenekarra) — Offertorium: Goller: Domine convertere; Korális változó részekkel; Befejező orgonaszám: Bach: Kettős fuga (C-dur). — Vezényel Berg Ottó: Orgonál Kereszty Jenő. A magánszólamokat énekli: Takács Klementin; Moizer Margit, Udvardy Tibor és Littassy György.

11.15: Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. — Prédikál Szántó Róbert kelenföldi lelkész; — Énekszámok a Dunántuli Énekeskönyvből: 28., 390. és a Himnusz. — Orgonál Zalánfy Aladár. Kárének: Händel: Az Urnak útján bizva járj... Énekli Kéler Marianne, K. Keömley Bianka és a Kelenföldi Evangélikus Énekkar. Orgonán kísér Peschko Zoltán. Vezényel Weltler Jenő.

12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Rajter Lajos. — 1. Rossini: Olasz nő Algirban — nyitány. 2. Saint-Saens: Phaeton — szimfónikus költemény. 3. Rntalffy-Zsiross Dezső: Lirai szvit. 4. Fuchs Emil: Keleti tánc. 5. Sibelius: Finlandia — szimfónikus költemény. 6. Wagner: Siegfried idill. 7. Strauss Richárd: Rózsalovag — keringő.

Közben kb. 13.05: „Hogyan készült a budapesti eucharisztikus kongresszus?" Oláh János előadása.

14: Hanglemezek.

15: 1. „Növényegészségügyi szolgálat." Kern Herman m. kir. gazdasági főtanácsos, m. kir. kísérletügyi főigazgató előadása. 2. „A zsizsik elleni védekezés." Baranyovits Ferenc dr., m. kir. kísérletügyi gyakornok előadása. (A földmivelésügyi miniszterium rádióelőadássorozata.)

15.45: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István. 1. Schubert: Katonainduló. 2. Nevin: Nighty lac a rose. 3. Stloz: Bucsu a szerelemtöl — dal. 4 Kapplusch: Ezüstharangok — intermezzo. 5. Pataky Mária: Kárpátalji tánc. 6. Zakál Dénes: Szerelmes rózsák — idill. 7. Beriot: Balettjelenet (Hegedüszóló: B. Fehér Miklós).

16.25: Magyar Derby. Közvetítés a Magyar Lovaregylet budapesti versenypályájáról. Beszélő Domsa Sándor.

16.55: Magyarország—Olaszország válogatott labdarugócsapatainak világbajnoki mérkőzésének (I. és II. félidő) közvetítése Párizsból. Beszélő Pluhár István.

18.45: Szabó Ilonka, az Operaház tagja dalokat énekel. Zongorán kisér Schwalb Miklós. 1. Mozart: Az ibolya. 2. Strauss Richárd: Szerenád. 3. Liszt: O lieb, so lang du lieben kannst. 4. Arditi: Torosetta. 5. Tauber: Madár az erdőben, 6. Delibes: Kincses gálya. 7. Hubay: A cremonai hegedüs — madárdal.

19.15: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes.

20.20: „A regéci boszorkány." Vidám hangjáték három felvonásban. Irta Peterdi Sándor. Rádiószinpadra alkalmazta: Turchányi István Rendező Gyarmathy Sándor. Személyek: Monaki Dániel, várur — Kiss Ferenc; Gábor fia — Perényi László; Füleky Tamás, várur — Rubinyi Tibor; Etelka, leánya — Németh Romola; Pethe Jánosné — Molnár Aranka, Petrus, íródiák — Berczi Géza; Kaszás — Sala Domokos; Firtos — Balassa János; Toronyőr — Ádám Pál; Kiáltó — Kézdy Antal.

Utána kb. 21.30: Hírek, sporteredmények, időjárásjelentés.

22: Közvetítés a margitszigeti Piccadily étteremből. Buttola Ede jazzenekara játszik, Buttola Ede énekel.

23: Közvetítés a Szeiffert-kávéházból. Csorba Gyula és cigányzenekara muzsikál, Szalay László énekel. — Dalok: Radics Jenő: Mézeskalácsszív; Kiskereki csárda (népdal); Sándor Jenő: Nem tudom az életemet; Fráter Lóránd: Odavan a virágos nyár; viléz Kókay István: Messze van a nyíregyházi kaszránya; Szerdahelyi János: Dalolgatok; Murgács: Mindig mondtam, veszedelmes a lány; Csorba Gyula: Nem megyek én soha többé tifelétek; Azt mondják, hogy tavasz nyilik (népdal). Kádas György: Irt a babám.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 11.15: Hanglemezek.

15: A rádió szalonzenekara.

16.45: Völgyi Imre és cigányzenekara muzsikál.

19: Zsembery Elvira zongorázik.

19.30: „A Józsefvárosi plébánia-templom." Schoen Arnold dr. előadása.

20.30: Budapesti Hangverseny Zenekar Vezényel Fridl Frigyes.

21.05: Sport- és lóversenyeredmények.

RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS műsora a HAS 3 hivójeles adón, 19.52 m es hullámhosszon, 15.370 kilociklusón 15—16 óráig; A HAT 4 hivójeles adón, 32.88 m-es hullámhosszon, 9.125 kilocikluson 1—2 óráig.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Varsó 18: Lehár: A mosoly országa. Svájci rom. adó 21: Bizet: Az artesi leány. Olasz I. 21: Rossini: Sevillai borbély, opera.

TÁNCZENE: Bruxelles II. 22.10, Oslo 22.15, Varsó 22.15, Luxemburg 23, Kalundborg 23.15.

HÉTFŐ

JUNIUS 20.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.

Utána: Hanglemezek. 1. Kálmán Imre: Huszár induló (1. h. gy. e. zenekara). 2. Noack: Bohócok felvonulása — intermezzo (Xilofon-művészzenekar). 3. Zichrer: Bécsi polgárok — keringő (Szalonzenekar.) 4. Csárdások (Farkas Jenő és cigányzenekara). 5. Rathke: Galopp.

Kb. 7.20: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: A „Családi Kör" divattudósításai 1865-ben." (Felolvasás.)

10.45: „Hogyan fedezték fel az oxigént. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az egyetemi templomból. — Időjárásjelentés.

12.05: Szalonötös.

Közben kb. 12.30: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara. Vezényel Melles Béla. 1. Kéler Béla: Csokonai — nyitány. 2. Urbach: Ábránd Schubert műveiből. 3. Ziehrer: Svihákok — keringő. 4. Kiss-Angyal Ernő: Magyar hangulatkép. 5. Huszka Jenő: Részletek az „Aranyvirág" c. operettből.

14.35: Hírek.

14.50: A rádió műsorának ismertetése.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: A rádió diákfélórája. „Petőfi Aszódon." Osváth Gedeon dr. előadása.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: „A dolgozó és ünneplő falu". Tomori Viola dr. előadása.

17.30: dr. vitéz Papné Kovcs Edit zongorázik.

18.05: „A kisbirtokos és a mezőgazdasági munkás." Kerék Mihály dr. előadása.

18.35: Kerékjártó Gyula hegedül, zongorakisérettel.

19.05: „Rousseau, a muzsikus." Toronyay Csaba előadása. — A dalokat Sennyey-Szabó Ilus énekli, zongorán kisér Ketter Ernő.

19.35: Táneleme zek.

20.25: Hírek.

20.45: Közvetítés a városligeti Gundel-étteremből. Rácz Zsiga és cigányzenekara muzsikál.

21.45: Időjárásjelentés.

21.50: A Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. — 1. Weber: Euryanthe — nyitány. 2. Sibelius: Legenda (En Saag). 3. Alfred Casella: Szerenád. 4. Cserepnin: Vázlatok.

23: Hírek angol és francia nyelven.

23.10: T. B. Marle angolnyelvű előadása: „Turkisch times in Hungary" (Török világ Maygarországon).

23.25: Közvetítés az Angol-parkból, a Kulassy-terraszról. Heilig Jossé és jazzenekara játszik.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 18.15: Hanglemezek.

18.45: „A jövendölés." Székely Tibor elbeszélése.

19.15: Közvetítés a városligeti Fővárosi Pavillonból. A rendőrzenekar műsora, vezényel Szőllőssy Ferenc.

19.50: „Maya városok." Pasuth László dr. előadása.

20.20: A rendőr zenekar. — Vezényel Szőllőssy Ferenc.

21.05: Hírek.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Hamburg 18: Böszörményi Nagy Béla Liszt-müveket játszik. Boroszló 19.10: Dostal: Notrefete hercegnő, operett. Beograd 20: Opera. Berlin 20: Verdi: Álarcos bál, opera.

TÁNCZENE: Bruxelles fl. 20, Riga 21.15, Luxemburg 22.50, Kalundborg 23.15, Olasz II. 23.15.

KEDD

JUNIUS 21.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.

Utána: Hanglemezek. — 1. Fricsay Richárd: Kis angyalom — induló (1. h. gy. e. zenekara). 2. Popy: Őrjárat (Kristály Szimfónikus Zenekar). 3. Waldteufel: Álmom — keringő. 4. Sixto: Pasodoble (Kramer és szólistái). 5. Sousa: Hadapród induló.

Kb. 7.20: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „Uj Budapest a régi hirlapokban." Irta Szentgyörgyi Elvira. Felolvasás.)

10.45: „Nyári táneruhák." (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.

12.05: Thoma József zongorázik. Markó Éta énekel. Zongorán kisér Pongrácz László.

Közben kb. 12.30: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Lakatos Flóris és cigányzenekara muzsikál.

14.35: Hírek.

14.50: A rádió műsorának ismertetése.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.10: Asszonyok tanácsadója. Arányi Mária előadása.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: „A magyar alkotmány eredete." Deér József egyetemi tanár előadása.

17.30: A rádió szalonzenekara. — 1. Ketelbey: Nyári szünet — szvit. 2. Walter: Szerend. 3. Stephanides Károly: Szerelmi keringő. 4. Buttykay Ákos: Bacchanália „A bolygó görög" c. operettből. 5. Járay István Pavane lente. 6. Szücs János: Mosoly — keringő. 7. Gebhardt Rio: Románc — gordonkaszóló. 8. Strauss-történetek.

18.30: 1. „A vásárcsarnokban." 2. „Segitség." Thury Zsuzsa elbeszélései.

19: Farkas Béla és cigányzenekara muzsikál, közben Lantos Ferenc tárogatózik.

20: Hírek.

20.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar Rimszkij-Korzakow hangversenye. Vezényel Rajter Lajos. Bevezetőt mond és a müveket ismerteti Lányi Viktor. 1. Nyitány orosz témkból. 2. II. szimfónia (Antar). 3. Spanyol capriccio. 4. Szaltán cár meséi — szvit. 5. dongó.

21.40: Időjárásjelentés.

21.45: Táneleme zek.

23: Hírek német és olasz nyelven.

23.10: Közvetítés a margitszigeti Palatinus-szállóból. Weidinger Ede jazzenekara játszik.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 19.30: A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.

20.30: „Normandia." Széky Pálma előadása.

21: Közvetítés a Vadászkürt szállóból. Pertis Pali és cigányzenekara muzsikál.

22: Időjárásjelentés.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: London 18: Flotow: Márta, opera. Bukarest 19.45: Szimfónikus hangverseny. Bruxelles 20: Wagner-est. Varsó 22: Ada Sári énekel.

TÁNCZENE: Stuttgart 21, London 22.25, Luxemburg 22.50, Svájci r. 22.30, Kalundborg 23.10.

SZERDA

JUNIUS 22.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.

Utána: Hanglemezek. 1. Kraul Antal: Magyar díszmenet induló (2. h. gy. e. zenekara). 2. Noack: Aranytündérke menyegzője (Xilofon művész-zenekar). 3. Translateur: Élet a bécsi Práterben — keringő (Lovránd Edit zenekara). 4. Kramer: Polka. 5. Ezt a kerek erdőt; Nyisd ki babám az ajtót; Piros alma csüng az ágon — csárdások (Farkas Jenő és cigányzenekara).

7.20: Kb. Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „Isztambul, a bétszáz mecset városa." Irta Hunyady Béláné. (Felolvasás.)

10.45: Iparügyi negyedóra.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjársjelentés.

12.05: A József nádor 2. honvédgyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artur. 1. Adorján Sándor: Nagy Magyarország — induló. 2. Suppe: Piqué Dame — nyitány. 3. Jacobi Viktor: Leányvásár — keringő. 4. Lehár: Dal és csárdás. 5. Kraul Antal: Kuruc nóták — egyveleg. 6. Borsay Samu: Erdély bércein — ábránd. 7. Gróf Andrássy Tivadarne: Krasznaborka (tárogatószóló). 8. Seregi Artur: Szent István — nyitány.

Közben kb. 12.30: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: A rádió szalonzenekara. 1. Coates: A tréfacsinálók — nyitány. 2. Winkler: Nápolyi szerenád. 3. Engleman: Kalapács és üllő. 4. Kigyósi Árpád: Mazurka. 5. Vecsey Ferenc: Északi éj. 6. Eördögh János: Rádióscherzo. 7. Delibes: Hindu balett a „Lakmé" c. operából. 8. Giordano: Ábránd a „Fedora" c. operából. 9. Kazacsay Tibor: Keleti jelenet. 10.

Albeniz: Jota aragonesa.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: A rádió diákfélórája: „Gótikus emlékek Felsőmagyarországon." Csabai István dr. előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „Az első magyar kapitalisták." (A Thurzók). Halász Gábor dr. előadása.
17.30: Zsögön Lenke énekel. Zongorán kíséri Schwalb Miklós.
18: „Légoltalmi eszközök forgalombahozatala." Makay-Hollóssy Béla hmpszt. százados előadása.
18.15: Közvetítés a városligeti Gerbeaud-pavillonból. Suki Tóni és cigányzenekara muzsikál.
19: A rádió külügyi negyedórája.
19.15: Kedvelt hanglemezek.
20: „Pompéji végnapjai." Hangjáték 3 részben. Edward Bulwer regénye nyomán írta Szilágyi Ödön. Rendező Barsi Ödön. Személyek: Glaucus, az athéni — Pethő Attila; Arbaces, az egyiptomi — Greguss Zoltán; Apaecides, a gyámfia — Primusz István; Ione — Aknay Vilma; Calenus, Ionе templomának főpapja — Szőke Lajos; Burbo, csapszékes — Pártos Dezső; Stratonice, a felesége — Hahnel Aranka; Nydia, a rabszolganő — Horváth Magda Olinthus, a nazarénus — Baló Elemér; Clodius, a kockajátékos — Cserépy László Sallustius, a római nemes — Vándory Gusztáv; Az égő mezők boszorkánya — Hettyey Aranka, Sosia, rabszolga — Egri István; I. hang — Szőke Sándor; II. hang — Szapáry Sándor.
Utána kb. 21.30: Hírek, időjárásjelentés.
21.55: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. — 1. Erkel Ferenc: Ünnepi nyitány. 2. Saint-Saens: Etienne Marcel — balettszvit. 3. Mosonyi Mihály: Balett az „Álmos" c. operából. 4. Grieg: Szimfónikus táncok.
23: Hírek angol és francia nyelven.
23.10: Közvetítés a Britannia-szállóból. Heinemann Ede jazzenekara játszik. Klinger Aurél énekel.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 18: Suki Tóni és cigányzenekara muzsikál.
18.20: „Pauler Ákos." Halasy-Nagy József dr. egyetemi tanár előadása.
19: Közvetítés a városligeti Gerbeaud-pavillonból. Suki Tóni és cigányzenekara.
19.15: „Az óriás polipok." Wagner János dr. előadása.
20: Hírek.
20.25: Hanglemezek.
RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS műsora a HAT 4 hívójeles adón, 32.88 méteres hullámhosszon, 9.125 kilociklusон 1—2 óráig.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Szófia 19.45: Opera. Olasz II. 21: Wagner: Tristan és Izolda, opera.
TÁNCZENE: Lahti 20, London 22.25, Svájci rom. 22.30, Bruxelles fr. 22.10 Luxemburg 23, Kalundborg 23.20, Olasz II. 23.15.

CSÜTÖRTÖK

JUNIUS 23.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. 1. Pécsi József: Pátria — induló (1 h. gy. e. zenekara). 2. Kramer: Humoros mazurka (Kramer és szólistái.) 3. Joshitomo: Japán lámpatánc (Vibrafonszóló: Herbert Hertrampf). 4. Bordin: Bécsi visszfény — keringő (Inog bécsi zenekara). 5. Kókay István: Messze van a nyíregyházi kaszárnya; Vékony deszka kerítés — csárdások (Kalmár Pál).
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Mir-ráb, egy XVII. századbeli mongol hercegnő Mexikóban." Irta Matolay Tibor. (Felolvasás.)
10.45: „A cselédkérdés." Irta Petricskó Miklósné (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
11.20: A „Hangya" negyvenéves jubileumi kongresszusa. Közvetítés az Iparcsarnokból. Beszélő Budinszky Sándor.
Utána kb. 12.30: Hírek.
Majd kb. 12.40: A rádió szalonzenekara. 1. Friml: Egyiptomi tánc. 2. Grieg A tavaszhoz. 3. Logodi Frigyes. A gigolo. 4. German: Három tánc. 5. Pongrácz Zoltán: Verbunkos szvit.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Hanglemezek.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: „Magyar konyha." Sacellárv Györgyné háztartási előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „A vitaminok és a népegészség." Góth Endre dr. előadása.
17.30: Simonyiné Gróh Klára hegedül. Zongorán kíséri Ketter Ernő. — 1. zGluck—Wilhelmi: Dallam. 2. Fiocco: Allegro. 3. Sarasate: Andaluziai románc. 4. Vecsey: Ferenc: Valse triste.
17.55: „A rádió prózai műsora." Cs. Szabó László dr. előadása.
18.30: A Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara. Vezényel Figedy Sándor. „Indulók és táncok." 1. Lehár: Horthy induló. 2. Chopin: Polonaise. 3. Grieg: Hódolati induló. 4. Bizet: Cigánytánc. 5. Ippolitov: Kaukázusi induló. 6. Meyerbeer: Fáklyatánc. 7. Sanit-Saens: Bacchanália. 8. Figedy Sándor: Fantasztikus induló. 9. Basquet: Japán tánc.
19.30: „A Szent István év és a Gergelynaptár." Wodetzky József dr. egyetemi tanár előadása.
20: Gitár-est. Vezényel Bertha István. Közreműködik Szedő Miklós dr. (ének), Varga Istvánné, Hazslinszky Karla, báró Jeszenszky Lea és Kovács Barna (gitár). B. Fehér Miklós (hegedű), Friss Antal (gordonka), Nagy Olivér (cseleszta).
21: Hírek.
21.25: Közvetítés a Metropol-szállóból. Farkas Jóska és cigányzenekara muzsikál.
Közben 22: Időjárásjelentés.
22.20: Dohnányi Ernő és Zathureczky Ede zongora-hegedű szonátákat ad elő. 1. Schumann: d-moll szonáta. 2. Mozart: e-moll szonáta K.ö. 304. sz.
23: Hírek német és olasz nyelven.
23.10: Közvetítés a Gellért-szállóból. Ilniczky László jazzenekara játszik.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 17.55: Simonyiné Gróh Klára hegedül. Zongorán kíséri Ketter Ernő.
18.30: „Emlékek Kossuth és Petőfi életéből." Irta Révész Béla. (Felolvasás.)
19: „Egy bizánci kereskedő útja." Lederer Emma dr. előadása.
20: Hanglemezek.
21: Ügetőversenyeredmények.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: München 19.10: Wagner: Mesterdalnokok, opera. Bécs 19.25: Bajazzók.
TÁNCZENE: Hamburg 20, Stockholm 21.30, Brno 22.15, Bruxelles fr. 22.10 Riga 22, London 22.25, Luxemburg 23, Droitwich 23.30.

PÉNTEK

JUNIUS 24.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. 1. Figedy Sándor: Hunyadi János — induló (1. h. gy. e. zenekara). 2. Sörcsarnokban — parasztpolka (Echo vom Mythen parasztzenekar.) 3. Bordin: Bécsi idill — keringő (Inog bécsi zenekara). 4. Siede: Tábortűznél (Szalonzenekar). 5. id. Strauss János: Radetzky-induló.
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „A táviratozás legendája." Irta Szabó Béla. (Felolvasás.)
10.45: „A lappangó tüdőgümőkór." — Irta Lénárt Egon dr. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetem-templomból. Időjárásjelentés.
12.05: Erdélyi János hegedül, zongorán kíséri Ketter Ernő, Rékai Miklós hárfázik.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Bura Sándor és cigányzenekara muzsikál.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: A rádió diákfélórája: Brassai Sámuel, a népművelés atyja." Sz. Veress Jolán előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Beszkárt-zenekar. Vezényel Müller Károly. 1. Pécsi József: Spanyol díszőrség — induló. 2. Suppé: Boccaccio — nyitány. 3. Strauss János Átölellek emberiség — keringő. 4. Ketelbey: Londoni képek — szvit. 5. Jacobi Viktor: Miami — keringő. 6. Liszt: XIV. rapszódia.
Közben kb. 17.55: Sportközlemények.
18.15: „A korszerű honvédelemről és a honvédségről." Vitéz Barabás Emil altábornagy előadása.
18.45: dr. Langsfeld Gézáné magyar nótákat zongorázik.
19.10: „Ami láthatatlan." Nyirő József elbeszélése. (Felolvasás.)
19.40: A „Traviata" opera ismertetése.
19.50: „Traviata." Opera három felvonásban. (Hanglemezről.) Szöveget írta Piave, zenéjét szerezte Verdi. Személyek: Valery Violetta — Anna Roza; Bervoix Flóra és Annina — Olga de Frances; Germont Alfréd — Alessandro Ziliani; Germont György — Lugi Borgonovi; Gaston — Giordano Callegari; Duophol báró — Arnaldo Lenzi; Obigny márki és Grenvil doktor — Antonio Galli. A milánói Scala ének- és zenekarát vezényli Carlo Sabanjo.
21.50: Hírek, időjárásjelentés.
22.15: Közvetítés a Dunakorzó-kávéházból. Angyal Árpád és jazzenekara.
23: Hírek angol és francia nyelven.
23.10: Közvetítés a Hangli-kioszkból. Farkas Jenő és cigányzenekara muzsikál.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 18.45: „Egyenletesen forog-e a föld?" Tolmár Gyula dr. előadása.
19.15: Hanglemezek.
20: Hírek.
20.25: A rádió szalonzenekara.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Bukarest 20: Bizet: Carmen, opera. Hamburg 21.10: Wagner: Bolygó hollandi, II—III. felv.
TÁNCZENE: London 22.25, Svájci r. 22.30, Bruxelles fr. 22.10, München 22.30, Luxemburg 23, Kalundborg 23.15, Droitwich 23.30.

SZOMBAT

JUNIUS 25.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek. 1. Ábrahám: Lesz még szőlő (Zsoldos szövege) — induló (Kalmár Pál). 2. Bayer: Babatündér — keringő (Paul Godwin zenekara). 3. Pörschmann: A vidám postakocsis — harmonikaszóló (Walter Pörschmann és harmonika-zenekara). 4. Rajnai dalok — egyveleg (Ferdy Kaufmann és zenekara). 5. Sousa: A szabadságharang szava — amerikai induló (Beka katonazenekar).
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: Somlay Károly elbeszéléseiből. (Felolvasás.)
10.50: A Szent István emlékév országos bizottságának ünnepi ülése az Országház kupolacsarnokában. Beszélő Budinszky Sándor.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János. 1. Offenbach: Orfeusz — nyitány. 2. Strauss József: Falusi fecskék — keringő. 3. Beethoven: Török induló. 4. Mascagni: Parasztbecsület — ábránd. 5. Borsay: Fülemile — nótaegyveleg. 6. Blankenburg: Induló.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Hanglemezek.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: „Mit üzen a rádió."
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „Kutyák." Thurzó Gábor elbeszélése.
17.30: A rádió szalonzenekara. — 1. Scassola: Karaván — intermezzo. 2. Szirmai Albert: Andaluziai szerenád. 3. Waldteufel: A legkedvesebb — keringő. 4. Huszka Jenő: Álmok, álmok — dal. 5. Bercsényi nótája. 6. Lehár: Részletek a „Paganini" cimü operettből. 7. Kreisler: Szerelmi öröm.
18.20: „Látogatás a híres földgázkutnál és gyógyfürdőknél." Közvetítés Hajduszoboszlóról. — Beszélő Budinszky Sándor.
19: Magyar nóták. Utry Anna énekel, kísér Sárai Elemér és cigányzenekara. Dalok: I. rész: Arató nóták: Ne menj rózsám a tarlóra; Búzavetés immár sárgul; Meg kell a búzának érni; Búza közé szállt a dalos pacsirta; Pi-piros a pipacs virága; Sűrű csillag ritkán ragyog az égen; Tized ütött már az óra. — II. rész: Huszka Jenő: Sohase járj olyan helyen; Balázs Árpád: Debrecenbe volt n; (Farkas Imre szöv.); Hajdu H. András: Éjjel, nappal ogndolok; Murgács Kálmán: Az asszony ha veszekszik; Sándor Jenő: A te esküvőd lesz; Garami Béla: Madár se jár; Schack Manka: Hogyha tudnék parancsolni; Szávozd Richárd: Aki a szerelmet tagadni meri.
20: „Sziriusz." Hangjáték. Herceg Ferenc regényéből irta Nagy Sándor és Szilassy Gyula. Zenéjét szerezte és vezényel Farkas Ferenc. Rendező Szilassy Gyula. — Személyek: Szergiusz, tanár — Földényi László; Tibor Ákos gróf — Uray Tivadar; Rózsa — Bajor Gizi; Orvos — Somló István; Ápolónő — Ladomerszky Margit; János szolga — Várnai László; Tibor Gergely gróf — Thuróczy Gyula; A hercegnő — Pécsi Blanka; Gvadányi gróf — Ilosvay Ferenc; Caffarelli ; Bánhidy József; Udvarmester — Pethő Pál; Első hang — Szabó Ferenc; Második hang — Galantai Zoltán.
Utána kb. 21.20: Hírek, időjárásjelentés.
21.45: Közvetítés a margitszigeti Pólóbárból. Szabó Kálmán és jazzhármasa játszik.
22.30: Magyar Szimfónikus Zenekar. Vezényel Schuler György.
Közben 23: Hírek német és olasz nyelven.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 18.25: A rádió szalonzenekara.
19: „Utazás Nyugatafrikában," Péry Zia előadása.
19.30: A földmivelésügyi Minisztérium mezőgazdasági félórája.
20: Hírek, ügetőversenyeredmények.
20.25: Hanglemezek.
21.45: Időjárásjelentés.
RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS műsora a HAT 4 hívójeles adón, 32.88 méteres hullámhosszon, 9.125 kilociklusон 24—1 óráig.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Zágráb 20: Opera. Köln 20.15: Lehár: Víg özvegy.
TÁNCZENE: Varsó 17, Bukarest 20.15, Lahti 21.10, Svájci olasz 21.45, Lipcse 21, Riga 21.15, Stockholm 22.15 Kalundborg 23.15.

Horthy kormányzó, mint a nemzet megmentője

A kormányzó ragyogó pályafutásának második fejezete

Horthy Miklós kormányzó ragyogó pályafutásának második része szorosan összefügg a magyar nemzet ujabbkori történetével, sőt ennek a történetnek kialakitója. **Mint a végveszély szélén álló ország megmentője jelenik meg nagybányai Horthy Miklós a magyar élet tragikus szinpadán.** Az itt elmondandókból láthatjuk, hogy mennyire gondviselésszerü Horthy Miklós minden lépése.

Horthy Miklós a szegedi kormány hadügyminisztere

Horthy Miklós a háboru után hazatérve az országba, itt már teljesen dezolált forradalmi állapotokat talált. Néhány hónapig borongó szivvel szemlélte a szomoru állapotokat, az örvény szélére vivő eseményeket az a férfiu, ki viharzó tengeren több csatában állotta meg helyét és dicsőségesen irányitotta a Monarchia haditengerészetét.

Mikor már a végzet szinte beteljesedett, **Budapesten a Károlyi-kormány átadta helyét a kommunistáknak és Budapesten kikiáltották a proletárdiktaturát a legjobb hazafiak nem nézhették tétlenül a nemzet teljes felbomlását, a kommunisták rémuralmát.** Szegeden a francia megszállás alatt **a hazafias elemek megkezdték a szervezkedést.** Gróf Károlyi Gyula megalakitotta az ellenforradalmi kormányt és annak székhelyéül Szegedet jelölte ki. **A hadügyminiszteri tárcát a világháboru legnagyobb hősére, Horthy Miklós tengernagyra kivánta bizni,** ki a háboru után kenderesi kastélyába költözött.

Kenderes éppen a Budapest ellen felvonuló román hadsereg utvonalába került, sőt nem kis ideig a vörös és román hadsereg tüzvonala közé. Az ősi Horthy kastélyban hetekig román katonák tanyáztak. És hogy miként viselkedtek ott, arra nézve jellemző, hogy a szobákba is lovakat kötöttek. Később a románok kivonulása után a padlástól a pincéig renoválni kellett az egész kastélyt.

Horthy kormányzó akkor már Szegeden tartózkodott, ahova kerülő utakon jutott. De ment, mert a nemzet sorsa szólitotta. Családja, miután Kenderes a harcok központjába került, **Debrecenbe jött** be s itt tartózkodott néhány napig, mig a harcvonal elhuzódott Kenderesről.

„Most nem szabad a fű növését hallgatnom Kenderesen"

Horthy Miklós tengernagy nehéz lelki tusa és alapos megfontolás után vállalta a szegedi kormányban a hadügyminiszteri tárcát. Mint izig-vérig katonaember bizonyos tartózkodással viseltetett a közszereplés iránt. Végre igy szólt barátaihoz:

— Most nem szabad a fü növését hallgatnom Kenderesen.

Ezzel a mondattal, **ezzel az elhatározással eldőlt a magyar nemzet** sorsa, még pedig kedvező irányba. De addig, mig ez ténylegesen bekövetkezett, **még sok küzdelemre és** kemény elhatározásra volt szükség.

Az ellenforradalmi kormány terve az volt, hogy **kellő** nemzeti haderő szervezése, fegyverbeállitása és megfelelő külföldi segitség igénybevétele után **megtámadja a bolsevista uralmat, elfoglalja tőlük Budapestet és leveri Kun Béláék vörös hadseregét.**

Azonban a francia megszálló csapatok vezetője semmiféle segitséget nem nyujtott a kommunisták ellenében a szervezkedő nemzeti haderőnek, sem az ellenforradalmi kormánynak.

Horthy Miklós azonban **nem csüggedt.** Haladéktalanul hozzákezdett a nemzeti hadsereg szervezéséhez, mint a szegedi kormány hadügyminisztere. Gróf **Teleki** Pál társaságában előreutazott Belgrádba is, ahol azt akarta elérni, hogy a **szerb kormányzat, melynek életérdeke volt a szomszédságban garázdálkodó komunizmus megfékezése, engedje át a baja—bátaszéki vasut vonalat a megszervezendő magyar nemzeti hadsereg felvonulására.** De az antant, mely rideg közömbösséggel nézte a magyarság vergődését a kommunizmus polipkarjaiban, **a legszigorubb semlegességet rendelte el,** sőt a dolgok odáig vezettek, hogy gróf Károlyi Gyula lemondott és a franciák Horthy Miklós hadügyminiszter lemondását is kivánták. Károlyi Gyula gróf helyére P. Ábrahám kormánya lépett Szegeden, de ez sem boldogult a franciák közönyével szemben.

Horthy Miklós előtt ezután világosan állott a cél és a tennivaló. Mint azelőtt már hangoztatta, **a nemzetnek egyedül saját erejére támaszkodva,** meg kell kisérelnie az életéért a harcot. Ezt pedig másként megvivni nem lehet, mint önálló magyar hadsereggel. Igy született meg a **Nemzeti Hadsereg,** a mostani kitünő honvédség nagyszerü elődje. A nemzet megmentésének egyetlen reménye Horthy Miklós vezérlete alatt álló magyar sereg volt, mely sastollas katonáinak puszta látása is annyi reményt keltett a magyar szivekben.

Megindul Horthy fővezér serege

Augusztus 2-án döntő események következtek be. A szovjet megbukott és repülő hozta Budapestről Szegedre a hirt. A kommunisták elmenekültek.

Horthy Miklós elhatározó cselekedetre szánta magát. Itt mutatkozott meg államférfiui bölcsessége és a helyzet nyugodt megitélése. Az ő helyzetében más talán azt az utat választotta volna, hogy nyomban Budapestre vonuljon, **de ez azt jelentette volna, hogy a románok gyámsága alá kellett volna helyezni a nemzeti hadsereget.** Horthy Miklós azonban világosan látta, hogy **az uj Magyarországot a nemzeti gondolatra kell felépiteni, idegen segitség nélkül.** Elhatározta, hogy a Dunántulon helyezi készenlétbe maroknyi sergét s ott várja be a cselekvés idejét. Horthy Miklós lett a földből kinőtt magyar nemzeti hadsereg fővezére s ez volt Magyarországon akkor az egyetlen erő.

A franciák attól tartottak, hogy a nemzeti hadsereg összeütközhet a románokkal és azt tanácsolták a vezérnek, hogy maradjon veszteg Szegeden, mig a helyzet kitisztul. De Horthy Miklós már ismerte azt az utat, melyet a történelmi szükségszerüség eléje szabott.

Izgalmas pillanatok Siófokon

Augusztus 13-án bizalmas rendeletet adott ki, hogy **a nemzeti hadsereg vonuljon át a Dunántúlra s ugyanezen a napon ő maga repülőgépre ült szárnysegéde, Magasházy László kiséretében. A repülőgép leszállt Siófokon, ahol a vörös hadtestparancsnokság még esökönyösen tartotta a maga pozicióját.** Horthy Miklós és szárnysegéde egyenesen odasiettek a vörös parancsnokság épületéhez. A bejáratnál vörös katonák állottak őrt. A fővezér odalépett.

— Horthy fővezér vagyok — mondotta nyugodtan és keményen.

A vörös őrök elcsodálkoztak. Nem értették a dolgot. Ugyanekkor Magasházy rájuk kiáltott:

— Miért nem léptek fegyverbe, ha a fővezér belép a kapun?

— Nálunk ez nem szokás, — felelte megszeppenve a vörös katona.

Horthy félretolta őket és ment be egyenesen az épületbe. Ott benyitott a vörös hadtest vezérkari főnökéhez, egy alezredeshez.

— Horthy fővezér vagyok. Átveszem a hadtest vezetését.

Az alezredes nem ellenkezett. Horthy Miklós a következő pillanatban már parancsokat osztott. Bátor, sőt vakmerő vllalkozás volt ez. Sikerült. Talpig férfi volt, aki végigcsinálta.

Miután a fővezérlet Siófokon berendezkedett, Horthy Miklós aug. 15-én **váratlanul Budapesten termett. Érkezéséről a nyilvánosság nem tudott.** Azonnal érintkezésbe lépett József főherceggel, az antant-missziókkal és a megszálló román hadsereg parancsnokával, Mardarescu tábornokkal. A tárgyalás lényege az volt, hogy a románok fogadjanak el egy demarkációs vonalat, amelyen belül a nemzeti hadsereg háboritatlanul vehesse kezébe a nemzetmentés és rendcsinálás céltudatos munkáját. Ez az ajánlat már magában véve elég meglepő volt. Hiszen a románok nem azon gondolkoztak hogy kivonuljanak-e Budapestről egy demarkációs vonalig, hanem azon, hogy megelégedjenek-e a Győrig kiterjesztett megszállással, vagy pedig a Dunántult is megszállják. Mardarescu tábornoknak nem volt inyére a Horthy Miklós által ajánlott demarkációs vonal. Ez azt jelentette, hogy hogy neki el kell hagynia Budapestet, amelyet csapatai olyan kényelmes begyalogolással foglaltak el.

— Mi lesz, — kérdezte Mardarescu Horthy Miklóstól —, ha én ezt a demarkációs vonalat átlépem?

— Védekezni fogok! — felelte Horthy nyugodtan.

Anglia és az Egyesült Államok katonai missziói is beleszóltak a tárgyalásokba. A demarkciós vonalat mégis sikerült elérni. Kimondták, hogy ezen a vonalon belül **a magyar nemzeti hadsereg fogja gyakorolni a katonai hatalmat.**

Bevonulás Budapestre

November 16-án a románok kiürítették Budapestet. A nemzeti hadsereg előtt nyitva állott az út. Horthy fővezér **a nemzeti hadsereg élén bevonult Budapestre.** Leirhatatlan lelkesedés fogadta s azután megkezdődött **az alkotmányos élet helyreállitása.** A napi politika persze itt is közbeszólt, egyes politikusok féltékenysége nehezitette a helyzet tisztázását de **Horthy fővezér világos utmutatására mégis sikerült a helyzeteet rendezni.** Összeült a nemzetgyülés, amely törvényt hozott a főhatalma ideiglenes gyakorlásáról.

Kormányzóválasztás

Március elsején a nemzetgyülés Horthy Miklóst Magyarország kormányzójává választotta. Ő lett Hunyadi János, Szilágyi Mihály és Kossuth Lajos után a magyar alkotmányos királyság ötödik kormányzója.

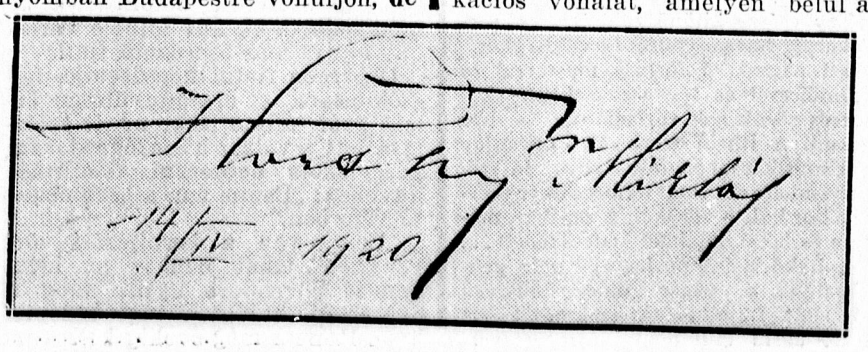
A szavazás eredményét Rakovszky István hirdette ki. Aztán Prohászka Ottokár vezetésével küldöttség ment a kormányzóért. Néhány perecel mult tizenkét óra, mi- a kormányzó megérkezett az országházba. Az ülés háromnegyed egykor nyilt meg ujra. Horthy Miklós tengernagyi diszruhájában jelent meg. Percekig tapsolták a nemzeti élet ujjáépitőjét a magyar törvényhozók.

Rakovszky elnök felszólitására a kormányzó a következő esküt tette le a nemzetgyülés színe előtt:

— Én, Horthy Miklós, Magyarország megválasztott kormányzója, esküszöm az élő Istenre, hogy Magyarországhoz hű leszek, törvényeit, régi jó és helybenhagyott szokásait megtartom és másokkal is megtartatom, függetlenségét és területét megvédem, kormányzói tisztemet az alkotmány értelmében a nemzetgyűléssel egyetértésben a felelős minisztérium által gyakorolom és mindent megteszek, amit az ország javára és dicsőségére megtehetek. Isten engem úgy segéljen!

Leirhatatlan tapsvihar követte a kormányzó esküjét.

Horthy Miklós kormányzó nyomban megkezdte az államfői teendők vezetését. Böles vezérlete alatt megszilárdult a rend, helyreállt a fegyelem és a két forradalom romjait mihamar sikerült eltakarítani. A nemzet igazi vezérének bizonyult Horthy Miklós, de nem csak vezérnek, *hanem megmentőjének,* **mert nélküle ki tudja, mi lett**

volna, ebből a sok csapással sújtott, szegény országból?

Ezért ad hálát most minden igaz hazafi Horthy Miklós hetvenedik születésnapján és kéri az Egek Urát, hogy még sokáig tartsa meg, a magyar nemzet üdvére, boldogulására.

Horthy kormányzó 70-ik születésnapjára

Bíborszint öltött a hajnal
Felderült a nagy égre,
Főméltóságú Kormányzónk
Születés emlékére.
Nagy ünnep ez! örömünnep.
Fennköltően magasztos,
Buzgó imák emelkednek
Templomokban az Urhoz.

Zászlódíszben van az ország,
Leng a magyar lobogó,
Minden magyar azt kívánja:
Éljen Horthy Kormányzó!
Minden ajkon zengedezzen:
Éljen! éljen! sokáig,
Mig együtt nem lesz a magyar
Mindenfelől egyszálig.

Dicső fénynek sugarában
Hódoljunk nagy Urunknak!
Aki nem engedett teret
Pusztító vadcsordának.
Családunknak tűzhelyeit
Biztonságba helyezte,
Ne lehessen senkinek sem
Földönfutó gyermeke.

Lángoló nemes eszméje
Sugározzon e hazán,
Boldogságban követhessük
Az élet barázdáján.
Hogyha pirkad majd egykoron
Óhajtásunk hajnala,
Fehérlovon vezethessen
Ki a régi határra.

Forrjon össze csonka hazánk
Szaggatott részeivel,
Szeretett Kormányzó Urunk
Ezer örömeivel.
Legyen e nagy örömünnep
Mindörökre Horthy-nap,
Minden hős magyar szívében
Megújbodó szép tavasz!

Lőrincz Endre.

Adományok Horthy Miklósné Főméltóságu Asszony „Egytál-étel akciójára

Az Eucharisztikus Kongresszus és a Szent István jubileumi év alkalmával Horthy Miklósné Főméltóságú Asszony által kezdeményezett országos »egytál-étel akcióra« május hó 14., 22., 29., június 5 és 12-én nyugtázott adományokon kívül f. évi június hó 18-án déli 12 óráig bezárólag a következők adakoztak: 10 pengőt Ullmann Salamon, 2—2 pengőt Dr. Csüry Bálint, dr. Ferenczy István, Somogyi Gábor, Soltész László, Ferenczy Pál, Székely és Csáky Zivuska Irén és Mária. Összesen befolyt 2513 pengő.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETÉS. Városháza uccán mintegy 540 m² aszfaltjárda burkolat építésére versenytárgyalást hirdetek. Ajánlat csak a város által kiadott ürlapokon tehető, melyek a városi műszaki ügyosztály (Csapó u. 33.) iktatóhivatalában díjmentesen megszerezhetők. A tervek a műszaki ügyosztály 18. sz. szobájában tekinthetők meg. Az ajánlatot mellékleteivel együtt összefűzve, sértetlen borítékban elhelyezve, pecséttel lezárva és »*Ajánlat Városháza ucca burkolási munkájára*« felirattal ellátva 1938 július hó 4-én d. e. 10 óráig kell beadni a közigazgatási iktatóba. Az ajánlatok felbontása ugyanaz nap d. e. 11 órakor lesz a Városháza tanácstermében. Ajánlattevő ajánlatával a végleges döntésig marad kötelezettségben. Bánatpénzül az ajánlati értéknek 2 százalékát kell az ajánlat benyujtásának időpontjáig letenni. *Polgármester.*

Berlinben, Berlin fölött és Berlin alatt

Előző levelemben leírt nagy esti élőképbemutató után joggal és dupla figyelemmel kerestük, hol látjuk ennek a nagy munkának nyomát.

Reggel autócarokon körséta következett Berlinben a szokásos bemondásokkal, amely a történelmi Berlint, középületeket, Hitler lakását, stb. stb. ismertette. Nekünk azonban jobban lekötötte figyelmünket az a rengeteg, a szó szoros értelmében mindenütt folyó munka, útépítés, most kialakuló hatalmas aszbeszt utak, építkezések, melyek még híres ódon épületeket sem kímélnek a lebontástól, ha az új alakulás úgy kívánja. És mindez német alapossággal. Tehát nem lehet kétségbevonni Hitler békeakaratát. Miért építené prédának azt a rengeteg új épületet, amit vidéken is látni lehet, nemcsak a fővárosban?

Unter den Linden, Friedrich-strasse, hősi emlékmű stb., stb. szalad el szemünk előtt gyönyörű palotáival, üzlethalmazával és nyaralóival, midőn kiérünk a Tempelhoff repülőtérre, amely mellett már is épül egy újabb hatalmasabb repülőtér.

Zsebünkben levő repülőjegyünkkel átmegyünk az előcsarnokon és a négyes számú ajtónál sorba állunk a gyönyörű napos, de kissé szeles időben. Míg előáll gépünk, gyönyörködünk néhány nemzet érkező, landoló, gépóriásaiban, melyekből bizony gyéren néhány utas száll ki. Hátunk mögötti emeleti terraszokon a repülés biztonságában még mindig nem bízó utitársaink tömege integet, mert már mi következünk.

Az első magyar csoporttal sikerül felszállnunk, mert csak 10 személyes a gép, amelyen mi repülünk. A kezelő személyzet magyarázata szerint ennek felsőszerelésű szárnya van és így akadálytalan a széttekintés.

Beszállunk leszijazzuk magunkat a kényelmes, magas támlájú üléseken. Majd nagy gaudiummal vesszük tudomásul, hogy mindenki tartson készenlétben egy zsírpapirarl bélelt papirzsákot, melyre rá van irva németül, hogy „Használat után jól becsomagolandó és a padlóra helyezendő." — Ugyancsak biztattuk egymást az első emelkedések után, de úgylátszik, még a kellemetlenebb gépsüllyedéseknél sem volt rá kis csoportunknak szüksége.

Felülről kigyönyörködtük magunkat az óriási Berlin nagyszerű panorámájában, autósorokban, a Spree folyó napfénytől ezüstös, kanyargó csíkjában, melyen a bídak mindmegannyi övecskéknek látszottak. A határban a gyárak tömege beláthatatlan.

Leszállva autócarjainkon tovább nézegettük az épülő városóriást és kerülgettük a feltúrt utakat, míg eljutottunk a birodalmi sportstadionhoz, ahol a nagyszerű sportépítmények között a kék vizű uszómedencék, olimpiai eredményünknek egyik színhelye, Csik Ferenc uszóbajnokunk diadalmas küzdőtere. Megcsodáltuk a hatalmas olimpiai harangot tornyával együtt, a versenyzők „falvait" stb.

Majd egy órai késéssel beroboglunk a potsdami pályaudvarnál levő gyönyörű »Haus Vaterland« díszes éttermébe, ahol már kivülről láttuk az erkélyekről és sarkokról több méter hosszan lecsüngő koronás magyar lobogódíszt.

Egy csésze kitünő zöldségleves, sertéskaraj, burgonypüré és zöldségkörítéssel nagyszerű tormás mustárral és gyümölccsel és tésztaszeletekkel, kőkorsós sörök sok variációban — bor semmi. A Rhein terraszán ugyanígy volt másik csoportunk ellátva. Jó szegényembernek való termetű menyecskék hordták a söröket, a zenekar magyar és bécsi dalokkal kedveskedett...

A Rákóczi induló hangjai után gyülekeztünk a pazar előcsarnokszerű bár előtt. Itt mindenki szakmáját érdeklő üzem tanulmányi útra szervezkedett, ami berlini útunk magva volt. Mi tizenheten sütök, cukrászok, mézeskalácsosoknak sikerült három szép nagy üzemet megtekintésre megnyernünk, ahová »földalatti« villamoson indultunk.

Ezek a vonatok lefelé is emeleteket képeznek helyenként, míg sok helyen észrevétlenül siklanak fel-fel az uccák fölé, ahol már mint magasvasút rohannak tovább még ott is, ahol ház van előttük. Az első emeletet átalagútalták, önműködő ajtója, kétszer olyan hosszú villamoskocsik ezek, mint a mieink és hozzá 5—6 ilyen kocsióriás rohan együtt gyorsvonati sebességgel, hol föld alatt, hol az utak fölött. Kalauz nincs, már a városcsarnokban ellenőríznek a bejáratnál.

Tehát mi is megnéztük az egyik desszert és mézeskalácsárút gyártó üzemet, ahol olyan kedves barátsággal fogadott a főnök, hogy nemcsak ajándékcsomaggal látott el bennünket, mintadarabokkal és kóstolókkal, hanem vendégkönyvének aláíratása után felajánlotta saját luxus-autóját a hölgyek és vezetőjük számára és saját személyét a további üzemek megtekintéséhez, ahol hasonló barátsággal fogadtak mindenütt és bemutatták legmodernebb gépeiket és villamoskemencecsodáikat is. Hiába, *ott olcsó a villany* még óriás-kemence fűlésre is kiadós. *Mikor érjük mi el — Debrecenben pláne...?*

Külön kell majd megemlékeznem a német tanoncok nevelő »poltáiról«, ami sehol sincs így a világon. Legközelebbi levelemben befejezésül (ami nagyon megszívlelendő) és a potsdami excsászárvárosról írok még.

Kerékgyártó Sándor
ezüstkoszorús mézeskalácsos mester.

Meghalt, vagy alszik a mezőgazdasági középiskola?

Ébresszük fel!

Debrecen gazdaközönségének széles rétegében az a gyanu kapott lábra s az a hir kelt szárnyára, hogy Debrecenben már nem lesz mezőgazdasági középiskola.

A mezőgazdasági középiskola ügye ha eddig akár Debrecen nem eléggé élelmessége, akár bármi egyéb okból aludt is, ha Debrecent megelőzte is más, szerencsésebb összeköttetésü város, nem halt meg és nem is halhat meg. Ébrednie, élnie kell.

Ellenben meg kell halnia, — mint veleszületett gyengeségben szenvedőnek — annak a gondolatnak, hogy a mezőgazdasági középiskola a pallagi akadémiába kerüljön.

A középiskolákba járó serdületlen és serdülő s most is talán szegényes sorsban élő jövendőbeli gazdának nem lehet azt megengedni, hogy a felnőtt akadémiai hallgatókhoz igazodjék. Pallag maga is szerencsétlen választás volt annak idején talaj szempontjából, de oka az lehetett, hogy az akkori közgyülés ugy gondolkozott — a (belsőlegelő) nyomás elosztása előtt másfél évtizeddel — hogy a homokon mutassa meg a tudomány, mit tud, hiszen a közeljövőben sok poszáta és szemlékes homok föld kerül kiosztásra a debreceni háztulajdonosok közt ugyis. Ez két emberöltővel ezelőtt volt, akkor a jövővel kellett számot vetni, ma a jelennel kell számolnunk és alkalmazkodni ahhoz, hogy Debrecen gazdaközönsége s vele a Tiszántul nemcsak homokos, hanem agyagos, vályog- és sziktalajon is gazdálkodik.

A leányzó nem halt meg, ébresztgetni próbálta az elmult héten is Debrecen egyik képviselője az országházban, annak a fia, ki a maga debreceni polgárvoltában, a maga posztján a mezőgazdasági középiskola felállításának egyik legerősebb követelője volt mindaddig, mig a mai idők szele az irányító szerepek betöltéséből ki nem sodorta őt, ugy mint e városnak annyi más őseredetü fiát.

Debrecen fiatal képviselője felszólalására az országgyülésen Teleki gróf államtitkár ur felszólalása lett a válasz a mezőgazdasági középiskola debreceni felállitása ügyében: „Benne van a beruházási törvényben."

„Benne van a beruházási törvényben", tehát nem is az idén, nem is jövendőre nyilik meg a debreceni mezőgazdasági középiskola. Hanem még évekig kell várni, pihennie a kérdésnek. Pedig nézetünk szerint ennél előbbvaló nincs. Hiába az alkotni vágyás, ha nincs tudás.

Hogy a leányzó álmából ne évek mulva, hanem minél előbb felébredjen, szükséges, hogy a város polgármestere, a miniszterelnök és földmivelésügyi miniszter urak jelenlétében, — ha még neki egyénileg más felfogása volna is — a szikgáti gazdaság megfelelő részének felajánlásával eszközölje ki a debreceni mezőgazdasági középiskola soronkivül való életrehivását.

Az iskolák városa mai vezetősége az állammal egyetértésben az **ősi Kollégium 400 éves fennállása 1938. évi ünneplését tegye örökké emlékezetessé Debrecen és a Tiszántul gazdaközönsége előtt az eddig olyannyira várt és nélkülözött mezőgazdasági középiskola alapkövének** legalább jelképes letételével a folyó év őszén a szikgáti gazdaságban.

Gazda.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETÉS. Debrecen sz. kir. város tégla és aszfaltjárda, kő és aszfalt kocsiút burkolatainak helyreállítására nyilvános versenytárgyalást hirdetek. Tájékozásul szolgáljon, hogy a különböző fajta javítandó téglajárda burkolat területe 16.500 m², aszfalt járda burkolat területe 4000 m², kőkocsiút burkolat területe 5000 m², aszfalt kocsiút területe 900 m,² melyek egész éven át kisebbrészletekben a szükségnek megfelelően adatnak ki javításra. Ajánlat csak a város által kiadott ürlapokon tehető, melyek a városi műszaki ügyosztály iktató hivatalában díjtalanul megszerezhetők. Az aláírt ajánlatokat sértetlen borítékban elhelyezve, pecséttel lezárva és »*Ajánlat a belsőségi burkolatok javítására*« felirattal ellátva 1938 július hó 4-én délelőtt 10 óráig kell beadni a városházai iktató hivatalba. Az ajánlatok nyilvános felbontása ugyanaz nap d. e. 11 órakor lesz a Városháza tanácstermében. Bánatpénzül az ajánlat szerinti értéknek 2 százalékát kell az ajánlat benyujtásának időpontjáig letenni. Kisiparosok bánatpénzt letétbe helyezni nem kötelesek. Ha azonban a munka értéke a 15.000 pengőt meghaladja, úgy a kisiparosok is tartoznak 2 százalékot bánatpénzül letétbe helyezni. Azoknak ajánlata, akik a mélyépítési munkákkal kapcsolatos burkolat helyreállítási munkára ajánlatot nem tesznek, figyelembe nem vehetők. *Polgármester.*

Harmincöt évvel ezelőtt történt a legszörnyübb királygyilkosság

Sándor szerb király és Draga ki rálynét legyilkolták a szerb tisztek és szétdarabolt holttestüket ledobták a királyi palota kertjébe

A XX-ik század történelme, azé a századé, melyet szeretnek az emberi fejlődés és az új humanizmus korszakának feltüntetni, nem szűkölködik véres évfordulókban. — Ezek között a vérrel átfestett dátumok között a századfordulóhoz legközelebb eső s talán legembertelenebbül szörnyű az, amit Belgrádban 1903- június 11-én, tehát 35 évvel ezelőtt, a szerb tisztikar egyrésze azzal lett nevezetessé, hogy legyilkolta Sándor szerb királyt és Draga királynét...

Orgyilkosok lopóznak a konak épülete felé

Ezúttal is, mint a szarajevói tragédiánál, egy belgrádi kávéházból indult a történelemcsináló orgyilkosság. A szerb tisztikar egyrésze: Luka Lazarovic őrnagy, Dragitin Dimirijevic vezérkari százados, Tankosic hadnagy, Simeunevicz hadnagy, Kostic kapitány és Masiu ezredes a Takovo kávéházba gyülekeztek... Nemsokára később átmentek a »Bulevar« kávéházba, ahova megérkezett az összeesküvés feje, Apis vezérkari kapitány...

A tiszteket titkos rendőrök figyelték. Hogy a gyanult elterelje, a cigánnyal a királyné táncát, a Draga-kólót huzatták és vad táncokba kezdtek. A szilaj zenére Apissal az élén, egyre élénkebben ropták a táncot s a titkosrendőrök, akik egyideig figyelték a tisztek mulatozását, megelégedetten távoztak... A tisztek a királyné táncát járták, nem kell félni semmitől...

Éjfél elmult... Apis kiadja az utasitást... Hangja hidegen, keményen pattog, mint a korbácsütés... Sápadt, idegesen cigarettázó tisztek hallgatják... Elfogni és lefegyverezni az ordonáncokat. Letartóztatni az első főhadsegédet, csendőrséget lefegyverezni... Aztán a hálószobába és végezni azonnal könyörtelenül... A tisztek csoportja elindult és minden program szerint történik. Alaposan elő volt készitve a történelmi orgyilkosság. Az őrség részéről nem fenyegeti az összeesküvőket veszély, mert Panajatovic kapitány ópiumot kapott. Hasonlóan Miljkovic Jova tűzérkapitány is. Azonban, amint eszmélni tudtak, rögtön fegyvert ragadtak az összeesküvők ellen. Panatajovic átlőtte az egyik hadnagyot, de a következő pillanatban több golyótól eltalálva rogyott össze. Az egyik összeesküvő fejbelőtte a fegyvert ragadó Miljkovic kapitányt is, akinek vére telefröcsköli a szobát. A nagy izgalomban Simeunovic hadnagy kétszer belelő Naumovic ezredesbe, aki pedig szintén az összeesküvőkhöz tartozik... Nem találják a királyi lakosztály kulcsát és dinamittal robbantják fel az odavezető ajtót. A tisztek mindent összevissza lövöldözve futnak előre. Üvegek csörömpölnek képek zuhannak le a falakról. A lövésektől az ágyneműek tüzet fognak s veres lángok lobbannak fel. Az udvaron lövések dördülnek el... formális harc keletkezik az őrhelyekért. Az összeesküvés vezére, Apis kapitány három golyóval mellében rogy össze... Átkutatják az összes helyiségeket, de a királyi párt nem lelik...

Dermedt királyi pár

Ezalatt titkos ajtó mögött, félelemtől szoborrá dermedt testtel, verejtékes arccal, egymásba kapaszkodva állnak Sándor szerb király és Draga királyné... A királyné haja, a sötét ébenfekete hajsátor a borzalmak éjszakáján félóra alatt hófehérré őszült... Egy golyója az összeesküvőknek becsapódott a rejtekhelyre és fejük fölött süvöltött el... Tikkadtan a félelemtől kétség és remény között remegve várták, hogy talán elmennek az összeesküvők, saját tisztjeik és sikerül megmenteni életüket.

Történelmi grand-guignol

Közben azonban Apis kapitány magához tért és maga elé hurcoltatta Laza Petrovic tábornokot, aki tudott a király rejtekhelyéről... Az összeesküvők a tábornokot magukkal hurcolták s együtt kutatták át mégegyszer a konakot s egyik fal mögött hézagot fedeztek fel... Ott rejtőzködött a királyi pár... Petrovic tábornokot fegyverrel kényszerítették, hogy kiáltson a királyért... Sándor király elölépett a tapétaajtó mögül s ebben a bereben eldörrent Ristic százados kezében a revolver... — A király lezuhant a földre. Melléből patakzott a vér... A királyné zokogva borult férje testére, betakarva azt saját testével s úgy furta keresztül mellét Radivojevic százados golyója... Agyonlőtték Laza Petrovicot is... A tisztek egymásután lőtték bele golyóikat a király és királyné holttestébe, majd mikor töltényeik kifogytak, kardot rántottak és darabokra vagdalták a testüket. Aki kardjával nem fért hozzá, az rugta, taposta vérbenázó testrészeiket...

Lent a kertben ezalatt a konak kigyulladt részét oltogató katonák között nagy lárma támadt... A tisztek pedig megittasodva a vértől, nyalábra fogták a királyi pár szétroncsolt testrészeit és az ablakon át darabokban dobálták ki a kertbe. Közben hangosan kiáltozták... Itt van a zsarnokotok... Itt van a bestia, aki szégyent hozott Szerbiára!...

A katonák elé egy véres fej hull legelőbb... Aztán egy kimeredt, levágott élettelen kéz, mely a királyné keze volt... Rémült tekintetük borzadva issza be a szörnyű látványt, amit a királyi pár meztelen, feldarabolt teste nyujt.

Azon az éjszakán agyonlőtték a miniszterelnököt, Cincar-Markovic tábornokot, Pavlovic tábornok hadügyminisztert, Dodorovic belügyminisztert és a királyné két fivérét...

A szerb történelem egy nevezetes éjszakája igy zajlott le 35 évvel ezelőtt... Ha egy dús fantáziájú színpadi iró meg merte volna irni ezt a szörnyű grand guignol drámát, betiltották volna hátborzongató és embertelenül kegyetlen részletei miatt...

Dehát az élet és történelem sokszor bátrabb, vérmesebb és kegyetlenebb a leggazdagabb fantáziájú grand-guignol iróknál is és vannak történetk, amelyek annyira valószinűtlenül szörnyűek, hogy azokat csak az élet meri megírni...

(?)

Szirmai Rezső:
EGY ASSZONY ÉLETE.

Az olvasóközönséget mostanában elárasztó rengeteg könyv sorában üditően kellemes olyan regény nyel találkozni, amlynek már az első oldalai meggyőznek, hogy igazi iró szól hozzánk a valódi hivatottság félreismerheteetlen hangján. Ezt a könyvet csalódás nélkül tesszük le. Pedig az iró ezuttal a „nagy feladat"ra vállalkozott. Ne gyedszázadévet, csaknem egy teljes emberöltőt, a világtörténelem legzaklatóbb szakaszát szüri és párolja számunkra egy fájdalmasan szép és meddő emberi életen át. S ez az emberélet talán több is egy emberéletnél, mert egy asszony izgalmasan keserű, tragikusan korszerű élete. Szirmai Rezső méltónak bizonyult a nagy feladatra, győzi erővel, költői mondanivalóval és végig elevenen tartja az érdeklődést. Könyve valóban nem mindennapi ritka érték: tartalmas élmény és vonzó olvasmány egyszerre. Nemes esszenciákhoz hasonló, amelyeket finom, öreg szerzetesek kevernek és desztillálnak a napérlelte ősz televény gazdagságú izeiből és illataiból. Fülöp Anna története háromcsillagos, ínyenceknek való ital, azzal a kesernyés zamattal, ami a hozzáértőket fellelkesiti. De Fülöp Anna élete szinbolum is, megrázó költői összegezés, mindnyájunk elkallódott életének, ennek az egész keservesen hiábavaló és elfecsérelt kornak maradandó szimboluma. **(G. D.)**

Egy érdekes vers

Az utóbbi időben sürün irtunk Tiszafüredi Zoltánról, akit mint ismeretes pár évvel ezelőtt még Kun Jolánnak hivtak. A nőből férfivá operált Tiszafüredi Zoltán pár hónappal ezelőtt egy öngyilkossági kisérlet kapcsán hallatott magáról, amikor egy feleségével lefolytatott családi perpatvart annyira a szivére vett, hogy felakasztotta magát. — Azonban idejében észrevették tettét és sikerült megmenteni. Csak kevesen tudják, hogy Tiszafüredi Zoltán erősen foglalkozik irodalommal. Regénye, melyben nem mindennapi élettörténetét megírta fővárosi kiadónál fog közelesen megjelenni. Ezenkívül egy kötetnyi verse vár kiadásra. Különösen szerelmi lirája meglepően érdekes s vele az első költő vonul be az irodalomba, aki először, mint nő írt verseket, most pedig, mint férfi írja nőkhöz forró lirai vallomásait... Egyik érdekes versét egyébként, melyet feleségéhez írt alább közöljük:

ASSZONYKÁMHOZ

Száz szó ezer beszéd, amely vádol téged
Homályba akarják borítni a képed.
Nem hallgatok rá, mert nagyon szeretlek
Bárhova mész tőlem, mindig megkereslek.

Szeretem a szádat, ha mosolyra nyilik
Kívánom a csókod egészen a sirig,
Bármilyen jég legyen életed világa
Fölolvasztja egykor szívem napsugára.

Ne menj tőlem messze, óhajsd közelléttem
Mert sokan bántanak, csak itt lehet vélem.

Biztonságban élted: édes kicsi párom
Erdők vadonjában felnőtt vadvirágom.

Tiszafüredi Zoltán.

Megjelent a kereskedő társulati Kereskedő Tanonciskola értesitője

Igen szép kiállításban hagyta el a sajtót a debreceni Kereskedő Társulat Kereskedő Tanonciskolájának ezévi értesitője, mely örvendetes eseményekről számol be. Mindenek előtt fontos és a mai gazdasági élet javulására való esemény volt az elmult tanévben az, hogy ismét elérte az iskola azt, hogy egyik osztályt már párhuzamositani kellett a növendékek nagy száma miatt s ez évben már öt osztályban tanitottak. Két év alatt csaknem százszázalékos létszámgyarapodás történt, mert ezidén 183 tanuló iratkozott be és igy egyik másik osztály még igy is népesebb volt a kelleténél. Ujitás volt az is, hogy most már a csoportos, szakmaszerinti oktatást is meg lehet oldani, amivel a különleges képzést segitették elő. Beszámol az értesitő a szakelőadó látogatásáról is. Gáspár Gyula tanügyi tanácsos végezte az iskola látogatását, aki a legteljesebb elismeréssel nyilatkozott a mintaszerű rendről, fegyelemről és a tanulmányi előmenetelről. A többi között ezt irta a szakelőadó jelentésében: „A debreceni kereskedő-tanonciskola igen jól tölti be hivatását és alkalmas arra, hogy a jövőben netáni képesitéssel kapcsolatosan támasztott fokozott szakoktatási igényeket is teljes mértékben kielégitse. Az igazgatói jelentés még beszámol az évek óta szünetelő de ebben a tanévben ismét rendszeresitett tanulmányi kirándulásról és felsorolja a jutalmazott tanulók névsorát. Kegyeletes szavakkal emlékezik meg Bárdos Géza egykori főtitkár elhunytáról.

Az értesitőből tudjuk meg az intézetnél működő Korvin Mátyás cserkészcsapat, az Önképzőkör és Ifjúsági Könyvtár sikeres munkáját. A három intézmény az önképzésnek és hazafias szellem ápolásának adott tág teret.

A statisztikai adatok és jövő évi tájékoztató teszi teljessé az igen szép kiállitású értesitőt, melyet izléses nyomdai munkában a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. állitott elő.

Puskacsőre vett kutyák

Igen tisztelt Főszerkesztő Ur! Kérem sziveskedjen helyet adni b. lapjában alábbi néhány soromnak. Hátha a közönséget ez is érdekli.

Azt mindig tudtuk, hogy a magyar nép mindenre rátermett. A magyar vívók, lövők többszörös európai és világbajnokságot nyertek. De arra még nem volt példa, hogy az útszélre kirohanó koloncos kutyákat az ifjú nemzedék egy igen tehetséges sarja, ki az ősök nyomdokában akar haladni, kocsijából teljes lelkinyugalommal lelövöldözze. No de, mondjuk el a rideg tényállást. Jámbor Ferenc kolonc kutyái nyugodtan ebédeltek, amikor a szóbanforgó ifjú gazda kocsiján elrobogott a tanya előtt. A kutyák kötelességszerűen kirohantak a dülőre, mert hát a gazda nem ugathat a kutyája helyett. Eddigelé még nem volt divat, hogy az Ebesen fegyverrel járjanak be a tanyájokra az emberek s egyéb szórakozás hijján a szomszéd kutyáját lelövöldözzék. Dehát: — tempora mutantur, — korszellem mondhatnánk. Mindenesetre örülünk, hogy a harci szellem annyira kifejlődött, hogy türelmetlenül az ellenség helyet a békésen csaholó kutyákat is puskacsőre veszi... Vagy talán más van a dologban?...

Egy előfizető.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA

Magyar — vagy nem magyar

Irta: Zagyva Lajos, volt grófi urad. intéző, kisgazda.

Figyelemmel az Alföld szélsőséges éghajlatára, több évtizedes tapasztalatom azt bizonyítja, hogy csakis magyar fajta szarvasmarha az, mely ráfizetés nélkül, sőt hszonnal tenyészthető az Alföldön, ahol más az éghajlat, de más a széna, vagy legelő tápláló értéke is, mint a nyugati államokban, de még a Dunántúlon is!

A mi jó magyar fajta szarvasmarhánknak párja a világon nincsen.

De lássuk előbb a nyugati fajta marhát, mely a régi kormányok állami támogatásával, a nyugati államok igen erős propagandájával a magyar szarvas marha rovására erősen elszaporodott.

Egyetlen látszólagos előnye, hogy több tejet ad, de sokkal gyengébb minőségűt a magyar szarvasmarhánál.

Hátránya, — hogy röviden vázoljam — a legtöbb gazdát, ki vele foglalkozott Védettségre« juttatott, kitartatta magát még nyáron is a legelő mellett abrakkal, takarmánnyal (egy kis gyenge tejtöbbletért), mely megközelítőleg sem áll arányban az abrak és takarmány értékével, mert még több tej mellett is évenként tehenenként az Alföldön 70 pengő évenkénti ráfizetéssel jár. (Elek István dr. fehérmegyei földbirtokos 60 pengőben számította ki.)

Minden néven nevezendő betegség iránt fogékonyabb úgy nyáron, mint télen.

A nyugati marha a legrongyabb igavonó jószág (nem csak az öszvér, még a szamár is jobb nála).

A legnagyobb bűne és hibája, mit a magyar nemzet ellen elkövet az, hogy a tüdőgumókór hazája, fészke és terjesztője s így a magyar nemzet pusztítója.

Állítom, hogy minden intézkedés a tuberkulózis leküzdésére mindaddig eredménytelen marad, míg az ellene való rendszeres oltás és állandó ellenőrzés törvényesen, kellően biztosítva nincsen, vagy a már fennálló törvények kellően pótolva nem lesznek.

Próbálják csak meg egyszer az illetékes hatóságok a tuberkulózis elleni oltásokat, — megdöbbentő eredményre jutnak a nyugati fajta szarvasmarhánál.

Mint már fentebb említettem, látszólag több tejet ad, de csak helyes pl. az alábbi takarmányozás mellett, — eltérés lehet ugyan, de akkor a tej mennyiségénél és minőségénél is feltétlen eltérés lesz az eredmény.

Alaptakarmány: Takarmányrépa 25 klg, takarmány káposzta 15 klg, silázott csövestengeri 5 klg, árpa szalma 3 klg, lóhere széna 2 klg, lucernaszéna 4 klg. Szárazanyag tartalma: 13.96 kg. szem. értékben, 761 gram em. fehérjével: 700 klg-os átlagos élősúlyra és 7 klg tejre számolva. Abrakkeverék: 20 százalék extrahált napraforgóliszt, 15 százalék szegesborsó, 5 százalék bükköny dara, 10 százalék búzakorpa, 20 százalék árpa, 30 százalék tengeridara, — mely keverékből a 7 klgon felül termelők még 3 klg. tejre kapnak 1 kg-ot. Igy esik 1 kg. tejre 3 3 dkg. abrak, 0.21 kgm kem. értékben, 55 gram emészthető fehérjével. Átlagosa 5 kg. abrak a tejhozam arányában kiosztva. Tehát mindenét odaadja a gazda, amit csak az Isten a magtárába és takarmányos kertjébe adott.

A magyar fajta szarvasmarha az más, — annak nem adnak, az megél a jég hátán, a hortobágyi sziken, ha csak a földet nyalja is, a homokbuckákon, erdőszéleken, az kitelel szegény, ha már kihuzta a nyarat. Kibirja a telet is búzaszalmán, töreken, csutkán, abrak nélkül, igen, sőt a hótetején, fedetlen akolba a legtöbb helyen. De szivességből ad még egy szép magyar borjut is, (a nyugati sem kettőt) esetleg éppen bikát, — mely az első díjat hozza kinzó gazdájának a legközelebbi tenyészsállatvásárról. Ad a szegény még néhány, esetleg 6, 8 liter tejet is, mely nincs tömve tuberkulózis bacillussal. Trágyát is termel, noha az abrak és jó takarmány hiján soványabbat, mint a nyugati.

Járomba igába fogva, szívós, erős, kitartó, igavonó állataink vannak belőle.

Igen gyakran láttuk, hogy még a békebeli jó világban az alföldi falvakban almát, meszet, szilvát, sőt még egy kis lucskos vadkörtét áruló oláh szekerek eléfogva is gyönyörű, szép, jó, magyar ökör volt fogva. Csak épen nekünk magyaroknak nem kell, mi bánunk vele ily mostohán, úgyannyira, hogy két évtized mulva még birmondó sem marad belőle, mert a magyarfajta szarvasmarha volt:

1884.	évben	80.2 százalék
1895.	évben	65.9 százalék
1905.	évben	40.9 százalék
1924.	évben	17.5 százalék
1937.	évben	12. százalék

Tehát ha ez így megy tovább, még az állatkert részére sem marad egy példány.

Sajnálatos dolog, hogy csak beszélni tudunk, hogy itt nem kell idegen importált valami, nem kell csak ami magyar. Az utóbbi időben igen igen sokat hallunk „magyar-est, magyarruha, magyar viselet" stb stb, sőt éppen az 1938 V. 28 DEBRECZENben olvasom a magyaros népművészet művelésére vonatkozó igen életrevaló és feltétlen megvalósitandó tervet.

Magyar kisgazdatársaim! Félre a nekünk értéktelen, silány, magyarnemzetrontó idegen dolgokkal, bármi legyen is az és sokkal, de nagyon sokkal többet abból, bármi legyen is az, ami magyar és a magyar nemzet javát és előnyét szolgálja.

Különösen a mi magyar alföldünkre a legmegfelelőbb a magyarfajta szarvasmarha.

Amit a jó bikáról tudni kell

Minden gazdának tudni kell, hogy a tenyészbika vásárlásánál nem az a fontos, hogy a tenyészbika olcsó legyen, hanem főleg az a fontos, hogy, jó apaállat legyen. Egy tenyészbika párszáz utódra örökíti tulajdonságait, tehát igen fontos, hogy az a bika kifogástalan tulajdonságokkal rendelkezzen. A bika fontosabb tenyésztés szempontjából, mint a tehén, mert egy tehén legfeljebb nyolc borjúra viheti át a tulajdonságait, a bika azonban kétszáz ivadékra is örökíti képességeit. Ezért nagyon fontos az, hogy a tenyészállat kifogástalan legyen.

A jó bikáról tudni kell, hogy szép bikaformája legyen, alakjának jellegzetességével élesen különbözzön a tehenektől, mint az ökröktől. Jól fejlett, erős szervezetű legyen, nyaka izmos, hosszú egyenes háta, széles szügyü, hengeres has, egyenes vastag lábak jellemezzék.

Nem célszerű túlgyorsan nevelt bikákat vásárolni, mert az ilyen bika, bár szép formájú, de szervezete gyengébb és ridegebb viszonyok között kevésbé állja meg a helyét.

A tenyészbika egészségére nagy gondot fordítsunk, mert könnyen megfertőzi a tebénállományt. Ha a bikánál a legkisebb betegséget észrevesszük, azonnal állatorvost kell hivni. Fontos az, hogyha a bikát tenyésztésre vásároljuk, tudjuk azt, hogy milyen szülőktől származott. A legszebb formájú bika is származhatott értéktelen, kevés tejet adó szülőtől s így az utódai nagy termelő képességet már nem örökölhetnek. Ennek a kérdésnek a fontosságát mutatja az, hogy Dániában törzskönyvezetlen bikát egy általán nem engednek tenyésztési célra vásárolni. Az bebizonyított tény, hogy egy kifogástalan tenyészbika üszőborjai 4—500 liter tejjel többet adnak évente, mint adott az anyjuk.

A mezőgazda tehát, ha bikát vásárol ne az olcsó ár vezesse, mert az olcsó bika okozza neki majd a legnagyobb veszteséget.

Az almatermés nagy veszedelme az almamoly

Sok gazdának elvette már kedvét a gyümölcstermeléstől az, hogy a gyümölcsfákat a kártevők serege támadta meg és mielőtt hasznositani tudta volna a termést, férgesen, rothadtan a földre hullt.

Különösen az almatermeléssel foglalkozók keseredhetnek el nagyon, mert gyakran megtörténik az almatermés kilencvenkilenc százaléka már szüret előtt leférgesedik. Kétségtelen, hogy az almánál és körténél a legnagyobb a féreghiba, de ez is csak azért mert kevés a szakismeret. A jó gazda nem nézheti tétlenül, hogy termése napról-napra pusztúljon a fán. Védekezni kell és nem kell sajnálni a fáradtságot, mert csak így lehet megmenteni a termést.

Az almatermésnek legnagyobb veszedelmét az almamoly hernyója jelenti. Az almamoly ellen védekeznek a gazdálkodók, de a fáradozásukat sokszor nem kiséri szerencse, mert nem a kellő időben védekeznek. — A helyzet ugyanis az, hogy az almamoly védekezésének idejét pontosan meg kell állapitani, mert ha előtte, vagy utána, mint ahogyan a rajzás ideje van — történik a védekezés, akkor kárbaveszett a munka.

Pontosan meg kell állapitani, hogy mikor van az almamolynak a rajzási és peterakási ideje. Tudományos intézetekben almamoly nevelőket létesítettek, ahol mesterségesen tenyésztik ezt a kártékony kis férget. Igy pontosan meg tudják állapitani, mikor van a rajzás ideje, mert az almamolynak rendszerint kétszer van egy évben, de szárazabb időben háromszor is rajzik. Az ilyen megfigyelő ketrec pontosan megmutatja a rajzási időt és akkor kell a gyümölcsöskertben is permetezni. Ha egy héttel hamarabb, vagy egy héttel később történik a permetezés, akkor már eredménytelen a munka.

Ha az áttelelt hernyónak negyedrésze már megjelent mint moly lepke, akkor kell permetezni először. A permetezést három-négy napon el kell végezni. Negyedkiló arzéntartalmú port oldunk fel száz liter vízben és ezzel úgy permetezzük az almát és körtét, hogy a permetlé ködszerüen érje a termést, lehetőleg annak minden oldalát. Vigyázni kell arra, hogy a permetlé ne csurogjon meg. Ezt a permetezést még kétszer kell megismételni, kéthetes időközökben.

A második rajzás rendszerint július elején kezdődik s ekkor negyedszázalékos, arzéntartalmú lével permetezünk, s ezt is megismételjük kéthetenként. Ha az almamoly harmadszor is rajzik, elég ha egyszer permetezzük meg a terméstünket. Ha jelentkezik gombabetegség az almánál, vagy körténél, úgy egyszázalékos bordólébe, vagy nyári higitású mészkénlébe keverjük az arzéntartalmú port.

Igen jó hatású, ha a fák törzsére, közvetlen a korona alatt, hernyófogó övet kötünk, melyet 12 naponként cserélünk. A szalmából, vagy hullámpapirból való övből kiszedjük az oda meghuzódott bábokat, bogarakat. Az öveket újévig a fákon hagyjuk, mert így kifoghatjuk a telelő hernyókat, rovarokat.

A lóbogár irtása

Konyhakertekben különösen sok kárt tesz a lóbogár, mert elrágja a növények gyökereit és a földet is összedúrja, a kis palántákat kidúrja. A lóbogár ellen a legjobb védekezési módszer, ha gödröt ásunk és azt betömjük szalmás trágyával. A lóbogár odahúzódik éjszakára a szalmás trágya alá és reggel hirtelen felemelve a trágyás szalmát, belelépünk a gödörbe és eltaposssuk az odagyült bogarakat.

Egy másik módja is használatos a lóbogár irtásának. A lóbogár, vagy lótetű útját lehet látni a talaj felszínén a dúrások vonalából és láthatók a kerek bemeneteli lyuk is, a lóbogár kijáró lyukja. Az ilyen kerek kijáró lyukba kétharmad petróleumot és egyharmad repceolajat öntünk. Nem sokat, csak belecsorgatunk a keverékből és utána a lyukat betömjük. A lóbogár vagy elpusztul, vagy elmenekül az ilyen öntözés után. Ilyen módon megtisztithatjuk kertünket a lóbogártól, de természetes, hogy ez a módja a lóbogárirtásnak csak kis veteményes kertben lehetséges, mert költséges lenne nagy területen alkalmazni és nem is volna keresztülvihető nagy területen minden kis lóbogárlyuk öntözése. Kis kertekben, konyhakerti veteményeket, virágokat lehet menteni ilyen módon.

Nem lesz akácméz

Az Országos Magyar Méhész Egyesület vidéki megfigyelő állomásainak jelentéseiből megállapította, hogy a tavaszi fagy nemcsak a gyümölcsösökben, hanem a kiváló zamatú és illatú mézet adó akácban is óriási károkat okozott. Az ország sok helyén százszázalékos fagykárok voltak, de átlagosan 90 százalékban fagytak el az akác virág rügyei. Igy nem lesz akácméz: Nógrádban, Pestkörnyékén, Szolnok környékén, Kalocsa vidékén, Gyöngyös vidékén, Kecskemét környékén, Békésmegyében, Fejérmegyében, Baranyában, Dunántúl legnagyobb részén, Csongrádmegyében, sőt a déli fekvésű Csanádmegyében sem. Az egyesület bánáti tudósítója szerint ott is elpusztult az akácvirág. A nagy költségekkel karbantartott méhészetekre szomorú esztendő jár, mivel az akác az egyedüli fa, amely jó mézlés esetén rentábilissá teszi a méhészkedést. Nagy szerencse, hogy annak idején a kormány méhetetőcukor kedvezményes áron való engedélyezése által a méhészek segitségére sietett.

A TISZÁNTÚLI KISIPAROS

Ipari továbbképző tanfolyamok

III.

Iparosképzésünk nem fejeződik be az iparostanonciskolai tanulmányokkal a tanoncidő eltöltésével. Az egyes ipari szakmák segédei és önálló iparosai részére, elméleti és szakismereteik bővítése céljából az ország nagyobb városaiban az iparoktatási intézetekben és az ipartestületek rendezésében, ipari továbbképző tanfolyamok állanak rendelkezésre. Ezek a tanfolyamok az iparügyi minisztérium felügyelete alatt állanak.

A tanfolyam tanitási anyaga két részre oszlik u. m. elméletre és gyakorlatra. Az elmélet az ipari élettel kapcsolatos szaktanárgyakat u. m. ipari közigazgatási ismereteket, könyvviteltant, technológiát és az egyes ipari szakmák követelményeinek megfelelő tárgyakat foglalja magába. A gyakorlatnak pedig a mühelyoktatás a célja, ahol az egyes ipari szakmák fejlődése során előállott ujabb technikai ismeretek elsajátitása és megismertetése a főcél. Az elméleti tantárgyakat ipariskolai tanárok és az ipari élettel szoros kapcsolatban álló szakemberek adják elő. A mühelygyakorlatot pedig olyan kiválóan képzett iparosmesterek tanitják, akik szakmájukban közismert, elsőrangu szaktudással rendelkeznek. A mühelyoktatás az állam által rendelkezésre bocsátott mintamühelyekben folyik, amelyek a modern kor követelményeinek megfelelően, minden kivánalmat kielégitően vannak felszerelve.

Helybeli iparosnevelésünk szempontjából nagyértékünek mondható, hogy városunk iparoktatási intézeteiben több ipari szakmában is működnek ilyen továbbképző tanfolyamok. Különösen megemlitést érdemelnek a férfi- és nőiszabó, asztalos, cipész, festő és fodrászipari továbbképző tanfolyamok, melyek az 1937—38. isk. év folyamán is igen szép eredménnyel működtek.

Kivánatos lenne, hogy minél több ipari szakmában szerveztessenek hasonló továbbképző tanfolyamok. Különösen nagy fontossággal bir a segédek továbbképzése, mivel az uj ipartörvény végrehajtására kiadott iparügyi miniszteri rendelet kötelezővé teszi a mestervizsga letételét. Mestervizsga nélkül ma már önálló iparos senki sem lehet. Az ipari továbbképző tanfolyamok a mestervizsgához való előkészitést is célozzák, tananyag beosztásuk szoros összefüggésben áll a mestervizsga anyagával.

Örvendetes lenne, hogy iparosképzésünk fejlesztése érdekében olyan intézkedések történnének, amelyek a mestervizsga sikeres letétele céljából legalább egy tanfolyam elvégzését kötelezővé tennék. A szakirányu tanonciskola sok olyan ismeretet ad tanitványainak, amelyeket a mestervizsgálatra jelentkező segéd eredményesen használhat fel. Azonban a segédi gyakorlat megszerzése hosszabb időt vesz igénybe, igy az elméleti ismertek felujitása érdekében is igen fontos lenne egy ilyen tanfolyam elvégzése. A mesterevizsgára jelentkező segéd biztosabb tudással állana a vizsgáztató bizottság elé. Ilyen intézkedés rendelettel való szabályozása jelentős lépéssel vinné előre iparosképzésünket.

Szöör József.

Bornemisza miniszter az ipartostületben

Bornemisza Géza iparügyi miniszter vasárnapi debreceni tartózkodása alatt alkalmat keres arra is, hogy Ipartestület vezetőségével megismerkedjék.

Ecélból vasárnap délután félhárom órakor az Ipartestület elnöksége és az előljáróság minden tagja összegyülik a testület egyik termében. A miniszter előreláthatólag megszemléli az ujonnan átalakitott ipartestületi helyiségeket is.

Ipart csak megfelelő képesités és külön engedély alapján lehet végezni a jövőben

Nagyjelentőségü intézkedésekre kerül sor a közel jövőben az iparosság érdekében. Hir szerint általános felülvizsgálat alá veszik az összes iparágakat. Miniszteri rendelet jelenik majd meg, amely azt tartalmazza, hogy

ezentúl ipart kizárólag megfelelő képesités és külön engedély alapján lehet üzni.

A legtöbb iparágnál már most is megvan a képesitési kötelezettség, de az tény, hogy a multban egyes iparágak bárki által gyakorolhatók voltak, majdnem válságos helyzetbe sodorta az iparüző társadalmat és gyakran megtépázta jó hirnevét is.

A készülő rendelet azért is nagyjelentőségü, mert egyszer s mindenkorra véget vet a kontárkodási lehetőségeknek.

Előreláthatólag valamennyi iparüzőt felülvizsgálat alá vonnak. A rendes képzett iparosoknak ettől a vizsgálattól nincs mit félniök. A vizsgálat nemcsak arra terjed ki, hogy vajjon az iparüző rendelkezik-e a szakma tökéletes ellátásához szükséges elméleti és gyakorlati képesitéssel, hanem behatható vizsgálat tárgyává teszik az iparüzők állampolgársági viszonyát is.

A rendelettervezetet megküldik a közhatóságoknak és az ipari érdekképviseleteknek hozzászólás végett és hogy igy tisztázzák azokat a kivánságokat, amelyek a kisiparos társadalom érdekében jogosnak tekinthetők.

Állami kamatsegéllyel akarnak lendületet adni a családiház épitési akciónak

A legutóbbi hónapokban igen sokan mondtak le a LÁB álta megszavazott épitési hitel igénybevételéről. Ennek oka főként abban rejlett, hogy sokan nem tudták biztositani a megváltozott viszonyok mellett azt a pénzösszeget, amelyre a LÁB-kölcsönön kivül lett volna szükségük az épittetőknek. Illetékes helyen különböző tervek merültek fel arra nézve, hogy lehetne lendületet adni az épitési akciónak.

Éber Antal a kereskedelmi és Iparkamara elnöke azt javasolta, hogy részesitsék kamatsegélyben az épittetőket, mert állami kamatsegéllyel olcsóbbá lehetne tenni az épitési akciót. Ez annál is inkább járható út, mert hiszen a lakásépitési akció kölcsönének terhét egyszer már mérsékelték 7 százalékról 5.5 százalékra. Ahhoz azonban, hogy az akció újabb lendületet nyerjen, szükség van a mai terhek további csökkentésére, amit úgy képzelnek, hogy az állam 1—2 százalék kamatsegélyt nyujtson.

Ezekkel a tervekkel szemben egyes szakkörökben azt hangoztatják, hogy talán fontosabb volna a másodhelyre bekebelezett hitelek biztositása az épittetők számára. Eszerint inkább arról kellene gondoskodni, hogy az épittető az OLHSz.-kölcsönön felül is kaphasson hitelt. Erre a célraazt a megoldást ajánlják, hogy az állam vállaljon garanciát a második helyre bekebelezett és épitési célra folyósitandó kölcsönökért.

E pillanatban még bizonytalan, hogy melyik megoldás tetszetősebb illetékes helyen, mindenesetre azonban tenni kellene valamit, hogy a LÁB-akció, amely évek előtt olyan szép eredményeket ért el, munkához és keresethez juttathassa az épitőiparosokat, akik jelentős munkaalkalmakat nyerhetnének egy nagyobbarányú országos épitési akció lebonyolitásánál.

Az épitőipar fellenditése érdekében országos értekezletet tart az iparügyi miniszter

Az épitkezési érdekképviseletek azzal a kérelemmel fordultak az iparügyi miniszterhez, hogy tüzze napirendre mindazoknak a lehetőségeknek megtárgyalását, amelyek alkalmasak a válság megoldására.

Az iparügyi miniszter honorálta is ezeket a kéréseket és a legközelebbi napokban már összehivják az országos ankétet, amely napirendre tüzi a kérdést: hogy milyen intézkedésekkel lehetne megszüntetni az épitőipar stagnációját.

Remélhetőleg az országos értekezletnek jótékony hatása lesz az épitkezések megindulására és a vállalkozók és munkások százai végre kereseti lehetőségekhez juthatnak.

Az OTI nem adhat beruházási hitelt

Sárospatak város közgyülése legutóbb elhatározta, hogy 500 ezer pengős kölcsönt vesz fel az OTI-tól és MABI-tól vásárcsarnok, vizvezeték és útak épitésére. **Keresztes-Fischer Ferenc** belügyminiszter az egyhangúlag hozott határozatot megsemmisitette és a városhoz intézett leiratában ezt azzal indokolta meg, hogy vegyenek fel bankkölcsönt, amennyiben erre a városnak megfelelő anyagi biztositékok állanak rendelkezésére. Beruházási hitelek szerzésére azonban — mondja a miniszteri leirat — ne használják fel a társadalombiztositó intézetek tartalékalapjait.

Kik kértek épitési engedélyt

A mult héten egészen tegnapig a következők kértek épitési engedélyt: Betits István egyetemi klinika, lakóházat épit Bellegelő 112/b. alatt. Bodnár Lajos Erzsébet u. 14. alatt mühely-üzletet. Dr. Márton Béla Ajtó u. 3. szám alatt homlokzat javitást, Török Kálmán Ember Pál u. kerítést, Bujdosó Gábor Péchy u. 9. átalakitást végeztet Arany János u. 49. alatt, Bécsy József Munkás u. 8. lakóházat épittet Félegyházi Tamás u. 33. sz. alatt. Ungvári Jánosné Kishegyesi u. 26. toldalékot a Méhes u. 6. alatt, özv. Gál Béláné Ferenc József u. 79. alatt átalakitást végeztet.

A munkapiac helyzete

A hatósági munkaközvetitő hivatal 549 munkahelyet és 614 munkakeresőt tartott nyilván, közvetitett 509 esetben. Száz munkahelyre 112 munkakereső jutott. A munkahelyek közül 121-et a férfiak, 428-at a nők részére jelentettek be. Szakmunkások részére 100 férfi munkahelyet, segédmunkások részére 428 női és 21 férfi munkahelyet ajánlottak fel. A munkakeresők közt 159 férfi szakmunkás, 341 női és 27 férfi segédmunkás volt. Kedvező volt a munkapiac a vas és fém és a ruházati iparban, valamint a segédmunkások számára.

Munkabérek

Debrecenben május hónapban az asztalosok órabére 20—62 fillér, szabóké 14—20 pengő hetenként, kerékgyártósegédek hetibére ellátással 5—7 P, kovácsoké 5—7, borbély hetibére 6—7 P, napszámos napibére 1.30—2 P, háztartási alkalmazotaké havi 5—25 P.

Közmunkák — másutt

A főváros Óbudán 40 kislakást épittet.

Nagykanizsán rendőrségi palotát és népstraudot épittet a város.

Félegyházán új postapalotát épitenek.

Békéscsabán állandó kiállitási csarnokot terveznek.

Szekszárdon leányliceumot, Sopronban fürdőt, Békésen egészségházat, Pécsmegyeren 700.000 pengős költséggel minta kertvárost létesitenek. Nagykörösön milliós kincstári épitkezéseket hajtanak végre. Szombathelyen második polgári iskolát épitenek.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szo 5 fillér. Vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetése díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér.

Házasság

Köztisztviselő
özvegye, ötezerrel rendelkezik, megismerkedne középkorú úriemberrel. Jelige „Házasság céljából". 1077

Negyvenezer-
pengős vagyonnal, intelligens hölgy 30—35 éves hivatalnok ismeretségét keresi. Teljes cimmel, fényképpel ellátott levélre válaszolok. — „Barna férfi" jeligére. 1063

Egyedül álló
özv. 50 éven felüli vendéglős, szállodás, gyermektelen asszonyt, — vagy idősebb lányt párezer pengővel feleségül venne. Cimeket: „Komoly" jeligére a kiadóba kérek. 1008

Huszonötéves,
középiskolát végzett, önálló keresztyén kereskedő, jóforgalmú csemege és fűszerüzletével megnősülne, párezer pengő hozománnyal. — Cim a kiadóban. 1116

Alkalmazást nyer férfi

Kifutófiut
keresek. Kornhauser, Simonffy 6. 1027

5 pengő napi
keresetet könnyű munkával szorgalmas egyénnek. Csakis jól öltözött urak (hölgyek) jelentkezzenek hétfőn 5—7 között Morvai hirlapirodában, Werbőczy utca 2. 1017

Fodrásztanulónak
ügyes fiut azonnal felveszek, vasúti fodrász, pályaudvar. 752

Kavicsbánya
kitermeléséhez keresek egy üzletembert. Terület közel a vasúti vágányhoz. Cim a kiadóhivatalban. 616

Kifutófiut
kerékpározni tudót fűszerüzletbe felveszek. Árpádtér 26. sz. 1031

Kovácssegéd
jómunkás, vagy kisegítő elvételik, Hajdúszovát, Szathmári Károly kovács. 961

Kereskedősegédet
jómegjelenésüt, megbizhatót keresek, vidéki fűszer, csemege üzletben. Cim a kiadóhivatal pénztárában. 1021

Juhász
azonnal felvételik. Hunyadi utca 11. 1076

Házmesternek
nyugdijast vagy állásban levőt felveszek. — Feleségét, családtagját fizetéssel foglalkoztatom. Jelentkezés 9—10 és 3—4 között. Deák Ferenc u. 6. emelet. 1083

Tanuló
és kifutó fiut felveszek. Szent Anna u. 39. Fűszerüzlet. 1094

Gyermektelen
házmesterpárt fiksz fizetésüt, lakással, díjjal keres. Arany János 62. 1098

Julius
elsejére házmestert felveszek. Jelentkezni lehet délelőtt Cegléd utca 12. szám. 1118

Tanuló
könyvkötészetbe felvételik, Varjas Pál, Kálvin tér 3. 1130

Fémesiszolók
felvételnek, Rácz műszerész, Halköz. 1126

Kovácsot,
gazdaságba keresek, Magoss György tér 30. 1139

Fodrászsegédet
keresek, ki önállóan vezeti az üzletet. özv. Csikesné. Értekezni: Veres utca 9. 1156

Elsejére,
házmesterpár felvételik Attila tér 7. 1182

Villanyszerelő
és műszerész tanulót felvesz Schnütz József villanyszerelőmester, Hadvan utca 55. 1180

Házmester
fizetéssel felvételik, Szappanos utca 11. 1197

Asztalostanuló
felvételik azonnal, Kigyó utca 5. 1213

Kisebb
családos házmester felvételik, Deák Ferenc u. 5. sz. Jelentkezni délután 2—5 óráig. 1207

Alkalmazást keres férfi

Keresztény,
31 éves géplakatos, villany, gáz, víz- és központifűtéses szerelő, állást keres, esetleg benősülne. Leveleket e lap kiadóhivatalába kérem „Vidékre is elmennék" jeligére. 1019

Szolid
jó megjelenésű kereskedősegéd ajánlkozik kilencéves egy helyen való működéssel. Cim a kiadóban. 1074

Alkalmazást nyer nő

Ügyes
varró segédlányt felveszek Tóth Juliska, Kurue ucca 40. 1011

Német,
fiatal urilány heti három órai társalgásra jelentkezzen, szerdán dél után 3—5-ig. Miklós 3. 1054

Kezdő
segédleány, varrodámba felvételtik, Juhász Ilona, Vigkedvü Mihály ucca 1. szám. 1111

Fehérnemű
varrónőt felvesz varroda, Nyil ucca 30. 1132

Házmesternek
gyermektelen, tisztességes házaspár, július hó elsejére felvételtik, Teleki ucca 27. 1149

Ügyes
tanulóleányt felveszek, Asztalos divatszalon, Sas ucca 4. 1125

Tanulóleányt,
előnyös feltételekkel felvesz Styl fehérnemű szalon, Széchenyi ucca 11. szám. 1166

Tanulónak
ügyes fiút felveszek, vidékit is, Vojth fűszerkereskedő, vágóhidnál. 1148

Varrodába
segédlányokat felveszek, Gáspár Anna, — Burgundia ucca 7. sz. 1152

Masamód
önállóan dolgozó segéd leány. Ugyanott tanulóleány kerestetik „Hella" Csapó ucca 22. 1201

Varrodába
segédlányok felvételnek, Piac ucca 46. sz., keresztépület. 1210

Női
konfekció eladásában jártas jómegjelenésü eladónőket azonnali belépésre keresünk. Magyar Ruhaipar, Bikaszálló épület. 1203

Gyakorlott
önálló francia varrónő felvételtik, Bardócz, szinházi átjáró. Jelentkezés: hétfőn. 1215

Varrodába
segédleány felvételtik, Csokonai ucca 11. 1217

Háztartási alkalmazott

Perfekt
szobalány felvételtik, Simonyi út 3. sz. alatt. Jelentkezés délután 3—4 óráig. 970

Bejárónőt
fizetéssel, esetleg lakással julius 1-re felveszek. Bethlen u. 21. 1047

Takarításért
gyermektelen házaspárnak lakást adok, julius 1-re. Csillag utca 73. 1048

Kis
családú nő takarításért lakást, fizetést kap. Miklós utca 41. Jelentkezni 3-tól 5 óráig. 1056

Bejáróleány,
azonnal felvételtik, Péterfia ucca 56. 1087

Jóravaló
bejárónő délelőtti munkára felvételtik Kossuth ucca 9., hátul, földszint 1088

Főző
mindenest keres elsejére gyermektelen házaspár, Kazinczy ucca 4. szám. 1119

Kiszolgálóleányt
vagy segédet felveszünk, Deutsch A. és Fia. 1138

Mindenes
szobaleány, jó bizonyítványokkal felvételtik, női klinika. 1147

Falura,
keresek gazdasszonyt, ki perfekt főz, tejkezelés és baromfiakhoz is ért. Jelentkezni: Péterfia 1. sz. délután 3—5 óráig. 1128

Főzni tudó
mindenesleány, ki a gyermeket szereti, vidékre felvételtik. Jelentkezhet: Rákosi Jenő u. 7. sz. II. 3. 1133

Baromvásártéri
konyha vezetésére jól főző nő kerestetik. Érdeklődni Erzsébet u. 43. alatt. 1154

Bejárónak
tisztességes leány, vagy asszony felvételtik, — Eötvös ucca 21. 1159

Alkalmazást keres nő

Inteligens
középkorú asszony házvezetőnőnek ajánlkozik, jártas a háztartás minden ágában. Szecsődy Eleonóra, K. Tóth utca 26. 1010

Gyermek mellé
ajánlkozik jobb fiatal leány, vidékre is. Cim a kiadóban. 1122

Urinő
irodai, trafikkezelőnői, társalkodónői állást keres, Cegléd ucca 10. sz. második ajtó. 1178

Bejárónő
11—3 óráig alkalmazást keres, Meszena u. 11. szám. 1188

Házvezetőnői
állást elfogadok, ahol családtagként tekintenének, Honvéd ucca 14 jobb első ajtó. 1190

Nyomozó iroda

Szabó magánnyomozó
irodája Varga utca 7. Legdiszkrétebben nyomoz, megfigyel. 1075

Ajánlat

Férfi ingvarrás
60 fillér, paplanlepedő 80 fillér. Szép munka, jó szabás. Kút ucca 62. szám alatt. 298 7. 4

Cianoztasson
bizalommal a „Csalacianozó vállalattal, Rakóczi ucca 9. sz., telefon: 14-27. sz. 561 6. 30

Varrógép-
kölcsönzés, vétel, csere, eladás. Minden varrógéphez alkatrész kapható. Javítások jótállással. Eisenberger, Csapo ucca 101. szám. 125+

„Király-balzsam"
köszvény ellen 1.30 fillér. Grósz Nagy Ferenc gyógyszertárában (szinház mellett). 199 5. 28

30-as gummifűző P 2.56 Benyáts-nál

FÜSZERKERESKEDŐK, KOCSMÁROSOK ÉS CUKRÁSZOK figyelmébe!
A tisztifőorvosi rendelkezésekkel kapcsolatosan kifüggesztendő táblák kaphatók kiadóhivatalunk pénztáránál darabonként 12 fillérért. vv

Poloskairtást
ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel végzi Kiss, Kigyó u. 5. szám. 365 VI. 5.—VII. 5.

Mindenféle
építési anyag, valamint deszka, léc, faragott fa és bauxit cement kapható a Debreceni Mükögyár R. T. Fürdő ucca 2. számú telepén 109+

Bármilyen
órát jótállással. Javítások, új órák olcsón kaphatók, Borbély Gyula, Kossuth ucca 4. 106+

Tejnapolaj,
mint a fehérruha, hővisszaverő, tehát csodásan hüsitő, de éppen ezért napfényuyelő, tehát egyenletesen barnító. — Földesnél, Vigmozi-bejárat. 1006 vv

Legszebb
újdonságok gyári maradékokban csoda olcsón kaphatók, dr Révésznénél, Piac u. 42. Pannónia udvarban. 60+

Lóvasalást,
gazdasági eszközök javitását, napi árnál olcsóbban végzi Pető kovács, Mester ucca 40. 1127

Sirok
beültetésére törpe évelő krizantém ujdonság, rózsa, kék, lila, fehér szinben, feltünő szép, darabja 30 fillér. Alkalmi csokrok megrendelhetők: Török kertészet, Simonyi út 9. 1111

12 ezer darab
elsőosztályú, nagyméretű falitégla eladó. Értekezni: dr Ticz János ügyvédnél, Piac ucca 87. szám. 1097

Petroleumfőző
5 lyuku 30 pengő, permetezők, gumicsövek, s mézbödönök, szúnyoghálók, nyugákyak, cselédágyak, vendégágyak, zománctűzhelyek nagy választékban Nagy vasüzletében, csapókanyar 1157

Cipőfestés,
retikül, öv, villanygéppel, Nagy Károly, — Batthyány ucca 10. 1184

Öcska
vas anyagok nagy raktára, mindennemü vasanyagok vétele, eladása Langer, Hatvan ucca 62. sz., telefon: 12-48. 1193

Kereslet

Keresek
megvételre használt fafütéses fürdőszoba kályhát. Zöldfa u. 14/b. Házmesternél. 1146

Jókarban
lévő keményfa teljes hálószoba butort keresek megvételre. — Ajánlatokat ármegjelöléssel „azonnal fiztem" jeligére. 1131

Kölyök
puli kutyát veszek. Cim: Csapó 4. Ivanovits. 1144

Nyaralás

Nyaralásra
junius 15-től vendéget fogadok, teljes ellátásra, hernádparti faluba, Közeli kirándulóhely: Tapolca, Lillafüred. — Napi ellátás 2.50 P. Dr Pap Béláné Berzek, — Zemplénmegye. 913

Balaton-Zamárdiban
partmenti villában, fővárosi tanitónőnél, — gyermeknyaraltatás havi 100 pengőért, Lengyelné, Budapest, Elemér ucca 40. 1095

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
finom koszt a Hungária penzióban **szobak napokra s hónapszámra,** Ferenc József út 59 szám, telefon: 23-39. 949 vv

Középiskolai
tanulókat teljes ellátásra felveszek, Erzsébet ucca 4. sz. 1108

Elelmiszer ital

Áthelyeztem
Homok ucca sarkáról a sajáttermésü újlétai boraim mérését Simonffy ucca 59. alá, ahol édeskés rizlinget 44 fillérért árúsitok, öt liternél 40 fillér. 105 6. 15.

Megnyilt
a Pannonia szálló étkezdéje. Kitünő házikoszt. Pensió rendszer. Reggeli, ebéd, vacsora. Abonenseket elfogadok 549 8. 8.

Oktatás

Német-francia-
szakos egyetemi hallgatónő a középiskola alsóbb osztályaiban pót vizsgára előkészit. Jelentkezhetni: Dózsa u. 6. A. sz. 1123

Iroda

Irodának,
esetleg magánosnak lakásul alkalmas helyiség kiadó. Cim: Piac ucca 69. Telefon 16—85. 1070

Háromszobás
irodahelyiség, Piac uccán augusztus elsejére kerestetik .Biztosító' jeligére a kiadóba. 1091

Tüzelő anyagok

Akáctuskó
kétéves, száraz, ölenként 24 pengőért kapható a bagaméri káptalani erdőben, Szent Annapuszta állomás mellett. Megrendelhető Békési és Löw cégnél, telefon: 19-45. 1826 6. 28

Hangszer

Zongora,
„Erbár" világmárkás, sürgősen eladó. Svájci tejivó. Gambrinus átjró. 1181

Zongora,
modern, megbizásból olcsón eladó. pianinó bérbeadó. Tonté, Piac ucca 44. 1199

Zongora,
modern, elköltözés miatt, megbizásból olcsón eladó. Piac ucca 44., keresztépület. 1206

Bútor

Szép
palisander ebédlő, elfogadható áron eladó, Hajóséknál, Gambrinus passage 28. A. III. em. 18. ajtó. 974

Ebédlő,
sötét, matt, barokkstilusu eladó. Csapó u. 10., emeleten. Ugyanott egy bilágos keményfa ebédlő eladó. 956

Eladó
olcsó ebédlő asztal hat székkel, Szappanos utca 12. 1032

Ebédlő,
hálóberendezés eladó. Rákosi Jenő ucca 6. sz. I. 2. 1115

Keményfa
háló, elutazás miatt eladó. Cim: Apaffi ucca 155. szám. 1218

Elveszett

Elveszett
Petőfi téren az állomással szemben levő park szélén Medve István névre szóló két könyv. Megtalálója e lap kiadóhivatalába adja le. 1010

Vegyes

Ingyen elhordható jó föld, kertészetnek, virágágynak alkalmas, Tanító ucca 18. vv.

Örökbeadnám
gyönyörű kétéves fiamat, Szutorné, Teleki u. 38. sz. 1078

Grafológusnő
mult, jelen, jövőről felvilágosit. Fogad: Széchenyi ucca 43. 1041

Autó, motor kerékpár

Kis adójú
keveset futott autó törlesztésre is olcsóért eladó. Debrecen, Kinizsi u. 21. 323 VI. 20

Balilla
négyajtós, négyüléses, kifogástalan, eladó. — Értekezhetni Szoboszlay, Széchenyi ucca 24. 1069

Női kerékpár,
új, olcsón eladó és egy motorkerékpár, Csillag ucca 32. 1124

Jókarban levő
500 köbcentis AJS motorkerékpár oldalkocsival eladó, István út 11. 1105

Motorkerékpár
AJS kéthengeres, oldalkocsival, részletre is eladó. Esetleg ingatlannal, ráfizetéssel cserélek. Piac ucca 38. sz. műterem. 1167 6. 30

Kisfogyasztású
személyautó és egy segédmotoros „Csepel" kerékpár eladó. Értekezni: Veres ucca 25. második ajtó. 1160

„Nash"
bérautó, hatszemélyes kisadójú, bevezetett fu varkörrel, családi okok ból eladó. Pannonia garage. 1177

Autó,
csukott, négyszemélyes alkalmi áron eladó kis fogyasztással „Bocskai' vasöntöde, Szoboszlói út 4. szám. 1191

„Opel"
kétszemélyes sportkocsi és 500-as Rudge motor kerékpár eladó Honvéd ucca 63. 1187

Atadó üzlet vendéglő

Jómenetelü
sarok füszerüzleti helyiség áruval, berendezéssel kiadó. Cim a kiadóban. 1056

Fodrászüzlet
jómenetelü, női is, — bevezetve, forgalmas helyen eladó. Cim a kiadóban. 1150

Vendéglő
jogfolytonos, berendezéssel, lakással eladó Nap u. 22. 1162

Hentesüzlet,
eladó 200 pengőért Csapó ucca 91. 1198

Uzlet, műhely raktárhelyiség

Üzlethelyiség
kiadó és egy 3+1 rádió eladó. Vár u. 2. sz. Házfelügyelő. 1042

Kiadó
füszerüzlet, Salétrom u. 22. sz. lakásnak is elfoglalható. 1103

Kiadó
sütöde üzlettel lakással udvarral, belvárosban. Értekezni Péterfia 48. Tóthné. 1163

Kiadó lakás egyszobás

Egy
szoba, konyha, speiz julius egyre kiadó. Nemes u. 8/b. Tócóskert. 1061

Kiadó
szoba, konyha, kamara julius 15-re. Böszörményi ut 17. 1035

Szoba, konyha,
fáskamara elsejére kiadó. Kut u. 56. (A)

Szoba,
konyha, éléskamra, fáskamrából álló lakás kiadó. Mester u. 4. 1052

Uj épületben
modern szoba konyha, speiz stb. julius 1-re kiadó. Szoboszlói ut 4/f. Fahidi Testvérek. 1092

Kiadó
egyszobás lakás tartozékaival azonnal. Timár utca 41. 1104

Uccai
szoba konyha, speiz kiadó julius 1-re. Meszena utca 18. 1100

Kiadó
egy szoba, konyha, Timár ucca 38. (A)

Egy szoba,
konyha, kiadó Erős Lajos ucca 24. 1109

Egy
nagyszobás lakás kiadó István út 41. 1143

Kiadó
szép egyszobás lakás. Ugyanott udvarra nyiló népfürdőnél. Kassa út 35. szám. 1121

Kiadó
uccai előszobás, konyhás lakás, julius elsejére. Csokonai ucca 42.

Kiadó
egy uccai szoba, konyha, kamara elsejére Kuruc ucca 7. sz. Értekezni Rákóczi 13. sz. 1165

Egy szoba,
konyha, spájz kiadó. Cserepes ucca 8. 1172

Kiadó
1 szoba, konyha, kamara, disznótartással, júl. elsejére. Gizella ucca 5. Értekezni: Csillag ucca 86. szám. 1174

Egyszobás,
konyhás udvari lakás piac közelében, Montiezredes, volt Magoss u 11. szám. 1176

Udvari
kis szoba kiadó, Szappanos ucca 18. 1208

Kiadó lakás kétszobás

Két
szoba, előszoba, konyha, kamara kiadó. Szőnveg eladó. Piac utca 63. 1060

Szép
kétszobás lakás mellékhelyiséggel elsejére kiadó. József királyi herceg 25. 1023

Kiadó
2 szoba, konyha, speiz. Varga utca 25. szám. 1037

Két
szoba, előszoba, mellékhelyiségekkel augusztus 1-re kiadó. Bujdosó utca 13. 1046

Kiadó
két uccai szoba, rendelőnek, vagy csak garson urnak. Csapó ucca 10. Értekezhetni lehet az udvarban. 954

Kiadó
egy- és kétszobás lakások biztos fizetőnek. — Széchenyi u. 57. 1079

Kiadó
két szoba komfortos lakás, gázfütéssel, julius 1-re tisztviselőnek vagy nyugdijasnak. Értekezni Kut u. 48. 1107

Két
szoba, előszoba, konyha, speiz, berendezett fürdőszoba, viz, villany, jószágtartással augusztusra kiadó. Vasvári u. 11. — Egy fűthető fürdőkád eladó. 1090

Simonyi út 5-b.
két szoba konyha aug. hó 1-re kiadó. 1089

Kétszobás
fürdőszobás lakás, aug. elsejére, háromszobás modern lakás október, vagy novemberre kiadó Telefon: 30-44. 1137

Kétszobás,
konyhás lakás, augusztus elsejére kiadó. Csapó ucca 30. 1151

Kiadó
uccai kétszoba, konyha, speiz augusztus elsejére Rothermere ucca 29. szám. 1155

Kiadó
kétszobás, előszobás nagy lakás, auugsztus hó elsejére, Kassa út 19 1171

Elsőemeleti
két szoba, fürdőszobas lakás, garson lakásnak, vagy irodahelyiségnek, augusztus elsejétől kiadó. Piac ucca 75 alatt. 1168

Kiadó
két uccai szoba, előszoba és mellékhelyiségekkel, július elsejére, Pozsonyi út 5/B. 1192

Modern
két nagy parkettes szoba, fürdő, mellékhelyiségek, augusztus hó elsejére kiadók, Földi u. 6. sz. Tisztviselőtelep. 1200

Kétszobás
lakás, elsejére kiadó. Gyár ucca mellett. — Krudy ucca 6. 1204

Kiadó lakás háromszobás

II. emeleti
3 utcai szobás összkomfortos lakás kiadó. Werbőczy u. 14. 1049

Kiadó lakás nagyobb

Négyszobás,
parkettes, fürdőszobás uccai lakás, augusztus elsejére kiadó, Rákóczi ucca 7. 1018

Négy
szoba fürdőszoba mellékhelyiségekkel julius vagy augusztus 1-re kiadó. Jókay u. 8. 1044

Modern
új összkomfortos villa nagy gyümölcsössel kiadó. Széchenyi u. 66. 1091

Kiadó
az Iparkamara székházában hatszobás, komfortos lakás, november hó elsejére, központi fütés és állandó melegvizszolgáltatással. 1012

Négyszobás,
uccai lakás, augusztus elsejére kiadó. Péterfia ucca 17. 1129

5 esetleg 6 szobás
uccai elsőemeleti igen szép lakás, 2 cselédszobával, nagy erkéllyel, a Hungária palotában augusztusra kiadó. 1142

Négyszobás
villa augusztustól kiadó. Szatmár ucca 7. (Meteorral szemben). 1141

Butorozott szoba

Uccai
két bútorozott szoba, különbejárattal, fürdőszoba használattal, júl. elsejére kiadó. Széchenyi ucca 12. 957 vv.

Nyaralásra
butorozott szoba, ellátással árnyas parkban kiadó. Simonyi ut 11-a. 1066

Különbejáratu
csinosan butorozott szoba azonnalra kiadó. — Werbőczy u. 14. 1058

Butorozott
utcai és udvari szoba központban a Kollégium mellett kiadó. Hüvelyes u. 6. 1025

Kapualatti
különbejáratu butorozott utcai szoba fürdőszobahasználattal kiadó. Simonffy 38. 1043

Különbejáratu
utcai elegáns butorozott szoba kiadó. Széchenyi u. 23. 1020

Butorozott
szoba fürdő- és előszobával kiadó. — Magoss György tér 9. 1081

Tiszta
csinosan butorozott szoba julius elsejére kiadó Domb utca 14. 1053

Kiadó
egy csinosan butorozott külön bejáratu szoba magános uriember részére, julius 1-re. Megtekinthető d. u. 3—6-ig. Eötvös ucca 90. 1079

Különbejáratu
butorozott szoba férfi részére kiadó Rothermere 10. 1093

Főlépcsőházi
uccai világosszoba irodának, rendelőnek esetleg butorozva — Püspöki palotában kiadó. Telefon 34—36 1120

Lépcsőházi
különbejáratu uccai butorozott szoba kiadó Jókai u. 5. sz.

Kiadó
bútorozott szoba, folyó vizes mosdóval, parkirozott udvarban, Magos György tér 24. 1170

Tiszta,
rendes kis bútorozott szoba kiadó. Varga u. 9. szám. 1195

Kiadó
szép butorozotti szoba fürdőzőknek is — 1—2 személyre. Pérterfia 48., házmester. 1163

Bútorozott
szoba, előszobával, rendelőnek alkalmas kiadó. Piac ucca 65. 1186

Különbejáratú
csinosan bútorozott par kettás uccai szoba, 1—2 személynek kiadó, Simonffy ucca 32. sz. 1202

Kiadó
elegánsan bútorozott szoba, fürdőszobával keresztyén úriembernek, Bethlen ucca 58., jobboldal. (A)

Ingóságvétel

Veszek
butort, varrógépet, mindenféle ingóságot. Andráskó, Csapó ucc a16. sz. Hivásra jövök. 161+

Ingóság eladás

Róm. kat. főgimn.
hatodik osztályába való könyvek olcsón eladók. Tanító ucca 16. (vv)

Eladó
egy jókarban levő süly lyesztett gyermekkocsi Móliusz tér 5. 972

Női ruhák,
és egy férfi szürkeöltöny eladó. Csapó u. 10. az udvarban. Megtekinthető délután 2—5 óra között. 955

Gyönyörű
szép olajfestmények be rámázva, jutányosan eladók. Baltazár ucca 11. szám. 1005

Egy
gyermekágy, szekrény, garntiura, zománcozott tüzhely — költözködés miatt eladó. Megetekinthető Hatvan u. 61. I. e. 4. 1016

Négykerekű
kézikocsi eladó Deutsch Hatvan u. sarok. 1014

Singer
varrógép jó karban nagyon olcsón eladó, szabógépnek is alkalmas. Cim Rákosi Jenő u. 7. földsz. 2. 1067

Bőrhulladék
eladó, szandál, bakancsnak való. Homok u. 127. 1073

Betegtolókocsi,
gumikerekekkel önhajtásos eladó, Timár u. 38. szám. (A)

Gyalupad,
faesztergapad, iróasztal eladó Erőss Lajos 24. 1110

Eladó
szivattyus kutak, — porszivógép, ventilátor, butorok, Busi ucca 20. 1104

Eladó
világos szekrény, — ágy, kerk asztal, székek. Pacsirta 3. II. ajtó. 1101

Vasrács,
húsz folyóméter, villák elé is alkalmas eladó. Pusztai. Kálvin tér 5. (A)

Fiu-trikók
nagyon olcsón
a **Fischer** boltban
Teleki u. 73.

Teljes hálószoba
tölgyfából kőrisfabetéttel olcsón azonnal eladó Vasvári ucca 14. Tüzérlaktanya megett. 1102

Modern
dióebédlő, ingaóra és 3 lámpás rádió eladó Wesselényi ucca 119. szám. 1113

Zongora,
előszoba garderobszekrény, üzleti iróasztal jutányosan eladó Fried, Iparkamara, I. emelet. 1112

Eladó
köztemetői pad, kerti csőgarnitura, asztal négy székkel Kut ucca 60. 1135

Eladó
22 m. sdronykerités hozzávalóval és 2 lószerszám Kut 19. 1134

Söraparát,
szivócsap, kutyafej, szivattyus sörpumpa eladó Nap u. 22. 1161

Nagy
állótükör, asztaltűzhely különféle bútor, függöny, csillár eladó. — Arany János ucca 49. 1179

Deszka,
gerenda, csaknem féláron Andrássy út nyolc szám, csakis 2—6-ig. 1186

Egy
alighasznált modern gyermekkocsi eladó, — Szappanos ucca 18. 1209

Gyermekkocsi
modern, bordó szinben eladó. Csapó ucca 72. 1212

Eredeti
márkás olajfestmények mesterhegedük tárogatók, öltönyök, télikabátok eladók, Horváth Csapó ucca 4. 1216

Keményfából
készült iróasztal eladó Csapó 98. 1099

Gazdasági eszközök

Szőlőprés
eladó három darab, Gavallér iroda, Svetits palota, Telefon: 25—20. 1045

Lógereblye
jókarban levő eladó Kecskés István kovácsnál, Vámospércsi utfélen. 1030

Traktor eke
hármas és négyes ekesorral eladó és 1 drb Hoffer magánjáróhoz gall lánc. — Pusztai és Pásztor Nyil u. 15. 1153

Használt
magasnyomásu permetező, Wampir porszivó, burgonya fülleszto, hordókötél eladó Csapó 77. 1158

Egy jókarban
levő stráfszekér és egy szecskavágó eladó. Szeder ucca 10. 1004

Féderes kocsik
zöldség, gyümölcs, tejszállitására, alig használt eladó. Riesz kocsigyár. 1169

Kocsik
homokfutó és ekhós kaphatók. Mindenféle javitást készitek, Gyulai, Hatvan ucca 34. 1194

Nyitott
és zárt 2 lovas hintók eladók. Széchenyi ucca 62. szám. 1214

Eladó házhely

Házhely
358 négyszögöl Munkás u. és Hold u. sarok, a Nyilastelepen olcsón eladó. Vasuti fodrásznal, pályaudvar. 1900

Három pengő
a ritka alkalmi ára a Sámsoni kövesúttól egy percnyire levő Apponyi ucca 48. számú házhely négyszögölének. Ára kedvező részletekben is fizethető. 2+

Házhely
300 öl keleti frontfekvéssel dohánygyár, villamos közelében, Sebess uccán 11. alatt. Értekezhetni: Eötvös ucca 25. 1164

Házhely,
325 négyszögöles, közmüves, kerítéssel, jutányosan eladó Széchenyi ucca 76. 1196

Eladó ház

Adómentes
új ház eladó, szép villaszerűen épitve. Gerébitelep Király Ferenc utca 37. sz. Ára 2700 P. 2000 pengővel átvehető, a többi ráér, Csak a héten eladó, mert a tulajdonos elköltözik. 1086

Eladó
adómentes ház, kettőszobás és egyszobás lakással, piac közelében. Kut utca 33. 1117

Eladó
Török Bálint ucca 20. számú ház. Ára 14 ezer pengő. Értekezni lehet: dr Szikszay ügyvédnél, Teleki ucca 98. 1189

Kossuth uccán,
úriház, 3200 pengő bér jövedelemmel, hatszáz négyszögöl, gazdálkodóknak alkalmas, telek értékben eladó. Sas u 4. sz. I. 5. 1211

Eladó ház,
Tancsics ucca 36. sz. Értekezni: Piac ucca 32., házfelügyelőnél. 1205

Óriásjövőjü
helyen, város leendő szivében, Horthy úti körönd mellett, tehermentes 2200 négyszögöl park, mintagyümölcsös villával, vincellérházzal raktárral, ólakkal, berendezéssel, felszereléssel, bóterméssel, elköltözés miatt 18.000 P, kényszeráron eladó, s esetleg földért elcseréltetik, további belsőségekkel, Piac ucca 13 sz. házfelügyelő. 908

Adómentes
családi ház olcsón eladó. Telefon 30—44. 1136

Eladó
nagy és kisebb ház, pompás vétel, Felvilágositás Vendég ucca 34. 1032

Eladó
mindenre alkalmas nagy lakás, gyümölcsös, istálló, szénatartó, kis hizlaló kisebb telekkel, vagy az egész Bihari u. 15. 1065

Kertkedvelőknek, egyetemi tanároknak
alkalmi vétel, közel a városhoz, egyetemhez, villamos megállóhoz az István malom hátamögött, az Andrássy út 28 szám alatti csodaszép szőlő és kb 5—600 drb. termőfából álló nemes gyümölcsös, kétszobás lakással, melléképülettel, jóvizü kúttal óriási nagy homokbányával, nagyon olcsó árért, egészben, vagy részben azonnal eladó. Értekezni lehet Halász vendéglőben (Margitfürdő mellett). 203 7. 2

Miért lenne továbbra is lakó!?
Azonnal beköltözhetik a Sámsoni úti vámháztól 5 percnyire fekvő Csapókert, György ucca 3. számú saját házába. Bérfizetés helyett a ház árát törleszti lakbérlekötéssel. Az ingatlan 300 négyszögöl. Egyrendbeli lakás, két szoba, konyha, kamara, nyárikonyha, istálló, kút, jégverem, villanyvilágitás. Rendkivül olcsó ára 3000 P. 1+

Mélyfúrás közelében
a Sámsoni úti iskola szomszédságában, Kard ucca 4. számú ház, 306 négyszögöles telek, vadonatúj kerítéssel, két szoba, konyhás remek téglaépület azonnal elfoglalható. Szivattyús kút, villanyvilágitás. — Ára: 4000 pengő. A vételár lakbérlekötéssel is fizethető. 3+

Homokkert szivében
Oláh Károly ucca 38. számú ház új gazdáját várja, azonnal beköltözhető, kétszobás, villanyvilágitással felszerelt lakással. Az ingatlan jól jövedelmez, mert négy rendbeli lakás van rajta. Külön kerített gyümölcsöskert. Kút az udvarban. Ára: 6800 P. Lakbérlekötéssel kényelmesen törleszthető. 6+

Valóságos kúriát
szerez könnyüszerrel a Hétvezér uccában. A 47. számú ház hosszú tornácával, több rendbeli lakásával, kamrákkal, istállóval, két szivattyús kútjával, nagyon szép konyhakertjével sok kényelmet biztosit. Telke 700 öl. Utolsó ára 7800 pengő, lakbérlekötéssel részletekben is fizethető, minden nehézség nélkül. 4+

Földek, házak, telkek eladása, vétele, bérlete ügyében forduljon bizalommal Dienes József O. F. B. ingatlanforgalmi irodájához Debrecen, Bethlen u. 21.

Nagy Sándor
ingatlanirodájának hirdetése
(Csapó ucca 27.)

HÁZAK:

Bercsényi u. 7. Kétszobás, egyszobás lakások, mellékhelyiségekkel, istálló, kamarák — 7000 P.

Italméréssel, üzlethház, lakás, melléképületek — 5500 P. Elköltözés miatt! Ezerrel átvehető!

Villanegyedben adómentes, kétlakásos, mellékhelyiségekkel 6000 P kedvező feltételekkel.

Borz u. 23. Alápincézett, kétrendbeli lakás, istálló — hatezerért eladják az örökösök.

Kut u. 104. Kétszobás, kétszer egyszoba, konyha, mellékhelyiségek, 4300 P.

Kétszobás családi ház Máv. műhelynél 3000 P. Havi 40 P lakbértörlesztéssel.

Csillag u 28. Kétrendbeli lakással, épitkezésre is — 4500 P.

Szeder u. 4. Adómentes családiház, melléképületekkel 3800 P.

Huszár Gál u. 60. Két rendbeli egyszobás lakás — 3500 P. Fizetési kedvezmény!

Cserei u. 7. Adómentes családiház — 3500 pengő.

Magyar u. 5. sz. Adómentes családiház 3200 pengő. — Megvételéhez csak párszáz pengő szükséges!

Jánosi u. 89. Kétrendbeli egyszoba, konyha, nagy kert 2800 P.

Szeder u. 20/a. Adómentes családiház — 2500 P.

Szeder u. 19. Egyszoba, konyha — 1200 P.

Ezeken kivül bőséges választék Debrecen bármelyik részén, kedvező feltételekkel, jutányosan!

TELKEK:

Nagyerdőnél, közmüves utcában, villamosnál 300 öles, felkerítve 2500 P.

Belvárosban 75 öl (lebontott ház) 2000 P.

Vágóhidnál 1536 öles 2 pengővel.

Nyilastelepnél 240 öl 400 P.

Sámsoni uti vámháznál 153 öles 350 P.

FÖLDEK:

Kövesútra 40 h. tanyás, fekete. Ugyanott 60 h. tanyás 1500 pengő holdja. Diószegi ut, Kondorosnál 6 h. épülettel, buzatermő 6000 P. Ondódon 1300 P holdanként. Bellegelőn kisebb tanyás 1600 P.

ELADNI AKAR? VENNI AKAR?

Forduljon bizalommal közismert, jóhirnevü **NAGY** ingatlanirodához, Csapó u. 27. Dijtalan felvilágositás! Törvényes közvetitő dijam csak adásvételkor fizetendő!

Eladó ház
elköltözés miatt Boldogkert, Uszó ucca 12. sz. 1062

Mester u. 7.
ház, 6 hold föld eladó. Értekezni Vendég 70. 685

Adómentes ház
egyszoba, előszoba, konyha, spájz, nyári konyha, jóvizü fuliatt sürgősen olcsón rott kut elköltözés miatt sürgősen olcsón eladó katolikus templomnál, Jánosi u. 7. 1034

Eladók
kdvező fizetési feltételekkel: Sestakert Andrássy uton két szobás ház nagy kerttel; Kossuthkertben 3 szobás terraszos villa, egy hold termőszőlővel; Nyilastelepen jó családi gyümölcsössel, szőlőlugassal; Bihari telep Csorba Lajos uccán családi ház: Köntöskertben 1800 négyszögöles konyha kertészeti föld jó házzal; Csapókert, Báthory uccán 950 □-öles kétszobás ház; Wolafkatelepen jövelmező ház. Értekezhetni — Gazdák Bankjában. 1085

Eladó
két szoba, konyha, éléskamra, 320 □ telekkel, termőszőlővel, gyümölcsfákkal, jóvizükut kettőezer pengőért, helyszinen megtekinthető. Vályi Nagy Gusztáv u. u. 5. 1055

Földbérlet

Bérbeadó
tizenkét évre ötven hold föld az Elepen. Török Bálint u. 15. Bihari. 1059

Ondódon
17 hold föld kiadó. Szegedi, Szent Anna u. 40 1007

Kiadó
8 hold tanyásföld Ondód, Perec dülő 5. Értekezni a helyszinen. 1072

Kiadó
Ondódon 12 hold föld, tanyával. Értekezni Kigyó u. 15. 1080

100 kataszteri
hold tanyásbirtok 6 évre kiadó. Érdeklődni lehet Nagy Géza. — Bihar megye. Told. 1145

Halápon,
országút mellett, 75 hold föld kiadó. Péterfia ucca 19. 1175

Haszonbérbe
adó Cucán 32 holdas tanyásbirtok, Értekezni lehet dr Tiez János ügyvédnél — Piac ucca 87. 1096

Kiadó
bérbe 11 hold föld tanyával Bellegelő 78. sz. Makay, Beke u. 4. Nyilastelepi templommal szemben. 1058

Húsz hold
tanyásföld, előrefizetőnek bérbeadó, asztalspór, konyhaszekrény, asztalok eladók, Sinay Miklós ucca 23. (A)

Eladó föld

Föld
eladó, két magyar hold, közvetlen a Szoboszlói útfélen, várostól 6 km. Gyümölcsösnek kiválóan alkalmas. Csapó u. 99. sz. hentesüzletben. 1038

Eladó
huszonkettőfél kh. prima feketeföld Szovát határában. Értekezni Ajtó-u. 6. 1022

Eladó
Bánk 15. számú tanya, 32 kat. hold szántóföld. Értekezni Nap u. 1. sz. 1057

Eladó
vagy ősztől haszonbérbe kiadó város alatt huszholdas tanyásföld, jó lakással. Értekezni Gazdák Bankjában. 1084

Homokbánya,
a Rigó utca elején, kövesúthoz közel kedvező áron eladó. A telek kibányászás után ingyenben marad a vevőnek. Közelebbi felvilágositás 28-83. telefonon. 11+

24 és 10 kat. hold
jó föld tanyával, város alatt. Egyben, vagy külön is eladó. Értekezni Fülöp, Bercsényi ucca 64. szám. (A)

Eladó állafok

Két darab
6 hónapos sovány sertés eladó. Könyök u. 8. sz. 1040

Eladó
jókarban levő festett galambház faj galambokkal. Arany János 22. 722

Egy
hamis házőrző kutya eladó. Bozzai telep Szép utca 27. 1071

Eladó
3 darab komondor kölyök kutya. Jókai u. 40.

Hamis
komondor kölyök olcsón átadó Töhötöm u. 25. sz., újház. (A)

Süldők
évesek eladók. — Batthiány ucca 18. 1183

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF
Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása